

Όλα για την Παναΐλαν

Πρόσωπα

Γιωρίκας

Παναΐλα

Κώστης - Εξάδελφος του Γιωρίκα

Σοφία - Σήζυγος του Κώστη

Λευτέρης - Φίλος του Γιωρίκα

Κόλας - Φίλος του Γιωρίκα

Χάμπος / Διαιτητής - Φίλος του Γιωρίκα

Πανίκας - Αντίζηλος του Γιωρίκα

Τουλούμης - Παλαιστής

Κάργας - Βοηθός του Τουλούμη

Δικαστής Α

Δικαστής Β

Εισαγγελέας

Δικηγόρος

Αστυνομικοί (1-3)

Ποπάς - Πατέρας της Παναΐλας

Παρέσα - Μητέρα της Παναΐλας

Χωρικοί στο πανηγύρι

Ο Γιωρίκας, ένας κλασικός τεμπέλης αλλά γεροδεμένο παλικάρι, είναι ερωτευμένος με τη Παναΐλα και αυτό του βγαίνει σε κακό, όταν για χάρη της σε μία επίδειξη πάλης, στο τοπικό πανηγύρι, ξεφεύγει από τους κανόνες και καταλήγει στο δικαστήριο.

Η προσπάθεια των δικαστών να συνεννοηθούν με τον ίδιο και τους μάρτυρες συγχωριανούς του, είναι αν μη τι άλλο, κωμικοτραγική.

Ένα χρόνο, μετά το πανηγύρι, η Παναΐλα πιέζεται από τους γονείς της να παντρευτεί κάποιον άλλο νέο του χωριού, αλλά με την επιστροφή του Γιωρίκα τη τελευταία στιγμή, όλα παίρνουν άλλη τροπή.

ΠΡΑΞΗ Α

Σκηνικό

(Δωμάτιο χωριάτικο με τζάκι. Ένας τέντζερες στη φωτιά, ένα τραπέζι και μερικά καθίσματα.

Ο Κώστης και η γυναίκα του Σοφία αφήνουν για λίγο το πανηγύρι του χωριού τους και επιστρέφουν στο σπίτι να φάνε να ξεκουραστούν και να ξαναπάνε στο πανηγύρι. Είναι όμως θυμωμένοι που δεν είδαν το ξαδελφό τους τον Γιωρίαν, που ζει μαζί τους και είναι κλασικός τύπος τεμπέλης).

- ΚΩΣΤΗΣ Ο άνιφτον και ο ανευλόετον αδαπέσ' πα 'κ' έν'.
- ΣΟΦΙΑ 'Άλλο 'κ' επορώ να υποφέρ' ατον, εμαυρίνεν τα τδιάρα μ'.
- ΚΩΣΤΗΣ Σόφια, λελεύω την ψη σ', ποίσον υπομονήν.
- ΣΟΦΙΑ Κώστη, άλλο μη λες με ποίσον υπομονήν.
- ΚΩΣΤΗΣ Σόφια.....
- ΣΟΦΙΑ Θα ζαντώνω, αβούτο ντο έτον σ' εμόν το κιφάλ';
- ΚΩΣΤΗΣ Νέκουτση, ησύχασον, μ' ερχίνεσες ζαν, ποίσον, είπα σε, υπομονήν.
- ΣΟΦΙΑ Όσον πόσον θα ευτά(γ)ω υπομονήν, όσον πόσον 'κι θα λαλώ, όσον πόσον θα κουρτώ ατα. Θεού πλάσμαν είμαι κ' εγώ. Τον βώνιον (λοπούτ') να καλατδεύς ατον πα 'κ' επορείς. Αμάν παίρτσε και στέκ'. Έναν λες εσύ και δέκα ακούς. Και ούτε έχ' νιάτα πάει χάται και να γουρταρεύκουμες. Αϊκον πα άλλο 'κ' είδα.
- ΚΩΣΤΗΣ Καλά λες, Σόφια, άμα ντο να ευτάμε, κριμαν έν'.
- ΣΟΦΙΑ Τερώ πονεις ατον πα. Άμα εκείνος έν' κριμαν γιόξα εγώ; Έναν δουλείαν 'κ' ευτάει ο κατακέφαλον. Όλα ας εμάς αναμέν'.
- ΚΩΣΤΗΣ Το σοχαχόδκιυλον, που επήεν εχάθεν ζαν; Οσήμερον σο χωρίον εμουν πανούρ' κι ατός πουδέν 'κι φαίνεται.
- ΣΟΦΙΑ (Δοκιμάζει το φαγητό) Ολίγον άναλον έν'. (Βάζει λίγο αλάτι και δείχνοντας το λαιμό της λέει) Ως αδακά έγκε με.
- ΚΩΣΤΗΣ Σωστά λες, Σόφια, άμα ντο να ευτάμε; Τ' εμέτερον έν', 'κι θα χάνουμ' ατον.
- ΣΟΦΙΑ Εσύ ζατί, πάντα εκείνον φορτούσαι.
- ΚΩΣΤΗΣ Ντο να ευτά(γ)ω και πώς να ευτά(γ)ω; Πέει με;
- ΣΟΦΙΑ Ντο να ευτάς πα ντο λόγος έν'; Δος ατον στράταν.
- ΚΩΣΤΗΣ Ατό, Σόφια, ένας λόγος έν', δός ατον στράταν. Να έξερες, Σόφια, πόσα φοράς έρθε με να ευτά(γ)ω από ντο λες, άμα πονώ ατον.
- Ο θείο μ' ο Γοργόρτσ, και να έξερες πόσον εγάпанε με, όντες έτον σα τελευταία 'τ', έκουξε με και είπε με. Κώστη, τον Γιωρίαν και τα' ομμάτς σ' . Μάναν ο καημένον 'κ' ε γνώρτσεν.
- Έλα ατώρα εσύ σ' εμόν την οδήν και πέει με ντο θα εποινες;
- ΣΟΦΙΑ (Δείχνει να συγκινείται προσωρινά). Εγώ πα πονώ ατον, άμα όσον πόσον θα υποφέρ' ατον;

Ολίγον υπομονήν, αν εξέρτς ατο, 'κ' εποίκα. Ποίος επορεί και υποφέρ' ατον απόσα χρόνα;
Να εξερεν και τα μάκια 'μουν.

ΚΩΣΤΗΣ Πού επήεν εχάθεν ο αφορισμένον;

ΣΟΦΙΑ Για δέβα τέρεν σ' αχερών' τ' Αλέξη. Εκειαπέσ' πα πολλά φοράς επήεν κοιμέθεν κ' επέμ'νεν.

ΚΩΣΤΗΣ Καλά λες, Σόφια, για ας πάω κρού(γ)ω κ' εκέσ' ένα κιφάλ' (Φεύγει).

ΣΟΦΙΑ (Μονολογεί). Αχ εγώ η μάρσα, πώς ετδάτεψα αϊκον πελάξ; Εθαρείς αμον τίζα επίασεν απάν' εμουν. Ασπρον ημέραν 'κ' είδα ας σο έρθα νυφάδ' αδαπέσ'. Ατόν έρθα να υποφέρω; Στην ώραν ατ' καμίαν 'κ' έρται, πάντα παρώρας. Έναν δουλείαν 'κ' ευτάει. Ν' απιτάεις ατον πουδέν 'κ' επορείς. Όλα απ' ομάλξ θέλ' να έρταν ατον. Ας ατον τον παιδάν δεν 'κ' εγροί'σα. Επουγαλεύτα και όσον εδαρμένεψα τον. Για έναν μουσικάρ' καλατσεύς για εκεινον έναν έν'. Άλλο 'κ' ηξέρω ντο να λέγω και ντο να ευτά(γ)ω.

(Παραξενεύεται όμως που αυτή τη φορά το παραίκανε) Άμον τ' οσημερ'νόν καμίαν 'κ' έτονε.

Καμίαν'κ' επεμείνεν απόσον αργώς. Εγώ πα θαμάουμαι και πολλά αγρόν έρται με. Να επέρεν το κιφάλ' ν ατ' και να επήεν εχάθεν; Λαχ' ευτάει έναν αϊκον δουλείαν, ο θεόν να φωτίζ' ατον.

Άμα ντ' εξέρω ν' αφήν' την γιαχάν εμουν; Που θα ευρήκ' άλλ' να κάμ'νε κ' εκεινος χαζούρα να τρώει;

(Ξαφνιάζεται όμως όταν ακούει τον Γιωρίκα να τραγουδάει και να έρχεται).

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εμέν Γιωρίκα λέγ'νε με, είμ' ας την Τράπεζούνταν

ΣΟΦΙΑ 'Οϊ ν' αϊλί και να βιάί εμέν, μανίτσα, ποίος ακούει ατον ζαν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Τραγουδάει) Τα κόρτσopa ντ' ελέπ'νε με σκοτούνταν παλαλούνταν

ΣΟΦΙΑ Για τα τραγωδίας πρώτος έν', για δουλείαν μανάχον μη λέτ' ατον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Τραγουδάει) Τα κόρτσopa ντ' ελέπ'νε με τη νύχταν 'κι κοιμούνταν.

ΣΟΦΙΑ Για τ' εσέν όρωμαν 'κ' ελέπ'νε, γάβλαν, έπαρ' το χαπάρ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Τραγουδάει) Εμέν, Γιωρίκα, λέγ'νε με κανέναν 'κι φογούμαι

ΣΟΦΙΑ Άρκο, εσύ πα τιναν θα φογάσαι;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Τραγουδάει) Τρώγω, πίνω και λάσκουμαι και σ' αχερών' κοιμούμαι

ΣΟΦΙΑ Από πα εξέρουμ' ατο, ντο λέγ'νε σε Γιωρίκα και ντο κοιμάσαι σ' αχερών', άμα ντ' εγροί'σεν το γουτουρεμένον το σκυλίν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Μπαίνοντας) Σόφια, ντο φαϊν εμάειρεψες, εσκουλντούτσεν αβούτο τ' απέσ'. Άπ' έξ' εντώικε 'με η μυρωδία.

ΣΟΦΙΑ (Θυμωμένα) Για το φαϊν έρθες, οκνέα αφορισμένε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ναι, Σόφια, για το φαϊν έρθα, πολλά επείνασα, τα ιντέρα μ' εδέβαν σ' έναν σ' άλλο, ελιγώθα. Δος 'με αγλήγορα ας τρώγω.

ΣΟΦΙΑ Τεμάκ', αν 'κ' επείνανες 'κι θα έρχουσ'νε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Από πα ποίος είπεν ατο; Και γιατί να μη έρχουμ'νε;

ΣΟΦΙΑ Οσήμερον άμον πολλά χαρεμένον ελέπω σε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πολλά είδες ατο; Ας είμαι κ' εγώ πα μίαν χαρεμένος.

ΣΟΦΙΑ Και ντο εξέρτς και είσαι χαρεμένος; (Στους θεατές) Λάχ' εφώτ'σεν ατον ο θεόν και παίρ' το κιφάλ'ν ατ' και πάει χάται. Τε πέει αγλήγορα, ας ακούω γιατί είσαι χαρεμένος να χάρομαι κ' εγώ.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Μ' αγλήγορείς, ποίσον ολίγον υπομονήν.

ΣΟΦΙΑ Και μάρ' εγώ η μάρσα άλλο τιδέν ευτά(γ)ω; Ας σο πρωί ως το βράδον άλλο τιδέν 'κι ακούω, μαναχόν ποίσον υπομονήν. Υπομονήν ο Κώστης, υπομονήν ατώρα και ο Γιωρίκας. Όσον επόρεσα εποίκα, άλλο 'κ' επορώ. Για πέει με αγλήγορα, ας τερούμ' ντο παλαλά θα ακούω.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσύ η γαρή ντο έεις μετ' εμέν και όντες ελέπ'ς με αμάν τιτδώντς και λιβώντς, αμάν έρταν ευρήμ'νε σε τα' αι(γ)ίδα σ';

ΣΟΦΙΑ Για πέει με πού έσ'νε όσον τώρα και πολλά μη λαλείς.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και γιατί 'κ' ερωτάς με το γλυκύν τη γλώσσαν;

ΣΟΦΙΑ Με το γλυκύν τη γλώσσαν πα ειαλάτδεισα σε, άμα εσύ δύο γενέας 'κ' εγένουσ'νε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άμον τα' οσημερ'νόν την ημέραν καμίαν 'κ' έσ'νε.

ΣΟΦΙΑ Αν εξέρτς ατο, τρανόν υπομονήν εποίκα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Η υπομονή, Σόφια, καλόν πράμαν έν', άμα για πέει με κι ας ακούω ντο θέλτς;

ΣΟΦΙΑ Αφορισμένε σαλαχανά, πού πας χάσαι κάθαν ημέραν και καμίαν 'κ' έρχεσαι με τον καιρόν σ' οσπίτ';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και ντο να έρχουμαι ευτά(γ)ω;

ΣΟΦΙΑ Ντο να ευτάς πα ντο λόγος έν'; Τη κόσμονος τα δουλείας έχουμε κ' εσύ επεκέσ' ξάι 'κ' έρχεσαι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, ξάι μη στεναχωρεύνεσαι και ξάι μη τρωσ την ψη σ'. Γάλα γάλα όλα θα 'νταν. Εμέν πα 'κ' ελέπ'ς;

ΣΟΦΙΑ Εσέν ντο να ελέπω;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Έναν 'κι θήκω σο σκιοινίν.

ΣΟΦΙΑ Τέρεν εσύ αβούτον τον παλαλόν ντο λέει, τέρεν εσύ πώς ευτάει σε και ζουτλανεύεσαι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, είπα σε μη τρωσ την ψη σ'. Αβούτος ο κόσμος ψεύτικος έν' και σην κανάν 'κι θ' απομέν'.

ΣΟΦΙΑ (Κουνώντας το κεφάλι) Τερώ πολλά έμορφα λες ατα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, εγώ αίκος είμαι, έμορφα, πάντα έμορφα λέγ' ατα.

ΣΟΦΙΑ Εσύ έμορφα λες ατά, τράτσο αφορισμένε, άμα άλλ' κάμ'νε και φάζ'νε 'σε. Τ' οπίσ' καμίαν 'κι νουνίεις.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατά, Σόφια, χάσον ατα, ατώρα αίκα θα κάθουμες και λέμε;

ΣΟΦΙΑ Και ντο θέλτς να λέμε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Είπα σε χάσον ατα και πέει με πού έν' ο Κώστης;

ΣΟΦΙΑ Ντο θα ευτάς ατον, εροθύμεσες ατον;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εροθύμεσα 'τον. Τεμάκ' 'κι θα ερωτώ και πού έν' ο εξαδελφό μ'; Ντ' άγνεσσα είσαι κ' εσύ.

ΣΟΦΙΑ Θέλτς να μαθάντς; Εσέν επήεν κι αραεύ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και πού επήεν αραεύ' με;

ΣΟΦΙΑ Σ' αἰερών' τ' Αλέξη.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σ' αἰερών' τ' Αλέξη ἐπήεν και ἀραεὺ' με;

ΣΟΦΙΑ Ναι, σ' αἰερών' τ' Αλέξη, ἀγνόν ἐφάνθε σε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγὼ ἐν' πολλὰ καιρός, ἄλλο ἐκέσ' 'κ' ἐδέβα.

ΣΟΦΙΑ Σο πανοῦρ' 'κ' ἐσ'νε, ἀδὰ ἐρθαμ' 'κ' ἐύραμε 'σε. Εἶπαμε θα εἶσαι σ' αἰερών' τ' Αλέξη.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Επήετε και σο πανοῦρ'?

ΣΟΦΙΑ Επήγαμε. Ἐρθαμε να τρώμε, να ἀναπάουμες ολίγον και ζαν θα πάμε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγὼ πα πολλὰ ἐθέλ'να να ἐπένα, ἀμα ὠκησα.

ΣΟΦΙΑ Καλά ἐσύ πού ἐσ'νε ὅσον τῶρα;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αφκὰ σο ποτάμ', σο κουτρούκ' κέσ'.

ΣΟΦΙΑ Εκέσ' πα ντο δουλείαν εἶχες; Γιάμ' ἐσέγκες σο νους να φουρκίεσαι;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο λες, Σόφια, παλαλός εἶμαι να ευτά(γ)ω αἴκον δουλείαν;

ΣΟΦΙΑ Ντο να ἐξέρω; Ἀς ἐσέν ὄλα να ἀναμέν' ἄτα κανεῖς.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τα κέφα ντο ἐχω ἐγὼ για φούρκι(γ)μαν εἶμαι;

ΣΟΦΙΑ Και ντο κέφα εἶεις, ἀφορισμένε μαλεζά;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ἀς σα τραγωδίας-ι-μ' 'κ' ἐγροίκ'σες τιδέν;

ΣΟΦΙΑ Ἀς σα τραγωδίας-ι-σ' ντο να ἐγροικιά; Ἄλλ' τραγωδοῦν γιατί ἐχ'νε σεβτάν και ἄλλ' πα τραγωδοῦν γιατί σο κηφάλ'ν ἀτουκ' λάλει.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σ' ἐμόν το κηφάλ' τιδέν 'κ' λάλει

ΣΟΦΙΑ Τεμάκ', ἀέτσ' ὅπως λες ἐσύ, σεβταλής εἶσαι και εἶσαι ἀτόσον κηφλής. Ἄμον ἀγνόν ἐρταί 'με.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, ἄλλο δεν εἶεις να λες; Θα φέγω.

ΣΟΦΙΑ Πού θα πας; (Στους θεατές) Λέτε να ἐφώτ'σεν ἀτον ο θεόν και ευτάει ἐναν αἴκον καλόν δουλείαν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο λες, Σόφια, 'κ' ἐγροίκ'σα

ΣΟΦΙΑ (Εἰρωνικά) Γιάμ' ἐσέγκες σο νούς ν' ἀφήντες μας και φέεις; Ἀτό ἀν ευτάς ἀτο, πολλὰ θα στεναχωρεῦκουμες.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, ἀκόμαν 'κ' ἐπαλαλώθα να ευτά(γ)ω ἐναν αἴκον δουλείαν. Πού θα ευρήκω ἄμον ἐσάς;

ΣΟΦΙΑ Εἶπα κ' ἐγὼ, ο Γιωρικας ἀφήν' μας καμίαν και φέει.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ἀτό σο νου μ' καμίαν 'κ' ἐδέβεν.

ΣΟΦΙΑ (Στους θεατές). Εγὼ πα ἐθάρεσα θα πάει χάται και θα γουρταρεῦκουμες.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κ' ἐπειεῖ, ἐσεῖς χωρίς ἐμέν 'κ' ἐπορεῖτε να ευτάτε.

ΣΟΦΙΑ (Εἰρωνικά) Σωστά λες, πολλὰ σωστά λες, ἐμεῖς 'κ' ἐπορούμ' να ευτάμε χωρίς ἐσέν. (Στους θεατές). Μίαν να ἐπέενεν ἐχάσον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κι ἀτῶρα, Σόφια, ἀκ'σον ντο θα λέγω σε.

ΣΟΦΙΑ Ἀκούω. Εσύ μαναχόν πέει.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ἄλλο 'κ' ἐπορώ να κρητάω ἀτο ἀπέσ'-ι-μ', κρηφόν 'κ' ἐπορώ να ἐχ' ἀτο. Ἐν' ἐνας χρόνος ἀσσό.....

ΣΟΦΙΑ Ἀτό θα ἐλεες με;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, θα πάτε μετ' εμέν.

ΣΟΦΙΑ (Απορημένη) Γιώρικα, πού θα πάμε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πώς θα λέγ' ατο (κάνει διάφορους μορφασμούς, τρίζει τα χέρια του από αγωνία) θα πάτε, κορδυλάεται η γλώσσα μ', άμα πρέπ' να λέγ' ατο, κανείται ντ' εκράτεσα το απέσ'-ι-μ'.

ΣΟΦΙΑ Τε, αφορισμένε, πέει πού θα πάμε; Έσπασεν η χολή μ'

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Κομπιάζοντας) Θα πάτε μετ' εμέν σο ψ α λ ά φ ε μ α ν.

ΣΟΦΙΑ Νέπαι, τρίζειλε, ντο είπες, έκ'σα καλά;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντ' εχπαράες; Θα πάτε μετ' εμέν σο ψ α λ ά φ ε μ α ν.

ΣΟΦΙΑ (Βάζει το χέρι της στο αυτί της και ρωτάει) Σο ψαλάφεμαν είπες;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ναι σο ψαλάφεμαν είπα, σο ψαλάφεμαν.

ΣΟΦΙΑ Γιώρικα, γιάμ' επαλαλώθες;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ξάι πα. Και πού είδες τα παλαλά;

ΣΟΦΙΑ (Στους θεατές) Αβούτος τσιπ εδέβασεν ατο κα κ' εγώ εθάρεσα εχουλάεψεν. (Στο Γιωρίκα) Καιρόν είχα να έκουα τα παλαλωτά σ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τεμάκ' ήνταν λέγω εγώ παλαλωτά είναι;

ΣΟΦΙΑ Παλαλωτά 'κ' είναι και ντο είναι;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, γιατί καλατσεύς' αέτσ';

ΣΟΦΙΑ Ατώρα εγροίκ'σα τ' εσά τα χαρέματα και τα κέφα σ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άρ' δόξα σοι ο θεός, εγροίκ'σες.

ΣΟΦΙΑ Τεμάκ' θέλτς να πάμε σο ψαλάφεμαν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ναι, Σόφια, σο ψαλάφεμαν.

ΣΟΦΙΑ Και πώς θα πάμε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Με τα ποδάρα.

ΣΟΦΙΑ Γιώρικα, μ' ευτάς τον αγναμάζ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Για την χώραν πώς πάτε;

ΣΟΦΙΑ Εσύ την χώραν ντο τερεις;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κιάμ' τίναν θα τερώ! Εκείν' ντο περισσόν έχ'νε ας εμέν;

ΣΟΦΙΑ Εκείνο ντο 'κ' εζέρτς.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, γιατί καλατσεύς' αέτσ', γιατί κρουαίντς τη καρδιά μ'; Ντο κακόν εποίκα σε, για πέει με κι ας ακούω.

ΣΟΦΙΑ Ντο να λέγω σε, ας έρται ο Κώστης και πέει ατο σ' εκείνον. Αν ευρήμια το εκείνος εύλογον, ατότε πάμε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πώς να λέγ' ατο σ' εκείνον, τσαινενύκουμαι.

ΣΟΦΙΑ Για τ' ατό ζαι μη στενακωρεύσκεσαι, λέγ' ατο εγώ.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατό τη δουλειάν ποίστε κ' εγώ θα έχω σας, Σόφια, ας σο κιαφάλ' μ' κι απάν' και καμίαν 'κι θ' ανασπάλλω το καλόν ντο θα ευτάτε με.

ΣΟΦΙΑ Ντο να λέγω σε, Γιώρικα, ποίσον υπομονήν ώσνα έρται ο Κώστης. Ας τερούμ' ντο θα λέει εκείνος. Η υπομονή, είπες κ' εσύ, καλόν πράμαν έν'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, έν' πολλά ασσό επήεν αραιού' με ο Κώστης;

ΣΟΦΙΑ Έπρεπεν όσον τώρα να έρχουσον. Άτζαπαν γιατί έργησεν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πώς 'κ' έξερα 'τ' να έρχουμνε κι άλλο ενωρίς.

ΣΟΦΙΑ Ατό έπρεπεν να ενούνιζες ατο κι άλλο εμπροστά.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ποίος εξέερ', ατώρα που 'κ' εύρε με, ντο θα λέει. Ποίος θα ακούει ατον ζαν. Σόφια, ας πάω ατώρα αραιού' ατον εγώ.

ΣΟΦΙΑ Ατό τη δουλειάν θα ευτάμε εμείς, θα πάει αραιού' ο ένας τον άλλον; Κάθικα ατουιά, καλά κάθεσαι, όπου έν' θα έρται.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πώς να κάθουμαι; Ερχίνεσα και τρώγω από πάν'-ι-μ'. Θέλω να πάω αραιού' ατον. Όσον το αργίζ' ατόσον κι άλλο πολλά στεναχωρεύουμαι. Πρέπ' να πάω.

ΣΟΦΙΑ Είπα σε κάθικα, όπου έν' θα έρται.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Γιατί έργησεν ατόσον πολλά;

ΣΟΦΙΑ Φαίνεται επήεν αραιού' σε και σο ποτάμ', αφού 'κ' έσ'νε σ' αχερών' τ' Αλέξη.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αέτσ' φαίνεται. Εγώ εθαρώ, Σόφια, πρέπ' να πάω αραιού' ατον.

ΣΟΦΙΑ Ας λέμε πως εσύ πας ας αβούτο τη στράταν κ' εκείνος έρται ας άλλο. Ντο 'ίνεται ατότε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Καλά λες Σόφια, αέτσ' αν έν' ας κάθουμαι κι αναμέν' ατον.

ΣΟΦΙΑ Αέτσ' πρέπ' να ευτάς.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Γι ας τραγωδώ ώσνα έρται τ' εμόν την τραγωδιάν.

Πάντα να έτον Κέρεκή πάντα να έτον Σάββα,
κ' επέναμε ση πεθεράς κ' ετρώγαμ' την κοσσάραν

Σόφια, πώς εφάνθε σε η τραγωδία μ';

ΣΟΦΙΑ Πολλά έμορφον, ερέχτα 'το.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αέτσ' αν έν' ας τραγωδώ ατο μίαν κι άλλο.

Πάντα να έτον Κέρεκή ,πάντα να έτον Σάββα,
κ' επέναμε ση πεθεράς κι'ετρώγαμ' την κοσσάραν

ΚΩΣΤΗΣ (Μπαίνοντας νευριασμένος). Αφορισμένε μαλεζά, εσύ αδαπέσ' είσαι κ' εγώ εκατασκοτώθα κι αραιούω σε. Ο κόσμος για τ' εσέν έν'. Και ντο κέφα είν' ατά τ' εσά;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο γουρζουλάν έχω και να μη έχω κέφα;

ΚΩΣΤΗΣ Πάντα πα τραγωδεις άμον σποταλεμένος, τιδέν 'κι νουνίεις.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και γιατί να νουνίζω; Ντο ανάγκην έχω; Εσείς να ήστουν καλά, ο θεόν να δι' σας χρόνα.

ΚΩΣΤΗΣ Τέρ' εσύ ντο λέει ο θεοπάλαλον κ' ευτάει σε και σπάντς.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο έπαθες, Κώστη; Ντο τῶαῖεις;

ΚΩΣΤΗΣ Σ' εσόν τ' αλών' νᾶ βρέχ' και νᾶ χιονίζ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κώστη, πώς 'κι οικνεις, εμεις ατώρα για τ' αλώνᾶ και τα χόνᾶ θα λέμε; Άλλα έχουμ' να λέμε.

ΣΟΦΙΑ (Καθώς στρώνει το τραπέζει για να φάνε) Κιάμ' 'κι λες εσύ, Κώστη, ο Γιωρίκας (ο Γιωρίκας τεντώνει τα αυτία του) θέλ' να παίρ' μας και πάει, λέγ' ατο, Γιωρίκα.....

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πέει ατο, Σόφια, πέει ατο, ξαι μη στέκ'ς.

ΣΟΦΙΑ Θέλ' να παίρ' μας και πάει σο ψαλάφεμαν.

ΚΩΣΤΗΣ (Καθώς έπινε νερό, κόντεψε να πνιγει) Νέκουτση, ντο είπες, γιάμ' 'κ' 'εκ'σα καλά;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Α α α α α, εχπαράδες κ' εσύ;

ΚΩΣΤΗΣ Όλα εποικες, αφορισμένε κακάτσο, το ψαλάφεμαν επέμ'νεν λειφτόν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Γιατί Κώστη, εγώ 'κι θα γυναικίζω; Άμον γάρτ' βούδ' θ' απομένω;

ΚΩΣΤΗΣ Εσύ, αφορισμένε λαπαζάνε, ζατί έσ'νε έναν Παρασκιευήν λειφτός, ατώρα τσιπ' εδέβασες ατο κα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και πού είδες τα λειφτέσᾶ, εξάδελφε;

ΚΩΣΤΗΣ (Ειρωνικά) Ατώρα εγροικ'σα ντο 'ίνεται. Εσύ για τ' ατό ετραγώδ'νες, πάντα να έτον Κερεική, πάντα να έτον Σάββα....

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσύ πα, άμον τη Σοφιαν, πολλά αργώς εγροικ'σες ατο, άμα το άλλο 'κ' είπες: Κ' επαίναμε ση πεθεράς κ' ετρώγαμ' την κοσσάραν.

ΚΩΣΤΗΣ Αφορισμένε αλεπίτσο, η κοσσάρα επέμ'νεν λειφτέσσα. Εσύ φαίνεται παίεις και λάσκεισαι με την παντρειαν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατό πα ποίος είπεν ατο;

ΚΩΣΤΗΣ Εγώ είπα το, ποίος θέλτς να λέει ατο;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Γιατί εξάδελφε;

ΚΩΣΤΗΣ Ερωτάς και γιατί;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πώς να μη ερωτώ;

ΚΩΣΤΗΣ Για πέει με, εσύ πού κιβανεύεσαι και θέλτς να γυναικίεις; Ποίος θα παίρτσε και ντο να ευτάει σε; Να δουλεύ' και να φάει σε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κι ας δουλεύ', γιατί να μη δουλεύ', αῖκον παλλημάρ' θα παίρ'.

ΚΩΣΤΗΣ Τέρ' εσύ τον αγναμάζ' ντο λέει. (Στους θεατές) Ατός την κιαντήν ατ' 'κ' επορεί να τερεί και παντρειαν θέλ'. (Κάνει τη προσευχή του και λέει) Κύριε, θαυμαστά τα έργα σου.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άλλο ντο θ' ακούω ας εσάς;

ΚΩΣΤΗΣ 'Κ' είναι σωστά ατά ντο λέω;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Για τ' εμέν 'κ' είναι.

ΣΟΦΙΑ (Καθώς βάζει φαγητό στα πιάτα, απευθύνεται στο Γιωρίκα, που κάρφωσε τα μάτια του στον τεντζερέ, και του λέει) Γιώρικα, τ' ομμάτᾶ σ' σην τάντζαρην επέμ'ναν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, όλεν την τάντζαρην να δις με γιοχ 'κι λέγω. Έχω έναν πείναν ντο να λέγω σε. Τα ιντέρᾶ μ' γουργουρίζ'νε, εδέβαν σ' έναν σ' άλλο.

ΣΟΦΙΑ Έπαρ' 'το αφορισμένε γουλέα, ας τερούμε θα χορτάεις;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Αρπάζει τον τεντζερέ και αρχίζει να τρώει με την κουτάλα)

ΣΟΦΙΑ Τον αφορισμένον τον χοτσέρ' 'κι κατασπάν' πα. (Δείχνοντας την κοιλιά του Γιωρία του λέει)
Τρυπεμένον έν' η κοιλία σ';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Αργά αργά) Ωφ! Και ντ' έμνοστον και ντο γιαγλίν φαϊν έν', Σόφια, αίτιον φαϊν να ευτάς πάντα.

ΣΟΦΙΑ Γάλα γάλα, αφορισμένε, θα φουριέσαι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Δεν 'κι παθάνω, αφήσ'τε με να τρώγω με την ησυχία μ' να πιάν' απάν-ι-μ'.

ΚΩΣΤΗΣ Ατός θα γλείφτ' και την τάντζαρη.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Την πείναν ντο έχω εγώ, όχι μανάχον την τάντζαρη, τα δάχτυλα μ' πιλάθ θα γλείφτω. Ο θεόν, Σόφια, όσον τα μαλλία μ' χρόνα να δι' σε. Ωφ ωφ... (χαϊδέει την κοιλιά του) άντζαχ εχόρτασα, άντζαχ έρθα σα ήμαρτα. Πολλά έμνοστον τ' οσημερ'νόν το φαϊν. (παίρνει μετά μερικές φέτες ψωμί και τις βάζει στο κόρφο του για να προκαλέσει γέλιο)

ΚΩΣΤΗΣ Αφ'ς ατώρα το φαϊν και πέει μας, εμείς πού θα κιβανεύκουμες και να πάμε σο ψαλάφεμαν;
Να εγάπανες και τη δουλείαν τσ' έλαιεν.
Ας σην οινείαν τον γάιδαρον θείο κουίεις ατον. Πώς θέλτς εσύ ο παιδάς να γυναικίεις, να ευτάς και τη χώρας την ψην γιασίρ'. Όχι, από μαναχόν 'κ' επορώ να ευτά(γ)ω. 'Κ' επορώ να εμπαινω ση χώρας το αίμαν και ύστερα να καταράται 'με.

ΣΟΦΙΑ (Ξεστρώνει το τραπέζι)

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, εσύ 'κι λαλείς;

ΣΟΦΙΑ 'Ακ'σον, Γιωρία, αν αλλάεις νιάτα, αν 'ίνεσαι νοικοκύρτς, κιάτ' θα ευτάμε και για τ' εσέν.
Νούντζον και τα υστερ'νά, τα γεράματα, πάντα νέος 'κι θα είσαι.

ΚΩΣΤΗΣ Πολλά καλά λες ατον, Σόφια.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Λες, Κώστη, η Σοφία να λέει ατα καλά;

ΚΩΣΤΗΣ Νέπαι, η Σοφία έχ' τσιμιδ', τα λόγια ζυάζ' ατα καλά και επεικί καλατσέυ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και πουκαικά ζυάζ' ατα, να πάω ζυάζ' ατα κ' εγώ;

ΚΩΣΤΗΣ Αφ'ς τα παλαλά και πέει μας τίναν εσεβταναλεύτες, γιάμ' θα χορεύ'σε σο ταψίν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τίναν θα χορεύ' σο ταψίν;

ΚΩΣΤΗΣ Εγώ φογούμαι θα βάλ'(τ)σε και το δουκάλ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εμέν θα βάλ' δουκάλ', εμέν τον Γιωρίαν;

ΚΩΣΤΗΣ Ναι εσέν τον Γιωρίαν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Νευριασμένα) Ταρταγανίζ' ατεν, το κιφάλ'ν ατ'ς θήκω απάν' σο κατωθύρ' κι άμαν κόφτω την γούλαν ατ'ς. Φτουλίζ' ατεν.

ΚΩΣΤΗΣ Ατό πολλοί είπαν ατο, άμα τελευταία εγένταν και γέλος σον κόσμον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ τηνάν λες 'κ' είμαι, εγώ ό,τι λέγω, ευτά(γ)ω ατο πα.

ΚΩΣΤΗΣ Τρανά λόγια τερών λες αμόν τον Χρύδον τη Ζούρτονος.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σ' από τ' ωμίν απάν' να κείσαι κ' εσύ κι ο σεύτελον ο Χρύδον.

ΣΟΦΙΑ Κώστη, πώς κάθεσαι και χαντς τα λόγια σ'; Ατώρα θα μαθάνουμ' τον Γιωρίαν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσύ πα τίναν θα φορτούσαι. Άμα αϊκον έν, όθεν κέσ' πάει τ' αι(γ)ιδ', ειέσ' λαγγεύ' και το κορίτ'.

ΣΟΦΙΑ Ξαν εύρες κι είπες

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Γιατί να μη λέγω, εσεις μαναχόν θα λέτε;

ΣΟΦΙΑ Καλά πέει κ' εσύ, αφού θέλτς να λες. Άμα για πέει μας, ποίος έν' ατέ η λάλα π' ερέχτε 'σε;

Άς σο χωρίον εμουν 'κι πιστεύω να έν';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Περιφρονητικά) Και ποίος κλώσκειται και τερεί τα νυφάδα τη χωρί'.

ΣΟΦΙΑ Α α α.. κάπως τερώ πολλά υψηλά τερείς. 'Κ' ερέχκεσαι και τα κορίτσα τη χωρί'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κιάμ' πώς εθάρεσες. Με το 'κι ηζέρετε εσεις την αξία μ'.

ΚΩΣΤΗΣ Τερείς, τερείς τον κατακέφαλον;

ΣΟΦΙΑ (Ειρωνικά) Τε, για πέει μας ποίος έν';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Θ' ακούτ' ατο και θα θαμάουσαν

ΣΟΦΙΑ Θα θαμάουμες γιοζα θ' αχπαράουμες; Γιάμ' έν' κανένας παλάλα;

ΚΩΣΤΗΣ Τσ' εξέρ' ντο σοχράτ' έν';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Να εξέρετε μαναχόν πόσοι νομάτ' είν' από πίσ' ατ'ς.

ΣΟΦΙΑ Πολλά φογούμαι κάτ' λειφτέσσα θα έν'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Απόθεν κέσ' εγροίκ'σες ντο έν' λειφτέσσα;

ΣΟΦΙΑ Για να ερέχτεν εσέν, ντο θα έν';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Γιατί, εγώ ντο έχω; 'Κ' είμαι έμορφος;

ΚΩΣΤΗΣ Νέπαι, πέει μας ποίος έν'; Θα εβγάλτς την ψην εμουν ταχά.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αφού θέλετε να μαθάνετε και πισίζετε ατόσον πολλά, θα λέγω σας ποίος έν'.

ΚΩΣΤΗΣ Άϊτε, εναζά αγλήγορα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατώρα τερώ αγλήγορείτε πα.

ΣΟΦΙΑ Αβούτος ο αχαϊρευτον θα εβγάλ' την ψην εμουν.

ΚΩΣΤΗΣ Τε, πέει, αφορισμένε Μουλτουβάνε, ποίος έν';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Η Π α ν α ἴ λ α, αέτσ' ακούει το κορίτσ'.

ΚΩΣΤΗΣ Ποίος έν' ατέ η Παναίλα;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τη ποπά η θαγατέρα, η όλων η μικρέσσα. Να λελεύ' ατεν εγώ.

ΚΩΣΤΗΣ Νέπαι, τίνος ποπά θαγατέρα;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τη ποπά Ηλία ας σην Στρέζοβαν. Έναν έμορφον κορίτσ', ντο να λέγω σας. Αχ πότε θα ελέπ' ατεν, τ' ομμάτα μ' εκάπνιζαν.

ΣΟΦΙΑ Ποπά θαγατέρα και να ερέχτεν εσέν, τσ' εξέρ' ντο καταμάγια έν'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Γουεύς να τερείς ατεν. Κορίτσ' έμορφον κι άμον τραντάφυλλον.

ΣΟΦΙΑ Άμον τραντάφυλλον γιοζα άμον κι ι ν τ έ α ν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Θα ελέπει' ατεν κι ατότε θα λέτε καλά έλεεν ο Γιωρίκας

ΣΟΦΙΑ Εναζά εσέν να ομáζ' κανείται

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ ντο έχω κι όλεν σο κιφάλ' κρούτε 'με; Ντο έχετε μετ' εμέν;

ΣΟΦΙΑ Εσύ να μέλ' καμ'ς και να κερίν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ μελεσιδ' 'κ' είμαι να ευτά(γ)ω μέλ' και κερίν.

ΚΩΣΤΗΣ Ατώρα είπες την ορθίαν. Εσύ είσαι (αργά αργά) π ο ύ μ π ο υ ρ ο ς . Εσύ είσαι χαραμής, εσύ είσαι κ η φ ή ν α ς. Εγροίξες ατώρα ντο είσαι;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Η ταπά μ' επέρεν άψιμον με τα παλαλά ντο λέτε.

ΚΩΣΤΗΣ Χάσον ντο λες και πέει μας πού είδες ατέν την Παναϊλαν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατο πα ντο λόγος έν' πού είδα 'τεν. Ντο εγώ ομμάτα 'κ' έχω;

ΚΩΣΤΗΣ 'Εεις, άμα φαίνεται 'κι χωρίζ'νε καλά. Τσ' εξέρ' αν 'κ' έν' άμον την Πελα(γ)ίαν τη Ζαρογούλ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσεις πέει τε ήνταν θέλετε, σα τελευταία θ' απομέν' σας το Π ο υ σ ι ν τ ά ρ'.

ΚΩΣΤΗΣ Τε, πέει, αφορισμένε τ σ ι λ ι π ι τ ί ν ε, πού είδες ατεν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σο πανοϋρ' τ' Αποστολαρι'.

ΚΩΣΤΗΣ Και πώς είπες εφάνθε σε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άμον κούκλα. (Αργά αργά) Εκείνο το πόιν ατ'ς, εκείνα τα τσιγκαλιδάρα τα μαλλία τ'ς κ' εκείνα τα τσακάλα τ' ομμάτα 'τ 'ς έκαψαν την καρδιά μ'. Λέγ' ατα κι άμον κάτ' αγνός 'ίνουμαι.

ΣΟΦΙΑ (Στον Κώστη με τρόπο) Κώστη, αβούτος άμον εχάσεν ατα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κ' εκείνο το τσιτσακλίν το φυστάν' ατ'ς, επαρλάευεν απάν ατ'ς

ΣΟΦΙΑ Άλλο ντο θ' ακούμε ας αβούτον τον κοντοκάμισον.

ΚΩΣΤΗΣ Και πότε είπες είδες ατεν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Οπέρτσ, σο πανοϋρ' τ' Αποστολαρι', εχόρεφα και με τ' εκείνεν. Όλ' εμάς ετέρναν.

ΣΟΦΙΑ Εσύ αέτσ' όπως λες, εφέκαν το πανοϋρ' κ' εποίναν εσάς σεϊρ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αέτσ' φαίνεται.

ΚΩΣΤΗΣ Ατό τη μεσελέν άλλο κανείς εξέρ' ατο;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ο Κόλλας κι ο Λευτέρτσ μαναχόν. Ο Λευτέρτσ θα κρατεί και τα στέφανα, αέτσ' είπε με.

ΚΩΣΤΗΣ Αβούτος τερώ τελειωμένον έχ' τη δουλείαν. Εύρεν και τον σύντεκνον (κουμπάρον) . Ο κυρτσ ατ'ς δεν εξέρ';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εθαρώ κάτ' εντώκιεν σ' ωτίν ατ'.

ΚΩΣΤΗΣ Και καλά πώς 'κ' είπες μας τιδέν όσον τώρα;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο να εποίνα ο μαύρον, ετσακινεύιουμ'νε.

ΣΟΦΙΑ Εκείνε πα ερέχτε σε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αέτσ' εδείξαν τα τσαλούμα 'τ'ς.

ΣΟΦΙΑ Τσ' εξέρ' αν 'κ' έν' κανέννας καταμάγια.

ΚΩΣΤΗΣ Κι αν 'κι γαιϊσλαεύ' απαγκέσ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ήνταν θέλετε πετέστε, εγώ είπα σας, σα τελευταία θ' απομέν' σας το πουσιντάρ'.

ΣΟΦΙΑ Εγώ πολλά φογούμαι το πουσιντάρ' σ' εσέν θ' απομέν'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσεις αέτσ' ας εθαρείτε.

ΚΩΣΤΗΣ Εμείς αέτσ' εθαρούμε, εσύ πώς εθαρείς;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Το καλόν το θέλω ας εσάς έν' να πάτε όσον ένεται κι άλλο αγλήγορα σο ψαλάφεμαν. Πολλοί είν' από πίσ' ατ'ς. Να μη χάνουμ' ατεν και ντο ένεται ύστερα;

ΚΩΣΤΗΣ Ατώρα τέρω εσύ αγληγορείς.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αγληγορώ, Κώστη, αγλήγορώ, γιατί πολλά φογούμαι εκείνον τον χουχουμίτσον τον Πανίκαν. Εκείνος πα πολλά θέλ' ατεν και εξέρετε πόσον κατακέφαλος έν'. Το μαύρον το σκυλίν, όπου κέσ' κρού(γ)ω, πολεμά να χαλάν ατο.

ΚΩΣΤΗΣ Άκ'σον, Γιωρίκα, αφού επέρες την απόφασην να γυναικίεις, να τερεις κι αλλάεις νιάτα. Να τερεις και να δουλεύς. Ατό αν ευτάς, τ' άλλα όλᾳ γάλᾳ γάλᾳ θα ένταν. Άμα ατά ας αφήνουμ' ατα ατώρα κι ας πάμε σο πανουῶρ'ν εμουν. Έχουμ' καιρόν, ζαν λέμ' ατα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Όλαν πως 'κι οκνείτε, εσεις δεβάτε, εγώ πα ας πάω απλούμαι αφιά σ' έναν δέντρον, να έχ' και παχύν εβόραν, να σύρω έναν ύπνον και ντ' έχασες. Κι αέτσ' όπως εγόμεωσα το πετσάμπαρο μ' (δείχνει τη κοιλιά του) ως το πρωί θα κοιμούμαι.

ΚΩΣΤΗΣ Τέρεν εσύ τον λειφοτοσίμιδον ντο λέει.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κώστη, ντο είπα;

ΚΩΣΤΗΣ Ατά ντο είπες αφορισμένε βώκο, ση θάλασσαν να συρτς ατα 'κι πατεύ'νε.

ΣΟΦΙΑ (Που τελείωσε τις δουλειές) Για χάσον ατον, ατός ας σο λέει χαπάρ' κ' έχ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Έαν ντο είπα κ' επέρετε με κ' εστάθετε;

ΚΩΣΤΗΣ Άλλο ντο επέμ'νεν να λες; Παχύν εβόραν, ύπνον, γομάτον πετσάμπαρον. Ατώρα τ' εμόν η ταπά επέρεν άψιμον.

ΣΟΦΙΑ Για χάσον ατον τον ανευλόετον. Τον ζαντόν είπαν ατον ντο πονεις κ' εκείνος είπεν ήνταν θέλω. Αχά και τ' αβουτουνού τη παιδά.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άλλο δεν έχετε να λέτε;

ΚΩΣΤΗΣ Γιατί ερωτάς;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αγληγορώ, θα πάω κοιμούμαι.

ΚΩΣΤΗΣ Δέβα χάθ', αφορισμένε.

ΣΟΦΙΑ Έϊιτι κέφ', εύρες κ' ευτάς ατα. (Στους θεατές) Για τ' ατόν πέραν βρέχ'. Για έναν βουδ' καλατσεύς' για ατόν, έναν έν'.

ΚΩΣΤΗΣ Αϊκον έν', Σόφια, ο σκύλον ντο μαθάν' εύκολα 'κι απομάθαν'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άρ' κανέναν κακόν 'κ' ευτά(γ)ω.

ΚΩΣΤΗΣ Ανευλόετε, η κοσσάρα πίν' νερόν, τερει και σον ουρανόν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σον ουρανόν, εγώ πα πολλά φοράς ετέρεσα, άμα τιδέν 'κ' εγροίκ'σα.

ΚΩΣΤΗΣ Τον λύκον κάποτε είπαν ατον πέει α μ ή ν να σ'χωρίουνταν τ' αμαρτίας-ι-σ' κ' εκείνος ο αφορισμένον έλεεν α ρ ν ί ν κ' εγομούσον το στόμαν ατ'. Αχά ατώρα και τ' αβουτουνού τη παιδά.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ας δαβρίνω πλαν, γιατί αν άθουμαι πολλά κι άλλα θ' ακούω.

ΣΟΦΙΑ Δέβα χάθ' αφορισμένε άρκο.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, ντο έπαθες ζαν;

ΣΟΦΙΑ Άλλο ντο θελτς να παθάνω. Ευκαιρώντς έναν τάντζαρην φαϊν, τρώς πέντε εξ κοτέρα ψωμία κ' επεκεί' αραεύς παχέα εβόρας.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο να ευτά(γ)ω, Σόφια, εμέν πα ο θεόν αέτσ' έπλασε με.

ΣΟΦΙΑ Τ' εσόν την γαϊλάν ειχεν ο θεόν, αφορισμένε απολαδόστομε.

ΚΩΣΤΗΣ Ο τριχελον 'κ' εξέρ' να λέει;

ΣΟΦΙΑ Δουλείαν μαναχόν μη λες ατον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Όντες ακούω για δουλείαν αρρωσταίνω.

ΣΟΦΙΑ Αρρωσταίντς, αφορισμένε πρέτσο, ντο θα 'ίνεσαι γιασίρ' ση χώρας τα πόρτας χαπάρ' 'κ' έεις. Εάι τιδέν 'κι νουνίεις.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατό ας πάνε νουνίζ'ν ατο άλλ'.

ΚΩΣΤΗΣ Άλλο κανεις 'κι θα κλώσικεται και τερεί σε.

ΣΟΦΙΑ Καλά λέει σε ο Κώστης.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ την ανάγκην κανενός 'κ' έχω.

ΚΩΣΤΗΣ Κρίμαν, κρίμαν σην παλληκαροσύνα σ'. Εσύ την πέτραν να τσουμίεις νερόν θα εβγάλτς. Τέρεν και δούλεψον, άλλο μη τρέεις ση χώρας τα πόρτας και λες ατ'ς επείνασα, εντροπής πράμαν έν'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σ' αβούτον τον κόσμον 'κι πρέπ' να εντρέπεσαι.

ΣΟΦΙΑ Εθαρείς ο σκύλον έγλειψεν το κατσίν ατ'.

ΚΩΣΤΗΣ Ατό ντ' ευτάς ζάι αποπέσ' 'κ' έν'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο ευτά(γ)ω και 'κ' έν' αποπέσ';

ΚΩΣΤΗΣ Άλλο μη πας ση χώρας τα πόρτας και 'υρεύς.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ πασκι ντο 'υρεύω, εγώ ψαλαφώ.

ΚΩΣΤΗΣ Εσύ άλλο ας σο λες πα χαπάρ' 'κ' έεις.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ 'Κ' έχω εγώ και έεις εσύ.

ΚΩΣΤΗΣ Τέρεν εσύ τον αφορισμένον, το στόμαν ατ' απάν' 'κ' έρται.

ΣΟΦΙΑ Ατός γάιδαρον πιλά ευτάει και σπάν'. Έναν λες εσύ και δέκα ακούς. Τρανόν χολοσπασίαν είσαι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αβουτείν οι άνθρωποι άμον κάτ' αγνοί είναι.

ΚΩΣΤΗΣ Αγνός εσύ είσαι. Εμείς θέλουμε να σπιτονοικοκυρεύκεσαι, Όντες έσ'νε μικρός, δεν 'κ' έλεγαμε 'σε. Άρ' δόξα τον θεόν, ατώρα ετραννες, τ' αχούλ'-ι-σ' ας κόφτ'. Αφού θέλτς και να γυναικίεις, τέρεν και δούλεψον. Πώς θα τερείς τη χώρας την ψην;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσείς θα ευτάτε με και πάω ρούζω σο ποτάμ' και φουρκίγουμε.

ΣΟΦΙΑ Εσύ πάντα εκέσ' πας, γιάμ' θα ευτάς έναν αίτιον δουλείαν;

ΚΩΣΤΗΣ Αφορισμένε πρέτσο, όλα απ' ομάλα θέλτς να έρταν εσε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Αργά) Ο σκύλον με το ζόρ' πάει σα πρό(γ)ατα;

ΚΩΣΤΗΣ Τέρ' εσύ το θεοπάλαλον, γαρήν θέλ' και δουλείαν μ' ονοματίεις ατον. Νέπαι, γιάμ' θέλτς και τη γαρή σ' εμείς να τερούμε;

ΣΟΦΙΑ Ατός όλᾳ ευτάει κι αβαράς πα απομέν'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κι αν τερείτ' ατεν, πολλά ελέπετ' ατο;

ΚΩΣΤΗΣ Αχά ζου πελᾶν και μουσκαρι' κατάραν.

ΣΟΦΙΑ Τρανόν πελᾶν ετᾶτεψαμ'.

ΚΩΣΤΗΣ Εσυ ο παιδάς, ντο να λέγω, ὅσον το πας και χαντς ατα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Για πετέστε με, πόσος καιρός ἐν' ασσό εσέβεν απέσ' εσουν ο δᾶβαλον;

ΚΩΣΤΗΣ Ντο λες, Αρναούτ', ο δᾶβαλον σ' εμάς απέσ' εσέβεν γιόζα απέσ' σ' εσέν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Θέλετε να χατεύετε με και λέτε ὅ,τι ἐρται ράστα.

ΚΩΣΤΗΣ Γιάμ' ελατάρτσαν τ' αχούλα σ';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο είπες, ντο είπες;

ΚΩΣΤΗΣ Τ' αχούλα σ', λέω, πάνε κι ἐρταν'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τ' εμά τ' αχούλα ούτε πάνε ούτε ἐρταν. Σον τόπον ατουν στέκ'νε. Εσείς, ἄμον το εγροίκ'σα, θέλετε να χατεύ'τε με. Και ντο θα 'ίνουμαι ο ἄχαρον. Σον κόσμον απάν' ἄλλο κανάν 'κ' ἐχω.

ΚΩΣΤΗΣ Γιώρικα, ντο είν' ατά τα παλαλωτά ντο λες;

ΣΟΦΙΑ Εμείς τερούμ' ν' ανοίμ' τ' ομμάτᾳ 'τ' κι ατός λέει τη κόσμονος τα παραστράγιαλα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ναι, τ' εσέτερα πολλά ανοιχτά είναι, θ' ανοίτε και τ' εμά τ' ομμάτᾳ.

ΚΩΣΤΗΣ (Χτυπώντας το κεφάλι του) Αβούτο το κιφάλι μ' τσάκωμαν θέλ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο κρους το κιφάλι σ';

ΚΩΣΤΗΣ Καλά ευτάς μας. Καλόν ευτάς καιόν ευρήμ'ς. Σόφια, ντο θα ευτάμε με τ' αβούτον τον παλαλόν;

ΣΟΦΙΑ Κανείται ντ' ενούτσαμ' και για τ' ατόν. Ατός τιδέν 'κι λογαράζ'. Κρίμαν, κρίμαν σα μάγια 'μουν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και ποία είν' τα μάγια σ'; Τα φουχνάρα τα ψωμία ντ' εφάζ'νες με ἢ τα πλυμία ντ' εσύρ'νες εμπροστά μ' εφάνθαν εσε πολλά;

ΣΟΦΙΑ (Αγριεμένα) Γουρζούλα και αίματα να 'ίνταν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ἴλλα εκείνο το τᾶι. Ὅσον ἐπα 'το, Λουδίας ποταμός εγέντον τ' απέσ'-ι-μ'. Τα ιντέρα μ' εδέβαν σ' ἔναν σ' ἄλλο.

ΣΟΦΙΑ Φτου (φτύνει) μασιαρά και τ' ἐνούσ'νε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και εκείνο το τριμμαν το κουστάρ';

ΣΟΦΙΑ Κώστη, ἄλλο ντο θ' ακούω ας αβούτον τον παλαλόν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κ' εκείνο το μαλέζ' και ἴλλα εκείνο το χαβίτσ', ὅσον ἐφαγα 'το χαμαιλέτε εγέντον τ' απέσ'-ι-μ'.

ΣΟΦΙΑ Ἐξ', ἐξ' απαδαπέσ', ενεράστα σε. Ἄλλο τα κατσία σ' μ' ελέπω.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, αἶκον ἐν', την κάταν οντές σπιγξ' ατεν λαγγεύ' σα κατσία σ'.

ΣΟΦΙΑ Αναθεμά κ' εσέν' και την κάταν, τα κατσία σ' ἄλλο μ' ελέπω.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εξέγια και τραγωδίαν.

ΣΟΦΙΑ Κώστη, πώς στέκ'ς κι ακούς ατον; Σύρον ατον ἐξ', ἄλλο 'κι θέλω να ελέπ' ατον. Ἄμον δᾶβολος φαίνεται σ' ομμάτᾳ μ'.

ΚΩΣΤΗΣ Σόφια, ποίσον ολίγον υπομονήν κι ἄλλο, ας ακούμ' τ' ἄριονος την λαλίαν. (Στο Γιωρία) Κι ατώρα

ακούμε σε, πέει την τραγωδία σ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Γραγουδάει)

Όσον έφαγα τρίμμαν και σουρβάν
και χαβίτσ' γρεαδιων φαίν
έντονε τ' απέσ'-ι-μ' αμόν μαχάν
ντο να 'φτάω κι αϊκον ζωήν.

ΣΟΦΙΑ Μ' εθαρείς θα τρωσ ατο και κάθεσαι κα. Άρ' δίτωσον τα λαβάδα τ' ωτία σ' κι άκ'σον.

Κρίμαν 'κ' έτονε σην τρίμμαν ση σουρβάν
που εφάζ'να εσέν τον περιδάν
πού να βρήκ'να 'γω κρέατα χαλβάν
να εφάζ'να εσέν το γαβλάν.

ΚΩΣΤΗΣ Κι ατώρα, αφορισμένε μαλεζόστομε, έπαρ' τα παρτάλα σ' και δέβα χάθ'. Άλλο σην πόρτα μ' μη πατείς, τσακώνω τα ποδάρα σ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ο κόσμος να χαλάεται, απαδακά 'κι λαταρίζω.

ΚΩΣΤΗΣ Αγλήγορα να πας χάσαι. Άλλο τ' ομμάτα μ', μ' ελέπ'νε σε. Εσέν κανείς 'κ' επορεί να υποφέρ'(τ)σε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Πέφτει στα πόδια τους) Κώστη, Σόφια, λελεύω σας, λελεύω την ψην εσουν, μ' ευτάτε αϊκον πράμαν, μ' ευτάτε αϊκον κακόν. Εγώ έμαθα μετ' εσάς και χωρίς εσάς 'κ' επορώ να ευτα(γ)ω.

ΚΩΣΤΗΣ Τα κασίαις, είπα, άλλο μ' ελέπω.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Παραπονιάρικα) Κώστη, σωστά και χατεύς με;

ΚΩΣΤΗΣ Κανείται ντ' εποίια υπομονήν, εσύ ο παιδάς 'κι υποφέρκεσαι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, κάτ' πέει τον Κώστη, μ' ευτάει αϊκον κακόν, εγώ 'κι επορώ ν' αποχωρίγουμει σας.

ΚΩΣΤΗΣ Τ' εμέτερον το ψωμίν άλας 'κ' έχ'.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ (Φωνάζει από έξω) Κώστη, ε ε ε. Κώστη, ο Γιωρίκας απέσ' έν';

ΚΩΣΤΗΣ Ναι, ποίος, ποίος είσαι, έλα απέσ'. (Στο Γιωρίκα και τη Σοφία) Ωρᾶσον ευτάτε τιδέν παλίν. Όσα είπαμε ας γίν'ντανε άλας και νερόν. Ποίος να έν';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άμον τη Λευτέρ' η λαλία έν'.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ (Μπαίνοντας) Υας και χαιρετίας.

ΚΩΣΤΗΣ Καλώς το Λευτέρ', πώς αέτσ' απαδακέσ'; Κάθικα.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Καλά εσείς αδαπέσ' κάθουστουν, σο πανοῦρ'ν εμουν 'κι θα πάτε; Κ' εσύ, Γιώρικα, πού εχάθε; Εγέντον πόσα ημέρας ασσό 'κ' είδα σε. Ερθοθύμεσα σε, αφορισμένε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατό έρθες να λες μας ή έεις και κάτ' άλλο σο νους;

ΚΩΣΤΗΣ Τε, κάθικα ολίγον και πέει μας ντο θέλτες;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ 'Κ' έν' καιρός για καθισίον.

ΚΩΣΤΗΣ   Αφού 'κι θελτς να κάθεσαι, πέει μας ντο θελτς;
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Για τον Γιώρικαν έρθα.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Για τ' εμέν έρθες; Και ντο θα ευτάς με;
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Κάτ' θέλω να λέγω σε.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Πέει αγλήγορα ας ακούω.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Οσήμερον, Γιώρικα, όλεν το χωρίον για τ' εσέν λέει.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Ντο λες, παλαλέ, έμαθεν όλεν το χωρίον ντο... θα ζαντώνω.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Ντο να εμαθάνεν το χωρίον;
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Τε πέει ντο θέλτς;
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Κάποιος θέλ' να ελέπ' σε.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Ντο θα ευτάει με, ντο θέλ' ας εμέν;
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Χόσ' εξέρτς πως οσήμερον σο χωρίον εμουν έχουμ' πανοῦρ'.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Τέρεν εσύ αβούτον τον παλαλόν ντο λέει. Εγώ όντες 'κ' εξέρω, εσύ θα ηξέρτς;
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Αφού εξέρτς, άκ'σον. Σο πανοῦρ' εμουν έρθεν ένας ξενοχωρέτες, παλαιστής είπε μας έν',
παχλιβάνος ας λέγω σε να εγροικάς.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Και ντο να έρθεν να ευτάει; Εμέν εγνωρίζ'με;
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Όχι, Γιώρικα, άμα πολλά θέλ' να εγνωρίει σε.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Να πας λες ατον εγώ πολλά εγνωριμάς 'κι θέλω, το ζόρι μ' εκείνος 'κ' έν'.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   'Κ' ερωτάς και για τ' όποιον έρθεν;
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Ας ερώτανες ατον εσύ, είπα σε το ζόρι μ' εκείνος 'κ' έν'.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Εγώ ερώτεσα τον. Θέλ' να παλεύ' σο πανοῦρ'ν εμουν.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Και ποίος κρατεί ατον, ας παλεύ'. Ιλλακί εμέν πρέπ' να ελέπ' και να παλεύ';
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Και πώς να ευτάμ' ατο, εσέν θέλ' να ελέπ'.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Και εγώ ντο είμαι και θέλ' να ελέπ' με;
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Γιώρικα, άμον πολλά εύκαιρα καλατδεύς.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Εύκαιρα εσύ καλατδεύς. Τ' εμά τα εύκαιρα ετελέθαν. Κι ατώρα ας πάω, γιατί αν κάθουμαι πολλά
παλαλά θ' ακούω. (Κάνει πως φεύγει).
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   (Πιάνοντας τον) Έλα αδακά, πού θα πας;
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Θα πάω κοιμούμαι (Δείχνοντας την κοιλιά του). Τέρεν την κοιλιαν μ' πόσον πρεσμένον έν' ας σο
φαϊν. Οσήμερον η Σοφία καλά εφάσε με.
ΣΟΦΙΑ   Η Σοφία πάντα καλά φάει σε.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Χάσον ντο λες κ' έλα ας πάμε σο πανοῦρ'.
ΣΟΦΙΑ   Οσήμερον σο χωρίον εμουν πανοῦρ' κι ατος θέλ να πάει κοιμάται.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Αν είχα καιρόν, θα επαίνα κ' εγώ με τ' εσάς να εποίνα σεϊρ'.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ   Σεϊρ' εμείς θα ευτάμε και όχι εσύ.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ   Καλά εσείς ποίστε, άμα εγώ ας πάω.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ (Γον πιάνει πάλι) Έλα αδά, πού θα πας; Εγώ ώσνα εύρα σε, είδα κ' έπαθα. Πού θ' αφήνω σε και φέεις.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αβούτος πολλά άσκειμα επίασεν ση γιαχά μ'. Αφορισμένε πάδτο ντο θέλτς ας εμέν; Κώστη, δεν εγροιάς ασσό λέει;

ΚΩΣΤΗΣ Εγώ εγροιώ, εσύ 'κι θέλτς να εγροιάς.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κια, Κώστη, ντο να εγροιώ;

ΚΩΣΤΗΣ Θέλ' να παλεύς μετ' εκείνον τον παχλιβάνον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αφορισμένε αγροπάρχαρε, από έρθες να λες μας; Από θέλ' το ψόπο σ' κι απόσον καιρόν βασανίεις με;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Άρ' δόξα σοι ο θεός εγροίκ'σες.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Για δέβα χάθ' ασ' σο κιφάλι μ', αφορισμένε Μουλτουβάνε.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Γιατί, Γιώρικια;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Καλα έχω την ησυχία μ', καλά κάθουμαι σ' ωβά μ'.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κωσσού είσαι, πουλία θα εβγάλτς;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Λεύτερ', αν αγαπάς το θεός αφ'ς με και δέβα ση δουλεία σ'.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Γιατί, Γιώρικια; Το χωρίον εμουν θα εβγάλτς ασπροπρόσωπον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κώστη, ντο λέει αβούτος ο παντζαρομύτς;

ΚΩΣΤΗΣ Πολλά καλά και πολλά έμορφα λέει σε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Λες να λέει καλά αβούτος ο χιοιράχαντον;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Θα παίρτς και τρανόν αξίαν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Όλα καλά, άμα εγώ καμίαν 'κ' επάλεψα, πώς θα 'ίνεται;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Για τ' από ξάι μη στεναχωρεύκεσαι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πώς να μη στεναχωρεύκουμαι, φογούμαι γιάμ' κρούει και γομών τα' απέσ-ι-μ' μαύρον αίμαν και ντο 'ίνεται ατότε;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Αϊκον πράμαν μη βαλτς σο νους. Εκείνος θα ελέπ' σε και θα ιλεύ' τα ομμάτ'ν ατ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και πού ευρίεται ατώρα ατός τ' εσόν ο παχλιβάνον;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Σην εγκλεισιάν καικά είπα τον ν' αναμέν' μας. (Στον Κώστη) Η δουλεία έχ' απέσ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σα δίχωτα είμαι, 'κι ηξέρω ντο να ευτά(γ)ω.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ (Στο Γιωρίκια που κάθεται) Σούκ', σουκ' απάν'. Έπρεπε τη δύναμη σ' εγώ να είχα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, πέει κ' εσου κάτ'.

ΣΟΦΙΑ Εγώ ντο να λέγω; Σ' εμέν λόγος 'κι ρούζ', άμα εθαρώ ο Λευτέρτς έχ' δίκαιον. Αέτσ' εγροιώ.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Εγώ κουτουρού δουλείας 'κ' ευτά(γ)ω.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Από η δουλεία Λεύτερ', πολλά νούνιγμαν σ'κών'.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ξάι πα, είπα σε, εγώ κουτουρού δουλείας 'κ' ευτά(γ)ω.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κώστη, ας ερωτώ σε μίαν κι άλλο, να πάω;

ΚΩΣΤΗΣ Εγώ, Γιώρικια, λέγω να πας ελέπ'ς ατον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αέτσ' αν έν', ας πάμε, το χατίρ'ν εσουν 'κι θα χαλάνω. Αν κόφτ' ατον τ' ομμάτι μ', θα παλέω.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ (Στον Κώστη) Εξέγκεν την ψην εμουν ο αφορισμένον.

ΚΩΣΤΗΣ Κι ατώρα ας πάμε (Ετοιμάζονται να φύγουν)

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Για εσταθέστεν, για εσταθέστεν, άμον πολλά αγγηγορείτε.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ (Στον Κώστη) Γιάμ' επουσμάνεψεν;

ΚΩΣΤΗΣ Ας ατόν τον παιδάν όλᾶ ν' αναμέντς.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ξαν ντο εντώκειν σο νους;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ 'Κ' ερώτεσα σε, Λεύτερ', ξενοχωρέτ' πα έρθαν σο πανοῦρ'ν εμουν;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Πώς, πώς, οφέτος πολλοί ξενοχωρέτ' έρθαν. Τίναν είναι να λέ(γ)ω σε. Ο Μήτῶς τη Γιωρινάντων, ο Δάμων τη Μουργούλ', ο Τότον τη Χαχάμ', ο Μίλτων τη Λεβίδη, ο Στάθον τη Νινίας, ο Γιάννες τ' Αμανάτ', ο Σπύρον τη Πάρπα, ο Αρχιλλεύς τη Διακάβας, ο Γέργον τη Πανικάβας, ο Ιωακείμς τη Ψιλικάτση, ο Κώστης τη Ζουντούρ', ο Νίκον ο Τσατάς, ο Δημήτρης τ' Αγάπης, ο Θεοχάρτς τη Κουτούδουνος, ο Τότον τη Παζάρνη, ο Στύλον τη Γαβρά, ο Γιάννες τη Κουκάβας, ο Μίλτων τη Λίτας, ο Αντώντς τη Φουρουτζή, ο Αντώντς τη Τζαβτάρ', ο Κώτσον τ' Αλεξίνας, η Τσόφα τη Σαρπιδκιενά, η Χριστινα τη Χουτσούρ, η Ελέγκω τη Σοφάβας, η Πελαγια τ' Αριστοφάν' η Ποινή τη Ζουρνατσή, η Θεοπίστη τη Ταλή Μαρίας, η Τασία τη Πιλιτδονος, η Χαρίκλη τη Ζαρογούλ', ντο να λέ(γ)ω σε, άκραν 'κ' έχ'νε, άμα ας ολτς ατουν απέσ', χωρίεται εκείνε, εξέρτς, η Π α ν α ῖ λ α.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άλλο μη στέκετε, Κώστη, Σόφια, εγέντονε όπως εθέλνετε.

ΣΟΦΙΑ Εσύ πα ερέχτες εκείνεν τη κοχράκιαν;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Σόφια, εξέρτς την Παναίλιαν;

ΣΟΦΙΑ Έν' ανάγκη να εξέρ' ατεν; Ντο θα έν';

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Σόφια, αφού 'κ' εξέρτς ατεν, ντο κατηγοράς ατεν; Κορίτσ' που κατηγορά, εγκλεσίαν χαλάν'.

ΣΟΦΙΑ Ντο θα έν', αφού ερέχτεν αβούτον τον αχαίρευτον;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Η λαλία σ' μ' εβγαίν', αϊκον κορίτσ' στην περιφέρεια 'κ' ευρίεται. Να εξέρτετε μανάχον πόσοι νομάτ' είν' από πισ' ατ'ς.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πέει ατο Λεύτερ', εμέν 'κι πιστεύ'νε με.

ΣΟΦΙΑ Αναθεμά κ' εσέν κ' εκείνεν τη χαντζιμιστραν.

ΚΩΣΤΗΣ Αέτσ' όπως λες ατεν έν', Λεύτερ';

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Αέτσ' και κι άλλο καλλιων. Ποίστε μαναχόν ολίγον υπομονήν, ώσνα πάμε σο πανοῦρ', κι ατότε θα ελέπετε ντο κορίτσ' έν' η Παναίλια.

ΣΟΦΙΑ Αν 'κ' έν' κανένας αχαστούρα.

ΚΩΣΤΗΣ Σωστά είν' ατά ντο λες μας Λεύτερ', ή κοροϊδεύς μας;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Γιατί να κοροϊδεύ σας. Είπα σας ποίστε ολίγον υπομονήν. Εγώ θα κρατώ και τα στέφανα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κούμπαρε, όντες σουμώνουμ' στην εγκλεσίαν καικά, θα δειξίεις με τον παχλιβάνον.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Καλά, κούμπαρε, θα ευτά(γ)ω όπως λες.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Στον Κώστη και στη Σοφία) Εσείς γάλα γάλα δεβάτε, εμείς πα αγγήγορα θα έρχουμες.

ΚΩΣΤΗΣ Μ' αργίζετε, αγγήγορα ελάτε. (Ο Κώστης και η Σοφία φεύγουν).

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κούμπαρε, ειαλάτσεψες ξάι με την Παναίλιαν;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Πώς 'κ' εκαλάτδεψα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ε! ντο χαπάρα;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ντο να λέγω σε, κούμπαρε, η χαντζεύτρα (ο Εωσφόρον).....

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο έμαθες πέει με, λελεύω την ψη σ'.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Εκείνο ντο έκ'σαμε για τον Πανίαν σωστόν έν'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο χαπάρ' έεις;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Αέτσ' είπε με ο Κόλας τη θείονος-ι-μ' τη Νικηφόρ'.

ΚΟΛΑΣ (Μπαίνοντας εκείνη την ώρα) Εσείς ακόμαν αδά ήστουν; Ποίστε αγλήγορα, τα πράματα 'κ' ελέπ' ατα καλά.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο έν' Κόλα, ντο εγέντον;

ΚΟΛΑΣ Εκείνος ο Εωσφόρον πολλά τριγυλίσκεται την Παναίλαν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο λες, το μαύρον το θυλίν ατού πα επρόφτασεν;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Εγώ ντο είπα σε, κούμπαρε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τεμάκ' αϊνα πράματα;

ΚΟΛΑΣ Αϊνα και χειρότερα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εκείνε πα δι' ατον σημασίαν;

ΚΟΛΑΣ Άμον αέτσ' εδείξαν τα τσαλούμα 'τ' ς και την ορθίαν να λέγω σε ξάι 'κ' ερέχτα 'τα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Η νεραδία ατουκά πα επρόφτασεν;

ΚΟΛΑΣ Ατώρα θα μαθάντς ατον;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Λέτε να χάνουμ' ατεν απέσ' ας σα χέρα μουν;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Αν κρους και τον παχλιβάνον, χωρίς άλλο θα ευτάμ' ατεν τ' εμέτερον, Ο λαπαζάνον πα ο Πανίνας ας πάει κωνωπίεται σα χώματα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ξάι ανάγκην μ' έεις, κούμπαρε, εγώ για την Παναίλαν ραχία κρεμιζω. Άμον εκείνον μουσκάρα παίρ' ατα και παω σο ποτάμ' και νερόν 'κ' ποτίζ' ατα.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Αραέτσ' θέλω σε, κούμπαρε, απάν σην ψη μ' εκαλάτδεψες.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και κα 'κ'ι λες με, κούμπαρε, εκείνος ο κακάτδον ο Πανίνας κ' άλλο έμορφος έν' ας εμέν;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Χάσον ατον, τον αλεπίτσον, εσύ εχράεις ατον δέκα φοράς.

ΚΟΛΑΣ Αναθεμά 'τον το πιζτιλικον, εκείνος πού θα ξαμούται μετ' εσέν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κι ατώρα, παιδιά, πάμε, εργήσαμ', θ' αναμεν' μας κ' ο Κώστης και η Σοφία.

ΚΟΛΑΣ Πάμε (Φεύγουν).

ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΑΞΗ Β

Σκηνικό - Η εκκλησία του χωριου.

(Πανηγυριώτες, στην αυλή της εκκλησίας. Άλλοι χορεύουν και άλλοι τραγουδάνε. Πάνω σε μια βαλίτσα κάθονται ο παλαιστής και ο βοηθός του. Στο χορό μπαίνουν ο Κώστης, η Σοφία, ο Γιωρίκας, ο Λευτέρης και ο Κόλας.

Μόλις τελειώνει ο χορός, ο Πανίκας, αντίζηλος του Γιωρίκα πάει κοντά του και του λέει.)

ΠΑΝΙΚΑΣ Γιωρίκα, κάτ' έμαθα, σωστόν έν';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Χα, ντο έμαθες κ' εσύ το μουσιάρ'.

ΠΑΝΙΚΑΣ Έμαθα θα παλεύς'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ση γούλα σ' 'κ' έρουξεν ντο θα ευτά(γ)ω εγώ. Και σ' εμά τα δουλείας πολλά πολλά 'κι θέλω να ταράεσαι.

ΠΑΝΙΚΑΣ Να καλατσεύμ' εσε πα 'κ' επορούμε. Ερώτεσα 'σε αν θα παλεύς'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Είπα σε, ση γούλα σ' 'κ' ερούξεν.

ΠΑΝΙΚΑΣ Κούρτο, κανέναν κακόν 'κ' είπα σε, ντο χολάσκεισαι;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Όλαν, δέβα χάθ' ας σο κιφάλ' μ', αφορισμένε κονίτσο.

ΠΑΝΙΚΑΣ (Καθώς απομακρύνεται). Ντο έπαθεν ο άρκιον και 'κι καλατσεύκεται;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ (Πλησιάζει τον Γιωρίκα και δείχνει με τρόπο τον παλαιστή) Τεχά εκείνος ειαιικά έν' ο παχλιβάνον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Λεύτερ', ο παχύμενον γιόξα ο ζαϊφ'ς;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ο παχύμενον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Περιεργάζεται τον παλαιστή. Βάζει το χέρι του στο μέτωπο και μετά λέει). Ντ' εθέλνα κ' έρχουμ'νε αδακέσ';

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ε! πώς ελέπ'ς ατον;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εστά, μ' αγληγορείς, ας ελέπ' ατον καλά.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ατός τη σκυλίτσι μ' και τη γαϊδαρίτσι μ' ο υιόν άμον χοζανί' αλεπός ομάρ', ε(γ)ίλεφεν τ' ομμάτι μ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Για ας πάμε ελέπουμ' ατον από σουμά.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Πάμε και ξάι μη δειξίεις πως λαγαράεις ατον. Εστά εμπροστά 'τ' άμον ασλάντς, τέρεν ατον άγρα απέσ' σ' ομμάτχ να φογάται σε. (Πάνε κοντά στον παλαιστή και ο Λευτέρης συστήνει τον Γιωρίκα). Αβούτος είναι ο παλαιστής τη χωρι' μας.

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ Χαίρω πολύ, Τουλούμης.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Παρεξηγώντας τη λέξη Τουλούμης, τραβάει απότομα το χέρι του και λέει). 'Η εσύ θα ευτάς με τουλούμ', ή εγώ θα ευτά(γ)ω σε ζουρνάν τεμάκ' τουλούμ' ζουρνάν.

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ Τι λες Γιωρίκα θα παλαίψουμε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Έπαρ' το λόγο σ' οπίσ', αν 'κ' έν', θα γομώνω τ' απέσ'-ι-σ' μαύρον αίμαν. Αιούς εκεί θα ευτάει με τουλούμ'.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Γιώρικα, άϊκον πράμαν 'κ' είπεν ο άνθρωπον. Τουλούμ' τ' όνομαν ατ' έν'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατό πα ντο όνομαν έν', άλλο όνομαν 'κ' εύρεν;

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ Γιώργια είσαι έτοιμος να παλαίψουμε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Θα παλεύουμε, άμα θα ευτάς ολίγον υπομονήν.

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ Καλά όπως αγαπάς.

ΚΟΛΔΣ Γιωργια, άμον εφογώθε σε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ε! μαύρε, εσύ πα 'νι φογάσαι.

ΚΟΛΔΣ Εσέν το τσαναβάρ' ποίος ελέπ' και 'νι φογάται.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Θα μαθίζ' ατον εγώ ποίος έν' ο Γιωργιας. Αν 'κ' ευτάγ' ατον σο χωρίον εμουν άλλο να μη πατεί, εμέν Γιωργια να μη λένε με. (Είναι όμως ανήσυχος που δεν είδε πουθενά την Παναίλα. Γυρνάει προς τον Λευτέρη) Λεύτερ', πού έν' η Παναίλα; Γιάμ' είπες με ψέματα; Αν εποίικες έναν αϊκον δουλειαν εχάθες, Ναίλι και βάι τη μάνα σ'.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Πώς θα εποίικα αϊκον δουλειαν, μωρόν είμαι;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κιάμ' πού έν' και 'νι φαίνεται;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Αδακέσ' κάπου θα έν', μη στεναχωρεύεσαι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τον κατακέφαλον τον Πανίκαν πα 'κ' ελέπω.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Λες να εποίικεν μας κανέναν δουλειαν εκείνος ο αρναούτς;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ας εκείνον όλx να αναμέντς ατα. (Η αγωνία του Γιωργια στο κατακόρυφο).

ΠΑΝΑΪΛΑ (Παρουσιάζεται στη σκηνή ντυμένη στην εντέλεια και με ψηλά τακούνια)

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Δεν ξέρει πώς να δείξει τη χαρά του) Καλώς την Παναίλαν (την καλωσορίζει) , να βοηθά σε ο άγιον τη χωρί' εμουν.

ΠΑΝΑΪΛΑ Να είσαι καλά κ' εσέν πα να βοηθά.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άλλο πώς πας Παναίλα, ντο 'νεται; Πολλά καιρός έν' ασσό 'κ' είδα σε, άμα πάντα εσέν νουνίζω.

ΠΑΝΑΪΛΑ 'Κ' είπες και μίαν ας δαβαίνω εκέσ' να τερώ ντο 'νεται.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σωστά λες Παναίλα, αποτενύ θα ευτά(γ)ω όπως λες. Κι ατώρα έλα να εγνωρίεις τον εξάδελφο μ' τον Κώστην και την γαρήν ατ' την Σοφίαν για τηνάν έλεγα σε. (Πλησιάζουν τον Κώστη και τη Σοφία)

Κώστη, Σοφία αβούτε έν' η Παναίλα.

ΚΩΣΤΗΣ-ΣΟΦΙΑ (Την καλωσορίζουν και δείχνουν με χειρονομίες ότι είναι όμορφη)

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πώς ετράνυνες ατόσον πολλά Παναίλα;

ΠΑΝΪΛΑ Πάντα μικρέσσα 'νι θα είμαι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εφόρεσες και τακόνx;

ΠΑΝΑΪΛΑ Ναι, εφόρεσα και τακόνx. Ατά είν' ατώρα σην μόδαν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσύ πα με την μόδαν πας;

ΠΑΝΑΪΛΑ Γιατί να μη πάω, εγώ κάθεν καικά είμαι;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Όχι όχι, ατό πα ποίος είπεν ατο;

ΣΟΦΙΑ Γιώργια άφ'ς ήσυχον το κορίτσ', ντο είν' ατά ντο λες;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Δεν κακόν 'κ' είπα ο μαύρον.

ΠΑΝΑΪΛΑ Άμον εναξά αγνά καλατσεύ'ς.

ΣΟΦΙΑ Τ' ατουνού έναν μη θηκ'ς σο δκοινίν, ατός αίκα στρογγυλά πολλά λέει.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σόφια, πέει κ' εσύ μίαν έναν καλόν λόγον για τ' εμέν.
ΣΟΦΙΑ Είπα και τον καλόν τον λόγον, ας τερούμ' ντο θα 'ίνεται;
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κι ατώρα ας χορεύουμε κι ύστερα, Παναίλα, θα ευτάς με σεϊρ' θα παλεύω μετ' εκείνον εκαικά
(Δείχνει τον παλαιστή) τον παχλιβάνον. (Απευθύνεται στο λυράρη) Λύριτση, παίξον τη λύρα σ'.
(Μπαίνουν όλοι στο χορό. Ο Γιωρίκας τραγουδάει και οι υπολοιποι επαναλαμβάνουν)

Να λελεύω την παρέαν π' έγχε 'με σο πανουῶρ',
είδα 'γω την Παναίλαν, θα ευτάει και σεϊρ'.

ΠΑΝΑΪΛΑ (Τραγουδάει και επαναλαμβάνουν όλοι)

Να λελεύω τον Γιωρίκιν που 'κι θέλ' ατός και προίικαν.
Μάνα, είν' ατείν' ζαγκίν, λίρας έχ'νε έναν σακίν.

ΠΑΝΙΚΑΣ Φτείρας έχ'νε έναν σακίν.

ΠΑΝΑΪΛΑ Μάνα, έν' και τραγωδάνος, μάνα έν' και παχλιβάνος.
Μάνα, είν' ατείν ζαγκίν, γουρμπάν σ' ατουνού την ψην.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Μόλις τελείωσει ο χορός και το ταγούδι λέει στο Λευτέρη). Έκ'σες κούμπαρε, έκ'σες την
τραγωδίαν τη Παναίλας;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Έκ'σα μάναχον, επίστεψα πα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κούμπαρε, πού έν' ατός τ' εσόν ο Παντζούλης;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Χάσον εκείνον το λότσον, εκείνος τ' εκείνού επέρην.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Έκ'σεν την τραγωδίαν τη Παναίλας;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Έκ'σεν ατο κι εμαυροκατσίασεν. Εγέντον παρότ' ας σο κακόν ατ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Δείχνοντας τον παλαιστή λέει). Ακείν' τη γαϊδαρίτσι μ' τον υιόν, πέει ατον ας ευτάει ολίγον κι άλλο
υπομονήν. Θα χορεύω και έναν χορόν με την Παναίλαν, όπως σο πανουῶρ' τ' Αποστολαρί', και
ύστερα θα παλεύω.

ΠΑΝΙΚΑΣ (Εμφανίζεται και λέει) Εγώ θα χορεύω με την Παναίλαν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσύ δκυλίτσο, δέβα κοιμού να τρανύτς.

ΠΑΝΑΪΛΑ Εγώ με τον Γιωρίκιν θα χορεύω.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άρ' έπαρ' το και τρέξον, αφορισμένε Ιούδα.

ΠΑΝΙΚΑΣ (Στη Παναίλα) Χόρεψον μετ' ατόν το άρκιον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Χάθ' αγγήγορα απαδακέσ', αφορισμένε καδικάσο, να μη σύρω και αποτδοχαλίζω σε.

ΠΑΝΙΚΑΣ Τίναν θ' αποτδοχαλίεις;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κανείται, άμον πολλά ύλαζες.
ΠΑΝΙΚΑΣ (Πάει λίγο πιο πέρα)
ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Στο λυράρη) Λύριτση, για ποίσον έναν έμορφον τάσ'.

(Ο Γιωρίκας χορεύει με την Παναίλα. Οι πανηγυριώτες χτυπούν παλαμάκια και με το τέλος του χορού χειροκροτούν. Ο Γιωρίκας ενθουσιασμένος λέει...)

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κι ατώρα θα παλεύω με την ψη μ'. (Πλησιάζει τον παλαιστή και του λέει) Άίτε, ετοιμάγ' να παλεύουμε, γιατί εγώ άλλο 'κ' επορώ να στέκω.

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ Ωραία, πάω να ετοιμαστώ κ' εσύ κάνε γρήγορα. (Φεύγει).

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Δέβα χάθ' και πολλά μη καλατσέυ'ς.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Γιωρίκα, ας ελέπω σε, να ευτάς όπως είπες.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο είπα, Λευτέρ', ενέσπαλα;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Να ευτάς ατον τουλούμ, σο χωρίον εμουν άλλο να μη πατεί.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αν επορώ Λευτέρ', θα καρτελιζ' ατον.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Πολλά έμορφα θα ευτάς ατον.

(Ο Τουλουμης επιστρέφει στη σκηνή έτοιμος για να παλέψει και αρχίζει να κάνει κόλπα. Ο Γιωρίκας τον κοιτάζει παράξενα και κάνει διάφορους μορφασμούς)

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Για ας πάω ετοιμάγουμε κ' εγώ, άμον πολλά έργησαμ'. (Φεύγει)

ΚΩΣΤΗΣ Λευτέρ', ατός τη δκύλ' ο γιον άμον πολλά τσαλούμα εξέρ', γιάμ' θα ταρταγανίζ' τον Γιωρίκαν εμουν;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Δάξον τη γλώσσα, ατό πα πώς έρθεν σο νους; Ο Γιωρίκας θ' αλλάζ' την πιστ'ν ατ'.

(Οι χωρικοί θαυμάζουν τον παλαιστή που κάνει διάφορα κόλπα και είναι πολύ φοβισμένοι για την έκβαση της πάλης. Κάνουν διάφορα σχόλια.)

ΚΟΛΑΣ Ο Γιωρίκας άμον πολλά έργησεν, γιάμ' εφέικεν κ' έφυνεν.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ (Στον Κόλα) Για δέβα τέρεν ντο 'ινεται.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Επιστρέφει, με ένα μακρύ σώβρακο, μπαλωμένο και δεμένο με σπάγγο). Αχά, εγώ πα είμαι έτοιμος.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κούμπαρε, επαλαλώθες;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πού είδες τα παλαλά;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ντο έν' ατο ντο εφόρεσες και έρθες;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κούμπαρε, γιάμ' 'κ' εγνώρτσες με;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Μετ' ατό άμον χοτλάχ'ς φαίνεσαι. Θ' αχπαράεις και την Παναίλαν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και ντο πρέπ' να ευτά(γω);

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ντο να ευτάς πα ντο λόγος έν'; Να πας φορείς έναν κοντόν, ακείνον πα 'κ' ελέπ'ς (Δείχνει τον παλαιστή).

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πού να ευρήκω ατώρα το κοντόν;
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Έλα ας δίγω σε τ' εμόν (Φεύγουν για λίγο).

(Ο Τουλούμης συνεχίζει να κάνει κόλπα και ο βοηθός του, πάει και του κάνει μασάζ. Έρχεται ο Γιωρίκας και βλέποντας τον παλαιστή, κάνει ό,τι κάνει και εκείνος. Καθώς τρέχει από πίσω του ο Γιωρίκας, βγάζει μια άγρια φωνή. Ο Γιωρίκας τρομάζει και πέφτει κάτω. Οι χωρικοί τα έχασαν με το απρόοπτο αυτό γεγονός)

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ Τι λες Γιωρίκα, θ' αρχίσουμε την πάλη;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τολανεύτ' ολίγον κι άλλο κ' επεκεί, άμα τέρεν και μ' εβγάλτς άγρεν λαλίαν, κάμερ' ζαντόνω και ευτά(γ)ω έναν παλαλόν.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ντο εγέντον, Γιωρίκα ντο έπαθες;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εχπάραξε με τη σκύλ' ο γιον, γιάμ' έν' παλαλός; Ντο έπαθεν σίτχ έστεκεν;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ατώρα πώς είσαι κουμπάρε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άμον ησύχασα, άμα εγώ τ' εμά επέρα.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Τέρεν κι άλλο μ' αχπαράεσαι, αν 'κ' έν' εχάθαμ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κούμπαρε, μη στεναχωρεύκεσαι.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Αν εβγάλλ' μίαν κι άλλο άγρεν λαλίαν, τσάιζον κ' εσύ άλλο δυνατά κι αχπάραξον ατον εσύ.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Καλά ντο είπες μ' ατο κούμπαρε, θα ευτά(γ)ω αέτσ' όπως είπες.

(Καθώς ο Τουλούμης κάνει τα κόλπα του και ο Γιωρίκας τρέχει από πίσω του, ξαναβγάζει μια άγρια φωνή. Ο Γιωρίκας φωνάζει πιο δυνατά και ο παλαιστής τρομάζει. Οι χωρικοί ενθουσιάζονται)

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ Και πες μου τώρα, Γιωρίκα, τι πάλη θέλεις, ελεύτερη ή ρωμαϊκή ; Γιατί αρκετά καθυστερήσαμε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Με τον Λευτερ' δουλείαν δεν έεις, μετ' εμένα θα παλεύεις.

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ Σε ρώτησα, λεύτερη πάλη θέλεις η ρωμαϊκή ;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Μω τη μάνα σ' και τον άνθρωπος, αβούτος 'ινάτ' εποίκεν ατο να παλεύ' με τον Λευτέρ'.

Κούμπαρε, αβούτος με τ' εσέν θέλ' να παλεύ', με τ' εμέν φαίνεται εφογώθεν.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κούμπαρε, για τ' εμέν 'νι λέει ο άνθρωπον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κιάμ' για τίναν Λευτέρ' λέει; Λες να λέει για τον Λευτέρ' τη Πάτσονος ; Καλά εικείνον απόθεν εγνωρίζ' ατον;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ο άνθρωπον λεύτερη είπε και όχι Λευτέρ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Καλά από το λεύτερη ντο πιτσίμ λόγος έν' ;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ερωτά αν θελτς να κρούτε και μουστέας.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πέει ατόν όπως αγαπά και σύρ' η ψη ατ'.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ (Στον παλαιστή) Εσύ πώς θέλεις;

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ Εγώ θέλω ελεύτερη.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ατός τη σκύλ' ο γιον, Γιωρίκα θέλ' να κρούτε και μουστέας.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατός θέλ' κ' εγώ γιατί να μη θέλω.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ (Στον παλαιστή) Και ο Γιωρίκας ελεύτερη θέλει.

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ Πολύ ωραία, ν' αρχίσουμε.

ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ Άιτε, ελάτε δόσ' τε τα χέρα σουν κι αρχινέστεν, ο κόσμον εσάς αναμέν'. (Δίνουν τα χέρια και η πάλη αρχίζει με τη συνοδεία λύρας).

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Γιωρίκα, μ' ανασπάλτς ντο είπαμε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ ενέσπαλα ντο είπαμε;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Να καρτελείς ατον.

(Ο Τουλούμης χτυπάει τον Γιωρίκα και τραβιέται πίσω).

ΚΟΛΛΣ Γιώρικα, επόνεσες;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Δεν 'κ' εγροίν'σα.

(Ο Τουλούμης ξαναχτυπάει και τραβιέται πίσω).

ΚΟΛΛΣ Γιωρίκα, ντως κ' εσύ, μ' εσάσεψες κ' επέμ'νες.

ΧΩΡΙΚΟΙ (Ανησυχούν και ιδιαίτερα η Παναίλα)

ΚΩΣΤΗΣ Γιωρίκα, είσαι καλά;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Καλά είμαι, Κώστη, καλά.

(Ο Τουλούμης ξαναχτυπάει και τραβιέται πίσω).

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κούμπαρε, ντως και γουρουδία το κιφάλ'ν ατ'.

((Ο Τουλούμης ξαναχτυπάει και τραβιέται πίσω. Την ώρα που απομακρύνεται, ο Γιωρίκας απλώνει τα χέρια του για να τον χτυπήσει)

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αχ κι αν δεβάζ' ατον σα χέρα μ'.

ΠΑΝΙΚΑΣ Ντο θα ευτάς ατον;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Θα τσατσαλίζ' ατον. (Όταν αντιλαμβάνεται ότι μίλησε ο Πανίκας λέει). Χάθ' απαδακίεσ' σκυλίτσο, εσύ είσαι;

(Ο Τουλούμης ξαναχτυπάει και τραβιέται πίσω).

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κούμπαρε, τάλεψον κ' εσύ απάν ατ', δόσ' ατον δύο μούστας και μάτωσον τα τσαγκιάδας ατ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κούμπαρε, 'κ' ελέπ'ς ατον πως κρούει και φέει άμον τον δάβολον; Άμα πού θα πάει;

ΚΟΛΑΣ Γιωρίκα, ντώς κ' εσύ, μ' αφήντς ατον και πάντα κρούει ατός ο Εωσφόρον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αν δεβάζ' ατον σα χέρα μ' εξέρω ντο θα ευτάγ' ατον.

ΠΑΝΙΚΑΣ (Ειρωνικά) Και ντο θα ευτάς ατον;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσύ σκυλίτσο, τσούρα το, δέβα άλμεζον τα μουσιάρρα.

(Ο Τουλούμης χτυπάει και απομακρύνεται).

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αχ εγώ πώς 'κ' εκάθουμ 'νε σ' ωβά μ'.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Γιωρίκα, ντο είν ατά ντο λες;

ΠΑΝΙΚΑΣ Πουλία θα εβγάλ'νες, άμον τη κωσσούν; Πότε εκλούζες και χαπάρ' πα 'κ' επέραμ' α(το).

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Σκυλίτσο, κανείται ντο ύλαζες.

(Ο Τουλούμης χτυπάει και απομακρύνεται).

ΠΑΝΙΚΑΣ Λελεύεω τα χέρα 'τ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσύ έπρεπεν να έσ'νε σ' εμόν την οδήν και ετουμαρεύκουσ'νε έναν καλά.

ΠΑΝΙΚΑΣ Τ' εσόν η κοτύλα ετσαφιεν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Καλά εποίκα, ση γούλας 'κ' έρουξεν.

ΠΑΝΙΚΑΣ Καλά χορεύ'ς ατούκα άμον το καμέλ', χόρεψον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Οστ, κανείται ντο ύλαζες.

ΚΩΣΤΗΣ (Στον Πανίκα) Για πακλαεút' αγλήγορα απαδακίέσ' να μη δίγω σε έναν μετ' αβούτο το κοπάλ' και σκίζω το κιφάλι σ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Χατέψ'τεν το μαύρον το σκυλίν.

ΚΩΣΤΗΣ Ας ελέπω σε, Γιωρίκα, τάλεψον απάν απ' και ντως ατον κα.

(Ο Τουλούμης χτυπάει και απομακρύνεται).

ΓΙΩΡΙΚΑΣ 'Άλλο μη καλατθεύετε 'με και έχω το νου μ' σ' εσάς και όλεν τρώγ' ατα.

ΚΟΛΑΣ Ατός πα το χάπιτιν' ντο έν' και 'κ' επορείς να κρους και πασιλώντς' ατον.

(Ο Τουλούμης χτυπάει και απομακρύνεται).

ΚΩΣΤΗΣ 'Απλωσον τα γαγγρωμένα σ' αφορισμένε, και μη στέκ'ς ατουκά άμον στουλάρ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αν δεβάζ' ατον σα χέρα μ', εξέρω ντο θα ευτάγ' ατον.

ΚΟΛΑΣ Γιώρικα, ντο θα ευτάς ατον;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Θα κρούγ' ατον τογρία και θ' απλών' ατον κα άμον ζου κοιλίαν.

ΠΑΝΙΚΑΣ Τρανά λόγια και εύκαιρα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Θα ταρταγανίζ' ατον, τα στούδα 'τ' θα γλύνω.
ΠΑΝΙΚΑΣ Μίαν ώβασον κ' επεκεί κακάντσον. Ατός ετόχτωσε σε, ανάσαν 'κ' εφέκε σε να παιρτζ.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Όσον πόσον θα κρούει, αφορισμένε τοσπαγά, σα τελευταία θα πουγαλεύιεται κι ατότε θα παίρω τα χαϊφρα μ'.
ΠΑΝΙΚΑΣ Ανάμ'νον, κόρ', ανάμ'νον.

(Ο Τουλούμης πιάνεται με το Γιωρίκα στα χέρια. Κάποια στιγμή ο Γιωρίκας γλυστράει και πέφτει. Οι συγχωριανοί και η Παναΐλα ανησυχούν. Ο διατητής σφυρίζει και λέει, «τελείωσε ο πρώτος γύρος.» Σηκώνεται ο Γιωρίκας και οι συγχωριανοί του ανακουφίζονται.)

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Στο διαιτητή) Για πέει με ντο εγέντον;
ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ Γιωρίκα, θα αναπάουσαν ολίγον κι ύστερα ξαν θα παλεύετε.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ 'κ' ενεγκάστα, πέει ακιέν' (δείχνει τον παλαιστή) τη τσιλεμέν' τον υιόν ας έρται αδακά αγγήγορα. Ντ' έφεκεν κ' έφυεν;
ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ Γιωρίκα, μ' ευτάς αέτσ'. Πρέπ' ν' αναπάουσαν ολίγον κ' επεκεί ξαν θα παλεύετε.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Λέτσ' αν έν', ατότε καλά.
ΚΑΡΓΑΣ (Σκιουπίζει τον παλαιστή με μια πετσέτα και λέει.) Να σι χαρώ ρε Μήτρου μ', θάματα έκανις.
ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ Θάματα έκανα, αλλά πολύ φοβάμαι. Φαίνεται για δυνατό παλικάρι αυτός ο Γιωρίκας.
ΚΑΡΓΑΣ Μη φοβάσι, ισύ είσι πιο παλικάρι από τον Γιωρίκα.
ΣΟΦΙΑ Αχ εμείς πώς 'κ' έγκαμ' έναν πεδκιόρ' να σπογγίζουμ' τον Γιωρίκαν εμουν.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ 'Κι πειράζ', Σόφια, εσύ να είσαι καλά.
ΠΑΝΙΚΑΣ Ακεί πλαν μερέαν έν' έναν γαζιλένεν τσουβάλ', δεβάτε επάρ'τ' ατο και σπογγιστ' ατον.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Μετ' εκείνο να πας σπογγισσαι εσύ και η ποσάβα η καλομένα σ', που υλίζ' το μυτιν ατ'ς.
ΚΩΣΤΗΣ (Στον Πανίκαν) Νέπαι, κοντοκάμισε, 'κ' επορείς να κρατείς κι ολίγον από το βρομόστομο σ'; Γιάμ' τσαφίεται η ράχ'α σ';
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Η νερασία πολλά εμπαιν σο αίμα μ'.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Χάσον ατόν τον εύκαιρον και πέει με, πώς εγέντον και ειρέμ'σε σε κα ο παχλιβάνον;
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Καλά Λευτέρ', 'κ' είδες πώς εγλοιάξα;
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Τέρεν κι άλλο μ' αγγάεις και κόφ'ς τη χολήν εμούν.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ξάι, ανάγκην μ' έεις, Λευτέρ', εγώ είμαι παλικάρτζ, (Χτυπάει το στήθος του).
ΠΑΝΙΚΑΣ Παλικάρτζ είσαι για τ' από εκωνωπίες σα χώματα.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Νέπαι, δέβα χάθ', μ' εμπαιντζ σο αίμα μ'.
ΠΑΝΙΚΑΣ Ας ση σπάσης αδακά θα κάθουμαι, 'νάτ' 'κ' έν';
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αχά ζου πελάν και μουσκαρί' κατάραν.
ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ (Σφυρίζει και λέει) Δεύτερος γύρος.

(Οι παλαιστές δίνουν τα χέρια και η πάλη ξαναρχίζει. ο Τουλούμης χτυπάει και απομακύνεται)

ΚΟΛΑΣ Γιωρίκα, άλλο μη στέκ'ς, ντως κ' εσύ.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Τάλεφον αγλήγορα απάν' ατ'.
ΚΟΛΑΣ Τ' ομμάτᾱ σ' ας απίζ'νε.
ΠΑΝΙΚΑΣ Ατός σον τόπον ντο στέκ' κοιμάται και πού θα παίζ'νε τ' ομμάτᾱ τ' ατουνού τ' αχαστούρ'.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ξαν ντο είπεν η τσοπλίκα (Ορμάει να χτυπήσει τον Πανίκα ο οποίος το βάζει στα πόδια)
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κούμπαρε, το καλό σ' θέλουμε, μη γουζεύς.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Καλά από το σκυλίν πα, ο Πανίκας το καλό μ' θέλ' και βίρα υλάζ' άμον γουτουρεμένον σκυλίν;
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ημπορεί από πα το καλό σ' να θέλ', ντο χαπάρ' έχουμε;
ΚΟΛΑΣ Γιωρίκα, πώς να ευτάμ' ατο, το καλό σ' θέλουμε.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσεις πολλά πα θέλετε το καλό μ', άμα εγώ ντο πρέπ' να ευτά(γ)ω; Σ' εσάς θα έχω το νου μ' γιόξα σον Τουλούμ';
ΚΟΛΑΣ Ντο να ευτάς πα ντο λόγος έν', λαϊστ' εναζά ας σον τόπος, 'κ' ελέπ'ς και τον Τουλούμ';
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ας λαϊσκουμαι, ας τερούμε ντο θα 'ίνεται (Καλά καλά δεν κουνήθηκε και ο Τουλούμης όρμησε και τον χύπησε). Ατός τη σκυλίτσι μ' ο υión ερχίνεσεν ζαν και εγώ πα εθάρεσα ενεγκάστεν.
ΚΟΛΑΣ Εσύ εστά ατουκά άμον το στουλάρ' και πέει, εγώ πα εθάρεσα ενεγκάστεν.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άμον πολλά εσέβετε σο κιφάλι μ'.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κούμπαρε, άφ'ς τ' αλεπέδᾱ. Τέρεν και ποίσον κάτ' και μη θελτς να ρεζιλεύς μας.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ πώς ερούξα σο τουζάχ', πώς επέραν τ' αχούλα μ'; Άμα αϊκον έν', ποίος 'κι νουνίζ' όντες κάθεται, θαμάεται όντες σ'νούται.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Καλά και έμορφα λες ατα, άμα την Παναϊλαν πώς θα έλεπες;
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Καλά λες Λευτέρ', την Παναϊλαν πώς θα έλεπα (Κι αμέσως ορμάει και δίνει κάνα δύο τον Τουλούμη. Οι χωρικοί αναθάρησαν και φώναξαν, «αραέτσ', Γιώρικα»).

(Ο Τουλούμης επιτίθεται αμέσως και ανταποδίδει τα όσα έφαγε από το Γιωρίκα)

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τέρ' τη σκυλ' τον υión, ερχίνεσεν ζαν κ' εγώ εθάρεσα ενεγκάστεν. Ατός χαπάρ' 'κ' επέραν.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κούμπαρε, ποίσον ολίγον κι άλλο υπομονήν.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Λευτέρ', ατώρα ντο 'ίνεται;
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ατώρα εσέβες σο χορόν, ολίγον κι άλλο θα χορεύς.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αϊκον χορόν να μη επροφτάνα κ' εχόρευα.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Χάσον ντο λες και μη χαντς τ' ομούτ'.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατός όπως πάει, θα ξύν' κα τα ιντέρᾱ μ'.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Γιωρίκα, ξάι μη φογάσαι, 'κ' ελέπ'ς πώς κοντοδοδονίζ';

(Ο Τουλούμης κατά διαστήματα χτυπάει και απομακρύνεται. Δείχνει όμως ότι κουράστηκε).

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Στον εαυτό του) 'Ει, μαύρε Γιωρίκα, πώς εχάσες την ησυχία σ'; Εφένες τα παχέα τα εβόρας και

Ξυντς μαύρα ιρθώματα. Θα γίνεσαι και γέλος σον κόσμον.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Χάσον ντο λες, 'κ' ελέπ'ς ατον πώς ενεγκάστεν; Ποίσον ολίγον κι άλλο υπομονήν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και «ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝΑΪΛΑΝ»

(Ο Τουλούμης χτυπάει και απομακύνεται)

ΠΑΝΙΚΑΣ Φα κ' έναν για την Παναΐλαν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Λεύτερ', πού έν' ντο ενεγκάστεν;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ενεγκάστεν, είπα σε, 'κ' εγροικιάς ατο;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Λάχ' αέτσ', όπως λες ατο έν'. Άμα ντ' εξέρω να ενεγκάστεν ατός τη σκυλίτσι μ' και τη γαιδιρίτσι μ' ο υιόν.

ΚΩΣΤΗΣ Άλλο μη καλατδεύετε, δόστ'ε μαναχόν θάρρος τον Γιωρίκαν.

(Οι χωρικοί ενθαρρύνουν με κάθε τρόπο το Γιωρίκα, ο Τουλούμης επιχειρεί να χτυπήσει το Γιωρίκα, αλλά αυτή τη φορά δεν τα καταφέρνει. Αντίθετα τις μαζεύει και απομακρύνεται)

ΚΑΡΓΑΣ Μήτρο μ', τι έπαθες; Μην του βάεις ακιάτ', χτύπα. Χτύπα να μη σι παρ τουν αέρα.

(Ο Γιωρίκας ορμάει και χτυπάει τον Τουλούμη)

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Να λελεύω ατά τα χρυσά τα χέρα σ', Γιωρίκα.

ΚΟΛΑΣ Να φιλώ ατα. Ντως κι άλλο γαιμα.

ΚΩΣΤΗΣ Αραέτσ', ευλογημένε, άντσαχ' εποίκες μας κ' εχάραμε.

(Ο Τουλούμης πλησιάζει για να χτυπήσει αλλά τραβιέται πίσω).

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Είδες κουμπάρε πώς εφογώθε σε;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Μαύρε, εσύ πα 'κι φογάσαι.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κούμπαρε, για δος ατον ένα δύο και μάτωση τα τσαγκιάδας ατ'.

ΠΑΝΙΚΑΣ Με το εδώνεν ατον έναν μούσταν, εθάρσετε κιάτ' εποίκεν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ο πάρδον πού έτον και έρθεν ζαν κ' εμάξιζεν;

(Ο Τουλούμης ορμάει και χτυπάει πολύ αδύναμα τον Γιωρίκα).

ΠΑΝΙΚΑΣ Και ντ' έμορφα τουμαρεύ' σε, λελεύω τα χέρα 'τ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Κάνει να χτυπήσει τον Πανίκαν και λέει). Σοχαχόσκυλον, κανείτε ντο ύλαξες.

ΠΑΝΙΚΑΣ Μετ' εκείνον αν κρατεί σε.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Χάσον ατόν το βώκιον και τέρεν έμπρα σ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατό το σκύλιν ενεράστα το, χατέψτ' ατο απαδανέσ', άλλο μ' ελέπ' ατο.

(Ο Τουλούμης χτυπάει πολύ αδύναμα και φεύγει).

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κούμπαρε, ταβρανεύτ', μ' εσάσεφες κ' επέμ'νες. 'Κι τερείς ατον πώς τεντελίζ';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τεντελίζ' τεντελίζ' κι αφιά 'κι ρούζ'.

(Ο Τουλούμης καταφέρνει ένα μέτριο χτύπημα).

ΚΑΡΓΑΣ Μπράβο, Μήτρου μ', χτύπα μη λυπάσι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατός άμον ερχίνεσεν ξαν κ' εγώ εθάρεσα ενεγκάστεν.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Γιωρίκα, ενεγκάστεν, και όπως ελέπω, πολλά ενεγκάστεν. Όπου έν' θα δεβάεις ατον σα.....

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Θα δεβάζ' ατον σα χέρα μ' και ή θ' αποτσοχαλιζ' ατον ή θα καρτελιζ' ατον. Στο πόστ'ν ατ' άλας θα ξύνω.

ΚΟΛΑΣ Γιωρίκα, το πολλά επήεν, το ολίγον επέμ'νεν.

ΣΟΦΙΑ Γιωρίκα, εγώ πώς είπα σε ατόσα λόγια;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ 'Κι πειράζ', Σόφια, εσύ να είσαι καλά.

(Ο Τουλούμης ορμάει για τελευταία φορά, αλλά τις μαζεύει άσχημα).

ΠΑΝΑΙΛΑ Μετ' εμόν την ευχήν, τάλεφον απάν' ατ' και ντως ατον κα άμον ζου κοιλιαν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ ΦΤΕΡΑ ΕΓΚΑ ΠΑΝΑΙΛΑ

(Ο Γιωρίκας ορμάει και ρίχνει κάτω τον Τουλούμη και του σφίγγει το λαιμό. Ο Κάργας τα έχει χαμένα, δεν ξέρει πώς να αντιδράσει. Ο Τουλούμης καθώς ο Γιωρίκας του σφίγγει το λαιμό φωνάζει)

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ Παραδίνομαι.

ΚΑΡΓΑΣ Μη 'ρε Μήτρου, μη παραδίνοι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Απευθυνόμενος στον Κάργα) Κρα το στόμα σ', μαύρε, να μη αφήνω αβούτον και πιάνω εσέν.

ΔΙΑΤΗΤΗΣ Γιωρίκα, αφ'ς τον άνθρωπον, θα φουρκίεις ατον.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Χάμπο, γιάμ' επόνεσες ατον;

ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ 'Κι πονώ ατον, άμα ατό ντο ευτάς εσύ 'κ' έν' ξάι σωστόν. Θελτς να φουρκίεις τον άνθρωπον και να κείσαι όλα τα χρόνα σ' σα φυλακάς; Ο άνθρωπον ειπεν παραδίνομαι.

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ (Φωνάζει και πάλι) Παραδίνομαι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κόψον τη λαλίας, όντες εκρούνες καλά έτον;

(Ο διαιτητής αποσπά τον Γιωρίκα που δε λέει ν' αφήσει τον Τουλούμη και οι χωρικοί σσηκώνουν τον Γιωρίκα στα χέρια και ζητωκραυγάζουν. Πρώτος και καλύτερος ο Πανίκας.)

ΠΑΝΙΚΑΣ Άρκο αφορισμένε, θα εφούρκιζες τον άνθρωπον.

ΑΥΛΑΙΑ
ΠΡΑΞΗ Γ

Σκηηνικό - Αίθουσα δικαστηρίου.

(Ένας χωροφύλακας φέρνει τον Γιωρίκα και τον βάζει να καθίσει. Ο Γιωρίκας έχει σκυμένο το κεφάλι και δείχνει πολύ σκεπτικός. Σε λίγο έρχονται και οι συγχωριανοί του, Λευτέρτσ, Κόλας και Χάμπος. Μόλις βλέπουν τον Γιωρίκα, τρέχουν κοντά του, τον αγκαλιάζουν και τον φιλάνε. Ο Γιωρίκας δεν συγινείται και για ένα διάστημα δε μιλάει.)

- ΚΟΛΑΣ Ντο ευτάς, Γιωρίκα, πώς είσαι;
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Δεν απαντάει).
- ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κούμπαρε, πολλά εροθύμεσα σε, εκάπνιξαν τ' ομμάτα μ'.
- ΧΑΜΠΟΣ Γιωρίκα, άνοιξον το στόμα σ', κát' πέει μας.
- ΚΟΛΑΣ Άτζαπαν ντο να έπαθεν και 'κι καλατσεύ';
- ΧΑΜΠΟΣ Γιάμ' κát' εποίκαν ατον τοι σκυλ' τα παιδία;
- ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κούμπαρε, καλάτσεψον, εμείς για τ' εσέν έρθαμε.
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Σηκώνεται και νευριασμένα λέει.) 'Κι εντρέπουστουν, αφορισμένα νερασιάς, θέλετε και να καλατσεύω σας. (Τραβιούνται όλοι πίσω από το φόβο τους).
- ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κούμπαρε, εμείς ντο εποίκαμε, ντο κακόν είδες ας εμάς;
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ερωτάτε και το γιατί.
- ΛΕΥΤΕΡΤΣ Πέει μας, ντο έν', ντο έπαθες;
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άλλο ντο εθέλ'ντε να επαθάνα; Εγένουσαν σεπέπ' κ' εράζω τη πεντικού τα τρυπία.
- ΛΕΥΤΕΡΤΣ Και μάρ' εμείς το κακό σ' εθέλναμε;
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσείς εσέγγετε με σο βούι βούι, εσείς εσέβετε απάν' κι αφικά να παλεύω με τ' εκείν' τη σκυλ' τον παλαλόν. Έμορφα είχα την ησυχία μ', ντ' εθέλντε κ' έμπαιντε σο αίμα μ'. Καλά 'κι λέγω;
- ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κια, κούμπαρε, εμείς άλλα ενούνιζαμ' κι άλλα έρθαν σο κιφάλ'ν εμουν. Ποίος επίστευεν πως θα έρταν αέτο' τα πράματα. Κ' επεκεί πώς θα έλεπες την Παναίλαν;
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Μόλις άκουσε το όνομα της Παναίλας συγινήθηκε και με φωνή παρακλητική λέει) Ντο ευτάει η Παναίλα, πώς έν' η Παναίλα μ', είδατε την Παναίλα μ'; Εκείνος ο σκυλίτσον ο Πανίκας γιάμ' ευτάει μας κανέναν δουλείαν;
- ΧΑΜΠΟΣ Ξάι κρούει σο νους ντο είπα σε όντες έπλωσες κα εκείνον τον παχλιβάνον;
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο είπες με, εγώ ενέσπαλλα.
- ΧΑΜΠΟΝ 'Κι είπα σε, Γιωρίκα, μη σπιγξ τον παχλιβάνον θα φουρκίεις ατον και θα κείσαι σα φυλακάς;
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ Και μάρ' εφούρξα τον;
- ΧΑΜΠΟΣ Αν 'κ' επέρνα τον ας σα χέρα σ', θα εφούριζες ατον.
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τέρεν εσύ τον γαβρανοκέφαλον, έχω σκυλόν και σύρ' με τον λύκον. 'Κ' εντρέπεσαι και λες ατο; Εκείνος όντες ειρούνην καλόν έτον; Ατότε γιατί δεν 'κ' έλεες;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Για σούστεν, αδαπέσ' 'κ' έρθαμ' να ταβίζουμε.

ΚΟΛΔΣ Κι όλξ εποίκεν ατα εκείνος ο δάββολον ο Τουλούμπς, που να μη επροφτάνεν κ' επάτ'νεν σο χωρίον εμου.

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ (Μπαίνει ακριβώς εκείνη την ώρα με τον Κάργα. Φέρει στο λαιμό του επίδεσμο και δεν μπορεί να μιλήσει. Οι παρόντες όταν τον βλέπουν φωνάζουν « ο Τουλούμπς ο Τουλουμες. Ο Γιωρίκας τον κοιτάξε λοζά με συμπόνια. Μετά μπαίνουν και οι δικαστές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Βάζει ματογυάλια και εκφωνεί ονόματα). Όποιος ακούει το όνομά του να φωνάζει παρών.
Παδουιτανίδης Ελευθέριος.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ποιος είναι;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Εγώ είμαι, είπα και παρών, 'κ' έκ'σες με;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Καθήστε, κύριε μάρτυς.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Να είσαι καλά. Να έξερες μαναχόν πόσον νεγιασμένος είμαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κεμεντζετζίδης Νικόλαος.

ΚΟΛΔΣ Παρών, εγώ πα αδακά είμαι. Έρθα για τον Γιωρίκιαν εμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Καθήστε, κύριε μάρτυς, και μην περιττολογείτε.

ΚΟΛΔΣ Ας κάθουμε, άμα το άλλο ντο είπες 'κ' εγροίκ'σα 'το.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κοτανίδης Χαράλαμπος.

ΧΑΜΠΟΣ Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Καθήστε.

ΧΑΜΠΟΣ Ας κάθουμε κ' εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κάργας Αστέριος.

ΚΑΡΓΑΣ Αδώ είμι κι 'γω, παρών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Πώς λέγεται ο πατέρας σου;

ΚΑΡΓΑΣ Αρε πού ζεις; Δεν ξερς των Αντρούτσου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Τι επαγγέλεται;

ΚΑΡΓΑΣ Αυτό δεν του έπιασα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Τι επάγγελμα κάνει;

ΚΑΡΓΑΣ Δεν ξερ'ς των Αντρούτσου των αρχισέλιγα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ολιγότερα μάρτυς, διότι δε θα τα πάμε καθόλου καλά.

ΚΑΡΓΑΣ Μ' άμα θελ'ς αυτό του τραπέζ' να του φέρου τ' απάν ακάτ' και τ' ακάτ' απάν', τότε σι λέγου αν τα πάμι καλά ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κουνάει το κεφάλι του) Ας δώσω τόπο στην οργή.

ΚΑΡΓΑΣ Μπάρμπα, να καθήσου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κάθησε ανόητε.

ΚΑΡΓΑΣ Να είσι καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Τουλούμης Δημήτριος

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ (Σηκώνεται κουνάει το χέρι του και μετά κάθεται).

ΚΑΡΓΑΣ Ου Μήτρους δεν μπορεί να μιλήσ'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Εσένα δε σε ρώτησε κανείς, έχουμε μάτια και βλέπομε.

ΚΑΡΓΑΣ Κι 'γώ έχου μάτια κι βλέπου πιο καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Καλά καλά, τώρα κάθισε.

ΚΑΡΓΑΣ Να καθήσου; (κάθεται)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Πρεσταγκίδης Γεώργιος.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Δεν απαντάει)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Πρεσταγκίδης Γεώργιος είπα.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Δεν απαντάει)

ΧΑΜΠΙΟΣ Γιωρίκα, πέει παρών, μη κρατείς ατον μάχ'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Γιατί δεν απαντάς κύριε Πρεσταγκίδη;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Καλά ευτά(γ)ω και ση γούλας 'κ' έρουξεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Και εγώ νόμισα πως μας κρατάς κακία.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πέει ήνταν θελτσ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Και τώρα να μας έρθει ο Πασιτανίδης Ελευθέριος.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ 'Οι ν' αϊλί εμέν, μανίτσα, ντο θα ευτά(γ)ω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Βάλε το χέρι σου στο Ευαγγέλιο και πες «Ορκίζομαι να είπω την αλήθειαν και μόνον την αλήθειαν».

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ορκισιουμαι να λέγω την αλήθειαν, άμα τα γόνατα μ' ερχίνεσαν και τευτελιζ'νε και τ' αχούλι μ' πάει κι έρται.

ΚΟΛΑΣ Λευτερ', τ' αχούλι σ' το πάει κ' έρται καλόν έν', αν πάει κι άλλο 'κ' έρται, ατότε ντο χαπάρα;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Εσύ τσουρ' ατο, μ' ερχίνεσες τα παλαλά σ'. 'Κ' ελέπ'ς το χάλ'ν εμου;

ΚΟΛΑΣ Ξάι μη φογάσαι, εγώ αδακά είμαι. Έχουμ' και τον Γιωρίαν, ταρταγανίζ' κι ατόν όπως εποίκεν τον Τουλούμ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ναι εγώ άλλο δουλειαν 'κ' έχω, ανθρωπ'ς θα ταρταγανίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Πέστε μας, κύριε Πασιτανίδη, τι γνωρίζετε, τι ακριβώς έγινε την ημέραν κάθ' ην ετελείτο η πανηγυρις του χωριού σας. Να μας εκθέσετε λεπτομερώς τα γεγονότα τα οποία διεδραματίστησαν, όσα δηλαδή ιδίοις όμμασι είδατε. Να είσθε προπάντων σαφής.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Κόλα, δεν εγροίκ'σες ασσό είπε με; Εγώ ο πετσαράς ξάι τίδεν 'κ' εγροίκ'σα. Ντο θα λέγ' ατον ατώρα;

ΚΟΛΑΣ Εγώ πα πολλά πράματα 'κ' εγροίκ'σα. Κάτ' για το χωρίον εμου είπεν, για το πανούρ' εμου. Είπεν και προπάντων να τσαφίεις. Ντο να τσαφίεις 'κι ηξέρω.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Παλαλός είσαι, ντο θα τσαφίζω;

ΧΑΜΠΙΟΣ Σαφής είπεν όχι τσαφίεις.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Και ντο θέλ' για το πανούρ'ν εμου; Εκείνο έρθεν κ' εδέβεν, ατώρα εντώκεν σον νουν ατ'; (Προς τον Πρόεδρο). Εκείνο, κύριε δικαστή, το πανούρ'ν εμου, τον Αύγουστον έτον, ατώρα εντώκεν σο νου σ';

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Τι Αύγουστο και Σεπτέμβριο μας ανακατεύεις, κύριε Πασιτανίδη;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Αχ, επέμ'ναμε κι οπίσ' ας σα δουλείας. Εφέρα και την γαρή μ', την Παρέσαν μοναχέσσαν με τα τέσσερα μωρά. Κ' εκείνο το πουλόπο μ' τον Παντζούλην. Δύο μήνας καλά καλά 'κ' έν' αστό ποροπάτεσεν. Αχ, πότε θα ελέπ' ατο, εκάπνιζαν τ' ομμάτα μ'.

ΧΑΜΠΙΟΣ (Στον Κόλα) Κόλα, ο Λευτέρτς άμον εχάσεν ατα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κύριε Πασιτανίδη, τι παρατράγουδα είναι αυτά που αρχίσατε εδώ μέσα, σ'αυτόν εδώ τον ιερό χώρο;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Τραγωδιαν θελτς θείο; Ας λέγω σε όποιον θελτς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ξέρεις πολλά τραγούδια;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Εξέρω, εξέρω πολλά τραγωδίας. Σα χαράντας και σα πανούρα πάντα τραγωδώ. Εξέρω τη Λεμόνας, τη Σοφίτσας, τη Τρυγώνας κι άλλα πολλά. Άμα τη Σοφίτσας άλλο καλλίων έν'. Δος ωτίν. (Τραγουδάει παράφωνα) ...Και, Σοφίτσα μ', έξ' μ' εβγαίνεις και μη φαίνεσαι....

ΚΟΛΑΣ Λευτέρ', μοιρολογάς ; Εστά, εστά ας τραγωδώ εγώ. (Τραγουδάει).
.....Και, Σοφίτσα μ' έξ' μ' εβγαίνεις και μη φαίνεσαι.... Ελέπ'νε σε και τ' άστρα και μαραίνεσαι....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Σιωπή, πού ευρίσκεσθε, εις καφενείον;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ντο έπαθες, θείο, και τσαιεις; Τραγωδιαν 'κ' είπες θέλω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αγριεμένα). Δεν σας καταλαβαίνω, δεν σας εννοώ.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Και μάρ' εμεις καταλαβαίνουμε απ' ατά ντο λες εσύ;

ΧΑΜΠΙΟΣ Κρα το στόμα σ', μαύρε, μ' εθαρεις σο χωριον ευριγεςαι. Όλων παλικάρτς ο Γιωρικας έν', άμα τέρεν ατον πώς εσουφρωσεν εκαικά άμον γραία γαρή.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Μετ' εμέν δουλειαν 'κ' έχετε. 'Κ' είδατε τη πεντικού τα τρουπία για τ' ατο αγλάζ' η γλώσσα σουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Καθήστε, κύριε μάρτυς, δεν μας διαφωτίσατε καθόλου.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Λέτσ' αν έν', φώτ'σον με εσύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κάθησε, κύριε Πασιτανίδη. Φαίνεσαι για καλός άνθρωπος.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Έεις και τα καλά σ' (κάθεται).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Να έρθει ο κύριος Κεμεντζετζιδης Νικόλαος.

ΚΟΛΑΣ Ας έρχουμαι ξαν. Εμεις φαίνεται αβούτο τη δουλειαν θα ευτάμε, θα πάμε και θα έρχουμες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Το χέρι σου στο ευαγγέλιον... «Ορκίζομαι να είπω την αλήθειαν και μόνον την αλήθειαν...»

ΚΟΛΑΣ (Αφού ορκίζεται λέει) Πέει με θείο ντο θέλεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Από σένα, κύριε Κεμεντζετζιδη, περιμένω περισσότερα πρά....

ΚΟΛΑΣ Ντο περιμέντς ας εμέν';

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Σε αυστηρό ύφος) Παρακαλώ, κύριε Κεμεντζιδη, να μη διακόπτετε άνευ αποχρώντος λόγου.

ΚΟΛΑΣ Άφ'ς τη χρόν', ατώρα ντο 'νεται;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Φαίνεσαι για πολύ έξυπνος και οπωσδήποτε θα μας διαφωτίσεις.

ΚΟΛΑΣ Είδες Λευτέρ', ατός πα εγροίκ'σεν ντο είμαι έξυπνος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Το παρώνομα σου είναι Κεμεντζετζιδης.

ΚΟΛΑΣ Ναι θείο, κι αν θέλεις να μαθάνεις πώς έπεμ'νε μας από το παρωνύμ' άκ'σον. Ο λυκοπάππο μ', τεμάκ

τη πατέρα μ' τη πατέρα ο πατέρας, έπαιζεν καλά την κεμετζέν. Σ' όλα τα χαράντας εκείνον ειούιζαν. Εκείνο εύραν μαχανάν κ' εκόλτσαν ατον από το παρωνύμ'. Ζουρνάν πα καλά έπαιζεν και ταγούλ' πα. Άμα ατώρα ντο κάθουμαι και λέγω σ'ατα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Καλά κατάλαβα πως είσαι έξυπνος.

ΚΟΛΑΣ Για να εγροϊκ'σες ατο φαίνεται εσύ πα πολλά έξυπνος είσαι.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Τη Ζουρνατζή πα τον υιόν για τέρεν, αδαπέσ' έρθεν και κουρφεύκεται, το χάλ'ν εμουν 'κι τερεί.

ΚΟΛΑΣ Εσύ, αφορισμένε φαρμακόχειλε, ντο σπαντς και τσερίεσαι;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Για τα μεγαλεία ψοφάς, αφορισμένε κακάτδο.

ΚΟΛΑΣ Καλά ευτά(γ)ω, εσύ ντο κοιλοπονάς;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Να μας πείτε, κύριε Κεμεντζετζιδη, τι γνωρίζετε για τον παλαιστή Τουλούμη Δημήτριο και το συγχωριανό σας Πρεσταγκίδη Γεώργιο. Τι έγινε εκείνη την ημέρα που πάλαιψαν;

ΚΟΛΑΣ Για τ' από ξέρουμε κι άλλο καλλίων ο Λευτέρτς. (Τον δείχνει) και ο Χάμπον που εποίεν και τον διαιτητήν.

ΧΑΜΠΟΣ Αφορισμένε, αλεπίτσο, μαθεμένος είσαι σο ζόρ' καιιά να φυάεις τον κώλο σ'. 'Κ' έεις να ομάεις;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ατός για τ' αϊκα μαναχόν έν' ιμπειρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Λυπούμαι που δεν κατέχω την Ποντιακήν.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ας εμαθάνες, εμείς πώς ηξέρουμε;

ΧΑΜΠΟΣ Ατό ντο είπεσ ατον ερέχτα το κ' εγώ. Απάν' σην ψη μ' εκαλάτσεψες. Να είσαι καλά, Λευτέρ'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κάθησε, κύριε Κεμεντζετζιδη, δεν μας διεφώτισες.

ΚΟΛΑΣ Ο θεόν να φωτίζ' μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Να έρθει ο Κοτανίδης Χαράλαμπος.

ΧΑΜΠΟΣ Μάλιστα, κύριε διααστή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Το χέρι σου στο ευαγγέλιο «Ορκίζομαι να είπω την αλήθειαν και μόνον την αλήθειαν».

Για πες μας και εσύ, να δούμε τι ξέρεις και αν μπορείς να μας διαφωτίσεις.

ΧΑΜΠΟΣ Εγώ, κύριε διααστή, δεν ηξέρω πολλά πράγματα. Ο Λευτέρτς και ο Κόλας ξέρουμε κι άλλο καλλίων.

Ατείν'οι δύοσ επήγαν εύραν κ' έγκαν τον Γιωργίαν τον Πρεσταγκίδην να παλεύ' με τον Τουλούμην.

Εκείνος έμαθα 'κ' εθέλνεν, άμα ατείν' εσέβαν απάν' κι αφκά κ' επέραν τα αχούλα τ'. Αέτσ' έκ' σα, 'κι ηξέρω αν έν' σωστόν.

ΚΟΛΑΣ Αέτσ' αν έν', εστά θα λέγω εγώ πως εγένταν τα πράματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Πέστε τέλος πάντων τι έγινε;

ΚΟΛΑΣ Άκ'σον, κύριε διααστή. Εποίναμ' σεϊρ' εγώ κι ο Λευτέρτς σο πανοϋρ'ν εμουν, όντες έρθεν σουμά μουν ακείνος ο Τουλούμης για τηνάν σύρουμε αβούτα τα γαραπελάδας. Είπε μας εγώ είμαι παλαιστής και θέλω να παλεύω σο πανοϋρ'ν εσον. Έχετε κανέναν που θέλ' να παλεύ' μετ' εμέν; Εμείς ατότε ενούντσαμε τίναν έχουμ' παλικάρ' σο χωρίον εμουν. Σο νούν εμουν έρθεν αμάν ο Γιωργίας. Αμάν, έτρεξαμ' κ' εράεψαμ' ατον. Εύραμ' ατον σ' οσπίτ' τη ξάδελφου ατ' τη Κώστη.

Είπαμ' ατον πώς είν' τα πράματα.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Είπαμ' ατον σο πανοῦρ έρθεν και η Παναίλα. Ατός όντες έκ'σεν έρθεν η Παναίλα άλλο 'κ' εστάθεν. Άιτε ειπε μας, άλλο μη στέκετε. Πέει, Κόλα ντο εγέντον ύστερα.

ΚΟΛΑΣ Επήγαμ' στην εγκλεσιαν καιιά, όλx μη λέμε, η πάλη ερχίνεσεν. Ο καημένον ο Γιωρίκας στην αρχήν έφαεν κάτ' ζοπέας, ντο να λέγω σε. Θαμάουμαι πώς 'κ' έπαθεν τιδέν. Πρώτην φοράν ελέπω αίτιον παλικάρ'. Γι ας φιλώ ατον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Να λείπουν οι ασπασμοί.

ΚΟΛΑΣ Σπασμούς 'κ' είδα. Εσύ(δείχνει τον πρόεδρο) έναν έπ' εκείνα να έτρωες, δεύτερον 'κ' εθέλ'νες. Θα επιδεβήνες το ρακάν'. Σα τελευταία πώς εγέντον, εγώ πα 'κ' εξέρω. Έκ'σεν την λαλίαν τη Παναίλας κι ατότε ποίος είδεν τον θεόν και 'κ' εφογώθεν. Φτερά είπεν, έγκα, Παναίλα, κι ελάγγεψεν απάν' στον Τουλούμ'. Εμείς ώσνα τερούμ' ολόγερα εντώκεν ατον κα άμον ζου κοιλίαν. Και καλά ντ' ευρέθαμ' εμείς εκαιιά, αν 'κ' έν' ίσως να εφούριζεν ατον, ίσως λέγω, και καλά θα εποίεν ατον, γιατί ατός ο Τουλούμψ, που κάθεται ατώρα άμον νεβραγγμέντσα κάτα και το στόμαν 'κι ανοί' να ήξερες μαναχόν ντο χαίγκα εκρούνεν τον Γιωρίκαν, το παλικάρ' τη χωρι' εμουν.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Καλά εποίεν ατον, καλά εποίεν το σκυλίν.Αίτιον χαίγκον πλάσμαν εγώ άλλο 'κ' είδα. Ο καημένον ο Γιωρίκας έτρωεν τα μουστέας και λαλίαν 'κ' εβγάλ'νεν. Ατώρα πα 'αμον θεού μουμούλ' το στόμαν ατ' 'κι ανοί'. Να λελεύω το παλικάρ' τη χωρι' εμουν. Ας φιλώ ατον (Τον φιλάει).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Εσείς οι μάρτυρες δεν κάνετε τίποτε άλλο από να εξυμνείτε το συγχωριανό σας, όπως τουλάχιστον δείχνουν αι χειρονομίαι σας, διότι από τα λεγόμενα σας δεν μπορώ να καταλάβω τίποτε.

ΚΟΛΑΣ Αν θελτς να κατάλαβον κι αν θελτς μη καταλαβαίντς. Ντο να ευτά(γ) εγώ που εσύ είσαι ατόσον παχοτσίμιδος, Εγώ πα πονώ σε άμα δεν 'κι 'ίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κάθησε, κύριε Κεμεντζετζιδη, μην κουράζεσαι.

ΚΟΛΑΣ Αχά καλός άνθρωπος, πονεί μας πα, 'κι θέλ' να νεγκάσκουμες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κάργας Αστέριος....

ΚΑΡΓΑΣ Αδώ είμι μπάρμπα, η γιος τ' Αντρούτσου του αρχιπέλιγκα. Είμι πρόθυμος να σ' απαντήσω σ' ό,τ' με ρωτήεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Το χέρι σου στο ευαγγέλιο και όχι πολλά λόγια. «Ορκίζομαι να είπω την αλήθειαν και μόνο την αλήθειαν».

ΚΑΡΓΑΣ Ουρκίζουμι να πω όλ' την αλήθεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Πού γεννήθηεις;

ΚΑΡΓΑΣ Στο σπίτι' μας, ήταν Παρασαιβή βράδ' κι έκαμνι πουλύ κρύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Πότε γεννήθηεις;

ΚΑΡΓΑΣ Χειμώνας μήνας ήταν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Πόσο χρόνων είσαι;

ΚΑΡΓΑΣ Καμιά είκοσι δύο, είκοσι τρία, μπουρεί και εικοσιτέσσερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Είσαι παντρεμένος;

ΚΑΡΓΑΣ Δεν είμι, άμα έβαλα μια στου μάτ', Παναίλα τη λεν. Την είδα στου παναῦρ' κι πολύ μ'

άριστι. Μ' άναψι φουτιά κι δε σβήν' εύκολα. Του κακό είναι ότ' την αγαπάει κι ο Γιουρίκας. Άμα δεν την πάρ' ο Γιουρίκας, θα πάου να την ζητήσω ιγώ.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο λέει το μαύρον το σκυλιν; Γιάμ' θέλ' να ευτά(γ)ω κι ατόν άμον τον Τουλούμ'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ηρεμείστε, κύριε Πρεσταγκίδη, ηρεμείστε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Στον πρόεδρο) 'Κ' έκ'σες ντο είπεν τη καράνας το πουλίν;

(Στον Κάργα) Την Παναϊλαν άλλο μ' ονοματίεις ατεν και μη παιριτς ατεν σο στόμα σ', τσακώνω τα γναθία σ'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Πέστε μας, κύριε Κάργα, αφού είσαι και πρόθυμος όπως μας είπες, τι γνωρίζεις για την πανήγυριν, όπου είδες και την Παναϊλα και σου άναψε φωτιά που δεν σβήνει πια;

ΚΑΡΓΑΣ Ρώταμι τι θελς να σι πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Τους γνωρίζεις αυτούς εδώ;

ΚΑΡΓΑΣ Ουλνούς, ουλνούς, κυρ θείου διααστή. Αυτείν' (δείχνει τους μάρτυρες) είναι καλοί άνθρουποι, ικείνος (δείχνει τον Γιωρίκα) είναι κακούργους. Ιφτός σακάτιψι τον Μήτρου μ'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Και πώς είναι τώρα;

ΚΑΡΓΑΣ Χάλια, δεν μπουρει να μιλήσ'. Απ' του κρεβάτ' τουν πήρα και τουν έφερα. Τουν βλέπου κι σπαράζ' η ψυχή μ'. Κρίμα στου παλικάρ'. Τουν σακάτιψι ικείνους (δείχνει τον Γιωρίκα) ικείνους, ο Γιουρίκας. Να τουν βάλιτι στη φυλακή και να μην τον ξαναβγάλιτι, να λειώσ' εκεί μέσα.

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ (Κουνάει το δαχτυλό του για να δείξει ότι δεν συμφωνεί με τον Κάργα)

ΚΑΡΓΑΣ Γιατί 'ρε, Μητρου μ', δεν τα λέγου καλά;

ΤΟΥΛΟΥΜΗΣ (Κουνάει ξανά το δάχτυλο του για να δείξει ότι δεν συμφωνεί)

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Γιώρα, δεν εγροίκ'σες ας σ' αβούτον τον καταραμένον τον Κάργαν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγροίκ'σα τη θεού τ' αρναχευτέρ'. Όσον τώρα είχαμ' τον Παντζούλην οπισ' ας σην Παναϊλαν, ατώρα έχουμε και τον μουθούγκ' τον Κάργαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κάθησε, κύριε Κάργα. Να μας έρθει ο κατηγορούμενος Πρεσταγκίδης Γεώργιος.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Δεν σηκώνεται).

ΧΑΜΠΟΣ Γιωρίκα, σούν' απάν'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ας ευτά(γ)ω το χατίρ'ν ατ' και σ'ιούμαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κατηγορούμενε, πιστεύω....

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πιστεύω εις ένα θεόν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Αυτό μας έλειπε να πιστεύεις εις τους δώδεκα θεούς.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Όχι, όχι στους δώδεκα θεούς, εγώ πιστεύω εις έναν θεόν, τον αληθινόν, εσύ ημπορεί να πιστεύ'ς σοι δώδεκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κύριε Πρεσταγκίδη, μήπως χρεωστάτε εις τον Μιχάλην;

ΓΙΩΡΙΑΚΑΣ Όχι, όχι, θείο, εκείνος πολλά ακριβός έν', τ' έναν άλλ' έναν δι'. Πού να πατώ σο μαγαζίν ατ'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απευθύνεται στους δικαστικούς) Κύριοι δικασταί, μήπως κανείς εξ υμών δύναται να μας διευκολύνει;

ΔΙΚΑΣΤΗΣ Β' Αδύνατον, αδύνατον

ΚΟΛΑΣ Γιωρία, εξέρτς ντο είπεν εκείνος με το τσαπρόν τ' ομμάτ';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο είπεν Κόλα;

ΚΟΛΑΣ Πολλά αδύνατος είσαι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ψέματα 'κι λέει. Εγώ ηξέρω ντο έσυρα τα πρώτα ημέρας ση πεντικού τα τρυπία. Πείναν μ' ερωτάς. Δύο ημέρας βούικαν σο στόμα μ' 'κ' εσέγια.

ΚΟΛΑΣ Μω τοι σ'κίλ' και τοι γαιδάρ' τα παιδία θα θανατώνε σε. Πώς 'κ' έξερα να φέρω σε έναν φουρνέαν φωμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Τι παράξενα πράματα λέτε εδώ μέσα;

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Τ' εμέτερα ξινά φαίνταν εσε, τ' εσά πολλά γλυκέα είν';

ΧΑΜΠΟΣ Καλά λες ατα κει, Λευτέρ'.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Μ' εθαρεί ατός μαναχόν εξέρ' και λέει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Πολύ μας κούρασες, κύριε Πρεσταγκίδη, και δεν μας διεφώτισες καθόλου.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ πα πολλά εκουράστα κι ας σην πείναν τ' ομμάτ'α μ' εσκοτείνεψαν και τα γόνατά μ' τεντελίζ'νε. Άλλο 'κ' ταγιανεύω.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Καημένε Γιωρία, πώς έρθες σ' από το χάλ';

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κατηγορούμενε, πες μας όλην την αλήθειαν, πώς έγιναν τα πράγματα για να τελειώνουμε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ, κύριε δικαστή, μίαν τάκια είπα, ο καημένον, ψέματα κι αχά ντο σύρω. Κ' εκείνο να γαντουρεύω την Παναΐλαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κύριε Πρεσταγκίδη, είσαι στα συγκαλά σου;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Καλός είμαι, πολλά καλός και για τ' από ερέχτε με η Παναΐλα.
Να εξερτς μαναχόν ντο καλόν και ντο έμορφον κορίτσ' έν' και πόσοι νοματοί είν' από πίσ' ατ'ς.
Ατώρα εξέβεν σο μεϊτάν' κι ο παλαλόν ο Κάργας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Σηκώνεται από τη θέση του και με ύφος αυστηρό λέει) Ο κατηγορούμενος έχει αποθρασυνθεί και έχει κατά νουν να μας βγάλει τη ψυχήν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Ψύχραιμα) Την ψυχή μ' εσύ θα εβγάλεις που εστάθες απάν'-ι-μ' καικά άμον αρχάγγελος Μιχαήλτς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κρίμα να μη ξέρω τα Ποντιακά.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κρίμαν και πολλά κρίμαν. Όντες θα έσ'νε χτήνον, ση βουδι' τον τόπον ντ' εκάθουσ'νε;

ΚΟΛΑΣ Ντ' έμορφα λες ατα, Γιωρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κύριε Πρεσταγκίδη, πολύ σε παρακαλώ, λέγε μας πώς έχουν τα πράγματα να τελειώνουμε.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ακόμαν πολλά θα παρακαλείς. Λέτσ' όπως τυραχνίεις με, θα τυραχνίζω σε κ' εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κατηγορούμενε, εξητλήθη κάθε όριον υπομονής. Δεν είναι κατάστασις αυτή.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πολλά ζούτ'α πάει αβούτος μετ' εμέν, ντο εποικια 'τον;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κατηγορούμενε, είσαι πολύ μοχθηρός.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Μουχτερός πα είσαι κι ας όλα πα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κατηγορούμενε είσαι πολύ χοντροκέφαλος.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εσύ τ' εμόν το κιφάλ' ελέψ', που να ελέψ' τ' Ανέστη τη Αριοβασίλ' ας αφιά το Σαρίνιοϊν.
Ας σην πόρταν 'κ' εχωρεί κι όχι άμον τ' εσόν τη τοσπαγά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κατηγορούμενε στερείσαι και της στοιχειώδους ευγενείας.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Για την εξαδέλφ'σα μ' την Ευγενίαν μη λες τιδέν, τσακώνω το κιφάλι σ'. Για τ' εκείεν ακομάν φύλλον
'κ' ελαϊστεν και θα λες εσύ ο... άιτε μη λέγω, ας πατώ τον δάββολον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Το ξέρεις, κατηγορούμενε, ότι η υπομονή έχει και τα όρια της; Εάν δεν μας διαφωτίσεις η ποινή που
θα σου επιβληθεί θα είναι βαριά.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Κι απόθεν κέσ' εξέρτσ την θεία μ' την Ποινήν; Εκείνε σα Καϊλάρα κάθεται και έχω να ελέπ' ατεν
πολλά χρόνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ουδεμία συνεννόησης.

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ Κύριε πρόεδρε, γνωρίζω κάποιον Πόντιον δικηγόρον, τον κ. Μεταλλίδην Πολύκαρπον, όστις
δύναται να μας διευκολύνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Να κληθεί αμέσως.

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ Το γραφείο του είναι επί της οδού Αργυρουπόλεως (Γραπεζούντος, Κερασούντος...) αριθμός 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Χωροφύλαξ, να ειδοποιηθεί αμέσως ο κ. Μεταλλίδης.

ΧΩΡΟΦΥΛΑΞ Μάλιστα, κύριε πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Διακόπτομεν δια δέκα λεπτά.

(Αποσύρονται οι δικαστές και οι μάρτυρες συζητούν μεταξύ τους. Ξανάρχονται οι δικαστές και ο
χωροφύλακας με τον δικηγόρο κ. Μεταλλίδη.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κύριε Μεταλλίδη, γνωρίζετε την Ποντιακήν;

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Βεβαίως, κύριε πρόεδρε, καθότι Πόντιος πατρώθεν και μητρώθεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Οι κύριοι (δείχνει) είναι συμπατριώται σας. Σας παρακαλώ να μας διευκολύνετε.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Πολύ ευχαρίστως, κύριε πρόεδρε. Είμαι εις την διάθεσίν σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ευχαριστώ πολύ. Ο κύριος Πρεσταγκίδης είναι ο κατηγορούμενος.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ (Στους μάρτυρες) Ας όποιον χωρίον ήστουν;

ΧΑΜΠΟΣ Τη πατρίδας το χωρίον ή πού κάθουμες ατώρα;

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Αδά σην Ελλάδαν πού καθούστουν;

ΧΑΜΠΟΣ Σην Σέσλοβαν, έναν ώραν μακρά ας σο Κιλκίζ'.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Έμορφα, πολλά έμορφα.

ΚΟΛΑΣ Αβούτος τ' εμέτερον άνθρωπος έν'. (Τον περικυκλώνουν ενθουσιασμένοι).

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Εσέν ποίος καλός θεός έστειλε σε αδακέσ';

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Τερέστεν και καθέστεν τούλα, γιατί αβούτο τ' απέσ' έν' άμον εγγλεσία. Πολλα να μη καλατδεύετε.
Αν 'κ' έν , θ' αφήνω σας και φεύω.

ΧΑΜΠΟΣ Καλά λέει σας, κόψ'τεν την λαλίαν εσουν, ο πατριώτες εμουν το καλόν εμουν θέλ'. Θα ευτάμε όπως λες.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Εσύ μαναχόν μ' αφήντς μας και φευς κ' εμείς ό,τι λες εκείνο θα ευτάμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κάργας Αστέριος

ΚΑΡΓΑΣ Τι θελ'ς πάλ', κυρ μπάρομπα δικαστή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Πες μας τι έγινε στο πανηγύρι ν' ακούσει και ο κ. Μεταλλίδης, για να λάβει γνώσιν. Με την πάλην τι έγινε;

ΚΑΡΓΑΣ Άκουγι. Η Γιουρίκας ικεί που τς μάζουνι, άξει τ' φουνή τς Παναίλας, Τότι έγινι θηρίου ανήμερου, Έπιασι τ' Μήτρου απ' του λαιμό και τουν έσφιγγι δυνατά. Η Μήτρους φωνάζι, παραδίνουμι κι ιφτός ου Γιουρίκας τουν έσφιγγι πιο δυνατά. Μ' έπιασαν οι διαόλ', άμα δεν μπουρούσα να κάνου τίποτι, Έκατσα στ' αβγά μ'. Αχ καημένι Μήτρου, σι βλέπου κι ραγίζιτι η καρδιά μ'.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ωραία μέχρις εδώ. Τι έγινε μετά;

ΚΑΡΓΑΣ Μη βιάζισι, θα σι πω. Ου Μήτρους έβγαλι τ' γλώσσα τ' μια πιθαμή όξου, τεντουσι τα πδάρια τ' κι παραλίγου να τα τναξ. Καλά που πήρι ου Χάμπους του Μήτρου απ' τα χέρια του Γιουρίκα, αλλιώς δεν ξέρου τι θα γίνουταν. (Ρίχνει μια ματιά στον Γιωρίκα που όλο αυτό το διάστημα τον αγριοκοιτάζε και τον πάνει πανικός). Ωχ μανούλα μ', κι πώς μι αγριοκοιτάζ', μ' έβαλι κι μένα στου μάτ'. Σώστιμι, σώστιμι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Μην πανικοβάλλεσαι, μη φοβάσαι.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τερείς το σκυλίν τ' αφορισμένον ντο λέει; Για τον Μήτρουν ατ' δεν 'κι λέει ο αλεπομούτσουνον. Φαίνεται σ' ατουνου πα το κιφάλ' κιάτ' λαλεί.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Γιωρίκα, κόψον τη λαλία σ'. Αφ'ς ατον ας πάει λέει.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Έκ' έκ'σες ατον ντο είπεν;

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Ας πάει λέει και στέκ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τεμάκ' ατός ας πάει λέει και στέκ', ας λέει ήνταν θέλ', κ' εγώ ας κάθουμαι κι ακούγ' ατον.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Αφ'ς ατον είπα, ας πάει υλάζ' και στέκ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Αν γλυτώνω ας αβουτείντς τοι παλαλούς θα πάω ίσα σην Παναίλα μ', πολλά εροθύμεσα τεν.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Πολλά μ' αγγηγορείς, Έστα ας τερούμ' ντο θα 'ίνεται κ' επεκεί. Ποίσον υπομονήν.

ΚΟΛΑΣ Αφ'ς την Παναίλαν ας αναμέν' κι ας τερούμ' ντο θα 'ίνεται.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο θα 'ίνεται, ντο ηζέρετς εσύ ο παιδάς;

ΚΟΛΑΣ Ση νύφες τ' οσπίτ' τραμ και τρουμ και ση γαμπρού χαπάρ' 'κ' έχ'νε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κύριε Μεταλλίδη, ο κατηγορούμενος, Πρεσταγκίδης Γεώργιος, κατηγορείται ότι την 16^{ην} Ιουνίου 1925, ημέραν του Αγίου Πνεύματος, κάθ' ην ετελείτο η πανήγυρις του χωρίου Σεβαστού, εις αγώνα πάλης ολίγον έλειψε να αφήσει άπνουν τον Δημήτριον Τουλούμην.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τουλούμ' έτον και τουλούμ εγέντον ο καημένον. Μη σύρ'νε όλον το βάρος σ' εμέν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Μην διακόπτεις, κύριε Πρεσταγκίδη. Ο εν λόγω Τουλούμης ενοσηλεύθη εις το Δημοτικόν Νοσοκομείον Θεσσαλονίκης επί ένα εξάμηνον χωρίς να επανακτήσει την φωνήν του, όπως και εσείς δύνασθε να διαπιστώσετε. Παρακαλώ βοηθείστε μας εις την ειδικαζομένην υπόθεσιν.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Γιωρίκα, εσύ πώς εποίηες άϊκον δουλειάν;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο εποίκα, ντο θελτς να λες;

- ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Άλλο ντο εθέλ'νες να εποίνες; Αδακά κατηγορούνε σε ότι θα εφούριζες τη χώρας τον άνθρωπον.
Για πέει με ντο εγέντον και πώς εγεντον;
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ Επιάσταμ' μετ' εκεινον εκαινά(δείχνει τον Τουλούμη) σο πάλεμαν. Στην αρχήν εφέκα τον να κρούει με ώσνα νεγκιάσκειται. 'Οντες ενεγκάστεν κ' ερχίνεσεν να κοντοσοσνίζ', έκ'σα τη λαλίαν τη Παναίλας που έιπε με: «Γιωρίκα, μετ' εμόν την ευχήν τάλεφον απάν' ατ' και ντως ατον κα άμον ζου κοιλιαν». Ατότε είπα κ' εγώ «φτερά έγκα, Παναίλα» κ' ελάγγεφα απάν' ατ' άμον γιλτουρούμ'. Επίασα κ' εντώκα τον κα άμον ζου κοιλιαν. Επειεί επίασα τον ας στην γούλαν κ' ερχίνεσα να σπίγγ' ατο. Εκείνος ατότε ετδάίξεν, παραδίνομαι. Κόψον τη λαλία σ' είπα τον, άμα εκείνος ο κομενόχρονον 'κ' έκ'σε με. Εσύ είσαι που 'κι κόφ'ς τη λαλία σ', είπα κ' εγώ, κι ατότε εσπιζα τον κι άλλο δυνατά. Κι αν 'κ' έρχουσον ο Χάμπον να παίρ' ατον ας σα χέρα μ', 'κι ηξέρω ντο θα εγίνουσον. Ίσως, λέγω, ίσως, να εφούριζα τον κι οσήμερον 'κι θα έτον αδαπέσ'.
- ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Άλλο καμίαν επάλεψες;
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ Όχι, 'κ' επάλεψα καμίαν, πρώτην φοράν. Και αν 'κ' έρχουσαν ο Λευτέρτς και ο Κόλας να παίρν'νε με ας σ' οσπίτ', ούτε σο πανοῦρ' θα επένα, ούτε θα επάλευα και ούτε τη πεντικού τα τρυπία θα εριάζα.
- ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ (Στους μάρτυρες) Για πέειτε με εσείς, αέτσ' όπως λέει ατα ο Γιωρίκας εγένταν γιόζα γιόχ'.
- ΧΑΜΠΙΟΣ Αέτσ' εγένταν, όπως είπεν ατα ο Γιωρίκας
- ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Γιώρικα, καλά και ντο 'κ' εφουρζες ατον, αν 'κ' έν' θα εριάζες τη πεντικού τα τρυπία ώσνα επένες στον άλλον κόσμον. Εματανόησες για ό,τι εγέντον;
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άμον δουλίν. Ας ετσακούσαν αβούτα τα γαγγρωμένα (δείχνει τα χέρια του). Αν εξέρα ντο θα έρχουσον σο κιφάλι μ', ούτε τον Κόλαν θα έκουγα και ούτε τον κουμπάρο μ', τον Λευτέρ'.
- Εγώ εξέρω ντο έσυρα όσον ατώρα ση πεντικού τα τρυπία.
- ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ (Στους μάρτυρες) Εσείς ντο εξέρετε, για πέει τε κ' εσείς.
- ΚΟΛΑΣ Εγώ κι ο Λευτέρτς εποίναμ' σεϊρ' σο πανοῦρ'ν εμουν. Έρθεν σουμά μουν ο Τουλούμς και είπε μας πως έν' παχλιβάνος και θέλ' να παλεύ'. Εμείς επήγαμ' έγκαμ' τον Γιωρίκαν ας σ' οσπίτ' και επάλεψεν με τον Τουλούμ'. Τ' άλλα έκ'σες ατα ας στον Γιωρίκαν πώς εγένταν, μη λέμ' ατα μίαν κι άλλο.
- ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Για πέει με κ' εσύ Λευτέρ', ντο εξέρτς;
- ΛΕΥΤΕΡΤΣ Εποίκαμε όπως είπεν ο Κόλας. Ο Τουλούμς εθέλνεν να εκρούναν και μουστέας. Ο Γιωρίκας 'κ' εθέλεσεν να χαλάν' το χατίρ'ν ατ'. Ο μαύρον ο Γιωρίκας στην αρχήν έφανεν ατ' μουστέας, ντο να λέγω σε. Εγώ πα θαμάουμαι πώς 'κ' έπαθεν τιδέν. Όσον τ' επήεν ο Τουλούμς ενεγκάστεν κ' ερχίνεσεν να τεντελίζ'. Σα τελευταία ο Γιωρίκας εδώκεν ατον κάμποσα ζοπέας. Έκ'σεν και την λαλίαν τη Παναίλας κι ατότε μη ρωτάς ντο εγέντον.
- Επίασεν τον Τουλούμ' ας στον γούλαν και ίσως να εφούριζεν ατον, λέγω ίσως. Αέτσ' είπεν ο Χάμπον, αέτσ' είπεν ο Γιωρίκας, αέτσ' λέγω κ' εγώ. Όπως έκ'σες, όλ' είπαμε ίσως.
- ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Κανείται, εγροίκ'σα(Απευθύνεται στους δικαστές) Κύριε πρόεδρε, κύριοι δικαστές, ο κατηγορούμενος, Πρεσταγκίδης Γεώργιος όπως αποδεικνύεται εκ των καταθέσεων των μαρτύρων,

αλλά και του ιδίου, δεν φέρει ακεραϊάν την ευθύνην.

Ο κ. Τουλούμης μολονότι εγνώριζεν ότι ο Γεώργιος Πρεσταγκίδης δεν είναι επαγγελματίας παλαιστής και δεν εγνώριζεν τους όρους της πάλης, ηξίωσεν και μάλιστα επιμόνως, προφανώς για να δημιουργήσει εντυπώσεις εις στους απλούς κατοίκους του χωρίου Σεβαστού και των περιχώρων, η συνάντησις, δηλαδή η πάλη, να γίνει με γρονθοκτυπήματα. Ο Πρεσταγκίδης Γεώργιος, κατηγορούμενος της παρουσίας δίκης, παρὰ την απειρίαν του, διότι δεν επάλεψεν άλλην φοράν, κατόρθωσε να καταβάλει τον αντίπαλόν του. Μετενόησεν....

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εμετανόησα, εμετανόησα, 'κ' εθέλ' να εποίνα αἴκρον κακόν ση χώρας τον άνθρωπον. Ελέπ' ατον, αέτσ' όπως εγέντον, και λύεται η καρδιά μ'. Παρακαλώ ατον να σ'χωρά με.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Γιώρικα, ποίσον ολίγον υπομονήν. (Στους δικαστές) Μετενόησεν, καθώς και υμείς αντελήφθητε, δι ο εγένετο. Δέον και πάλι να τονισθεί ότι δεν φέρει ακεραϊάν την ευθύνην, δι ους λόγους και πρότερον ανέφερον. Η όλη εικών του Πρεσταγκίδη δείχνει άνθρωπον φιλήσυχον και οπωσδήποτε ανίκανον να προξενήσει κακόν εις συνάνθρωπόν του. Αυτήν την εντύπωσιν πιστεύω θα εδώσεν και εις υμάς.

ΛΕΥΤΕΡΤΣ Ντ' έμορφα είπεν ατα αβούτος τ' εμέτερον ο άνθρωπον. Ο θεόν έστειλεν ατον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Το δικαστήριο ευχαριστεί δι' εμού τον κ. Μεταλλίδη Πολύκαρπον.

(Οι δικαστές συζητούν χαμηλοφώνως και μετά ανακοινώνεται η απόφαση)

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ Το δικαστήριο λάβων υπόψιν τας καταθέσεις των μαρτύρων και την απολογία του κατηγορουμένου, Γ. Πρεσταγκίδη, τη βοήθεια του δικηγόρου κ. Μεταλλίδη Πολύκαρπου, επιβάλλει εις τον κατηγορούμενον, Πρεσταγκίδη Γεώργιον, κρίνον λίαν επιεικώς, την ποινήν της δωδεκαμήνου φυλακίσεως δια τους παρακάτω λόγους:

1) Διότι δεν εγνώριζε τους όρους της πάλης.

2) Διότι υπήρξεν υπόδειγμα εναρέτου χωρικού και ο πρότερος βίος του υπήρξεν εντιμότητος.

3) Διότι μετενόησεν ειλικρινώς δι' ο εγένετο.

Οι μάρτυρες είναι ελεύθεροι και δύνανται να αναχωρήσουν διά τας εστίας των.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Εσείς οι τρείς (στους μάρτυρες) επορείτε να πάτε σο χωρίον εσουν. Εσύ, Γιωρίκα....

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ πα θέλω να πάω σο χωρίον, θα αναμέν' με και η Παναίλα.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Εσύ, Γιωρίκα, αν έξερτς ατο, πολλά εφτενά εγλύτωσες ατο.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγλύτωσα, πατριώτη, εγλύτωσα ας ση πεντικού τα τρυπία;

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Εδίασαν εσε δώδεκα μήνας. Τα εξ επέρασαν, τα άλλα εξ πα αγλήγορα θα περάζ'νε. Ποίσον υπομονήν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Όϊ ν' αίλι εμέν, μανίτσα μ', πώς θα εράζω ξαν τη πεντικού τα τρυπία, εγίλεψεν τ' ομμάτι μ'.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ Η λαλία σ' μ' εβγαίν'. Αν 'κ' έμ'νε εγώ, ποίος εξέρ' πόσα χρόνα θα εκείσ'νε ση πεντικού τα τρυπία.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ας είσαι καλά, 'κι θα ανασπάλω σε. Θα λέγ' ατο και τη Παναίλαν, να μαθάν' κ' εκείνε πως ερουζάμ' απάν' σ' έναν καλόν πατριώτην.

ΚΟΛΑΣ Γιώρικα, υπομονήν κι άλλο τίποτα.

ΧΑΜΠΙΟΣ Η υπομονή, Γιώργια, έν' καλόν πράμαν.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Αχ, κούμπαρε, εγώ πώς 'ι θα ελέπω σε ατόσα μήνας.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πέει με κ' εσύ ποίσον υπομονήν, η υπομονή έν' καλόν πράμαν.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Θα λέω τον Κώστην να έρται ελέψε και να φέρτσε κ' έναν φουρνέαν ψωμία.

(Οι δικαστές αποχωρούν αφού πρώτα χαιρετήσουν το δικηγόρο. Ο Γιωρίκας πάει στον Τουλούμη και λέει)

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Να χωράς με για το κακόν ντ' εποίησα σε.

(Ο Τουλούμης δείχνει συγκινημένος. Ο χωροφύλακς παίρνει τον Γιωρίκα και οι φίλοι του τον αποχαιρετούν με αγκαλιάσματα και φιλιά. Ο Κάργας παίρνει τον Τουλούμη και καθώς φεύγουν κοιτάζει πονηρά τον Γιωρίκα και λέει)

ΚΑΡΓΑΣ Είναι όμορφη η Παναίλα, χαλάλι σου Γιουρίκα. Άμα δεν τη παρς, θα την πάρου εγώ.
ΓΙΩΡΙΚΑΣ Λευτέρ', τ' ομμάτᾱ σουν και την Παναίλαν. Να λέτ' ᾱτεν πως είμαι καλά και να ευτάει υπομονήν.
ΛΕΥΤΕΡΤΣ Καλά, Γιώργια, καλά. (και φεύγουν όλοι)

ΑΥΛΑΙΑ
ΠΡΑΞΗ Δ

Σκηνικό - Στο σπίτι της Παναΐλας.

(Η Παναΐλα κεντάει και η μάνα της γνέθει μαλλί.)

- ΠΑΝΑΪΛΑ (Αναστανάζει και στενοχωρεί τη μάνα της)
- ΠΑΡΕΣΑ Παναΐλα, πουλόπο μ', μ' ωφλαεύς και τογρφεύς την καρδιά μ'.
- ΠΑΝΑΪΛΑ Πώς να μη ωφλαεύω, τα δώδεκα μήνας έρθαν κ' εδεύαν κι ο Γιωρίκας ούτε εφάνθεν ούτε κ' έναν χαπάρ έστειλαν. 'Κι ηξέρω ντο να βάλω με το νου μ'. Άμον χαμένα έχ' ατα.
- ΠΑΡΕΣΑ Μη στενωχεύσεισαι και τρωσ την ψη σ'. Αν 'κ' ενέσπαλλε 'σε θα έρται. Το πολλά επήεν και τ' ολίγον επέμ'νεν.
- ΠΑΝΑΪΛΑ Μάνα, έσπασεν η ψη μ', θα εβγαίνω ολίγον οξωκά. Ίσως κρούω κ' έναν κιαφάλ' ση Συμέλας κέσ'.
- ΠΑΡΕΣΑ Δέβα, πουλόπο μ', δέβα λάστ' και ξάι μη στενωχεύσεισαι.
(Μόνη της) Ανάθεμα κι αβούτο (το μαλλί που γνέθει) ντο ηξέρ' και όλεν κόπεται; Έχ' ατο πόσα ημέρας σο χέρι μ' και 'κ' επορώ να τελέν' ατο. (Ύστερα απο μικρή διακοπή). Όλα καλά, με την Παναΐλαν ντο θα ευτάμε; Πολλά στενωχεύκεται το πουλί μ'.
Ο νους ατ'ς επέμ'νεν απ' οπίσ' ατ'. Εγέντον και αυτίχολος. Τρανόν πελάξν ερούξεν απάν' εμουν, τρανόν κακόν, τρανόν τυραννισία. 'Κι κόφτ' και τ' ομούτ' ας ακείνον τον παιδάν. Να εθέλ'νεν κ' επέρνεν τον Πανίκαν, άσκειμα 'κι θα εποίνεν. Πώς θα ευτά(γ)ω και λέγ' ατο κει; Ντο έτον αβούτο σ' εμέτερον το κιαφάλ'; Άψιμον ερούξεν απάν' εμουν.
- ΠΟΠΑΣ (Μπαίνοντας) Πάρεσα, πού έν' η Παναΐλα;
- ΠΑΡΕΣΑ 'Κ' έν' πολλά ασσό εξέβεν.
- ΠΟΠΑΣ Πώς έν', πώς ελέψ' ατεν;
- ΠΑΡΕΣΑ Πολλά στενωχευρέμνενσα έν', όλεν ωφλαεύ'. Ο νους ατ'ς απέμ'νεν σ' εκείνον τον παιδάν κ' εκείνος πουδέν 'κι φαίνεται.
- ΠΟΠΑΣ Εξέρτς ντο λέγω, Πάρεσα;
- ΠΑΡΕΣΑ Ντο λές; Για πέει κι ας ακούω, λάχ' κάτ' καλόν έν'.
- ΠΟΠΑΣ Για τέρεν μίαν ατου ολόερα αν έν' η Παναΐλα. Μ' ακούει μας ντο λέμε. 'Κι πρέπ' ν' ακούει μας.
- ΠΑΡΕΣΑ Ντο εξέρτς, ντο έρθες να λες; Γιάμ' έν' κανέναν κακόν; Γιάμ' θα εβγάλτς σην γεράν απάν φουδκαλίδαν;
- ΠΟΠΑΣ Νέκουτση, τέρεν μίαν αν έν' η Παναΐλα, είπα σε.
- ΠΑΡΕΣΑ (Πηγαίνοντας) Αβούτος πα πολλά αυτίχολος εγέντονε άμον την θαγατέραν ατ'.
- ΠΟΠΑΣ (Μονολογεί) Πού θα πάει αβούτο η δουλεία; Ντ' άγνος έν' κι αβούτος ο κόσμος; Άλλα νουίεις κι άλλα έρταν σο κιαλί σ'.
- ΠΑΡΕΣΑ (Φωνάζει) Παναΐλα, ε Παναΐλα. Κόριτσ' πού είσαι; (Επιστρέφει) Πουδέν 'κι φαίνεται, ίσως να επήεν

ση Συμέλας κέσ'.

- ΠΟΠΑΣ Άρ' δός ωτίν και άκ'σον. Πολλά καλοί άνθρωποι είμεσ ντ' εκάτσαμ' κ' ενέμ'ναμε ατόσον καιρόν. Εκείνος ο παιδάς, σωστός αν έτον, έπρεπεν όσον τώρα να εστείλνεν έναν χαπάρ'.
- Κανείται ντ' ενέμ'ναν ατον, πρέπ' να τερούμε ντο θα ευτάμε με το κορίτσ'ν εμου. Τα χρόνα δαβαίν'νε.
- ΠΑΡΕΣΑ Σωστά λες, άμα ντο πρέπ' να ευτάμε;
- ΠΟΠΑΣ Πάρεσα, έλα ας δίμ' ατεν τον Πανίικαν. Καλόν παιδίν έν' και τη σειράν ατουν πα καλά έχ'νε.
- ΠΑΡΕΣΑ Ατό ντο λες, εγώ πα ενούντζα το, άμα πώς θα λέμ' ατο την Παναίλλα; Εκείνε αν 'κι θέλ' δεν 'κι 'ίνεται. Φογούμαι χειροτερεύουμ' τα πράματα και ντο 'ίνεται ατότε; Άλλο είδες τον κύρ' τη Πανίικα;
- ΠΟΠΑΣ Πώς, πολλά φοράς, κι άμον ντ' εγροικώ τρανά χαβάδσα έχ'νε την Παναίλλα να ευτάνε νύφεν. Να εθέλνεν και να επέρνεν ατον άδκιεμα 'κι θα εποίνεν. Θα ησύχαζεν και τ' εμόν το ψόπον.
- ΠΑΡΕΣΑ Εγώ πα πολλά θέλω, άμα πώς θα 'ίνεται;
- ΠΟΠΑΣ Άμον το εκ'σα, θέλνε να έρταν σο ψαλλάφεμαν, Εμείς ας είμεσ έτοιμοι, κι αν έρταν 'κι θα κλώθουμ' ατ'ς οπίσ'.
- ΠΑΡΕΣΑ Να εθέλνεν κ' έλεεν το ναι, τρανόν χαράν θα εδίνε μας.
- ΠΟΠΑΣ Εγώ, Πάρεσα, πιστεύω πως ατό την δουλείαν εσύ επορείς και φερτς ατο σο κιφάλ'. Τ' αίκα εσύ πετσαρεύς ατα. Τέρην και γόμωσον το κιφάλν' ατ'ς.
- ΠΑΡΕΣΑ Θα τερώ κ' ευτά(γ)ω όπως λες, να γομώνω το κιφάλ' ν ατ'ς. Αν επορώ και καταφέρ' ατα, καλά, άμα ατό η δουλειά 'κ' έν' και εύκολον. Η Παναίλλα πολλά αγαπά τον Γιωρίικαν.
- ΠΟΠΑΣ Εγώ ας πάω ευτά(γ)ω τον εσπερινόν κι ας ελέπω σε, όντες κλώσκουμαι καλά να είν' τα χαπάρα.
- ΠΑΡΕΣΑ (Αφού φύγει ο παπάς μονολογει) Ατώρα θέλω σε. Ντο θα ιτουρεύς και θα λες ατεν; (Υστερα από μικρή παύση). Άμον κάρ' έρθεν σο νου μ', άμα ντ' εξέρω αν θα φέρω σο κιφάλ' ατο τη δουλείαν. Ο πόπας εφέκεν όλεν το βάρος σ' εμέν απάν'. Ας έρται η Παναίλλα κι ατότε τερώ ντο θα ευτά(γ)ω, τεμάκ' πώς θα φέρ' ατο σο τσαλούμ' και λέγ' ατο κει.
- (Ακούγονται βήματα) Η Παναίλλα θα έν'. Χριστέ μ' (κάνει την προεσευχή της), γουρπάν σ' όνομα σ', φώτσ'ον με να φέρω σο κιφάλ' ατό την δουλείαν, να ησυχάζ' και ο ποπάς.
- ΠΑΝΑΪΛΑ (Μπαίνοντας δείχνει να είναι πολύ στενοχωρημένη).
- ΠΑΡΕΣΑ Σην ώραν έρθες, Παναίλλα. Να έξερες μαναχόν πώς ενεμείνα σε.
- ΠΑΝΑΪΛΑ Λάχ', μάνα, επέρες έναν καλόν χαπάρ';
- ΠΑΡΕΣΑ Όχι, πουλόπο μ', κάρ' άλλο θέλω να λέγω σε. (Στον εαυτό της) Πώς θα σιαλώνω, γιάμ' θα χειροτερεύω τα πράματα;
- ΠΑΝΑΪΛΑ Μάνα, ντο θα λες με; Για πέει κι ας ακούω.
- ΠΑΡΕΣΑ Παναίλλα πουλόπο μ'. Ελέπω σε ντο είσαι στεναχωρεμέντσα και λύεται το ψόπο μ'. Τογραεύς την καρδιά μ'. Νυχτοήμερα εσέν νουνίζουμ', εγώ κι ο πατέρας σ'.
- ΠΑΝΑΪΛΑ Μάνα, εγροικώ ατο, άμα ντο πρέπ' να ευτά(γ)ω;

ΠΑΡΕΣΑ (Στον εαυτό της) Καιρός έν' να λέγ' ατο κει. 'Εϊ, πόπα, σε τρανόν πελάν εσέγκες με.

ΠΑΝΑΪΛΑ Μάνα, ντο λες;

ΠΑΡΕΣΑ Πάρεσα, εξέρω ο νους-ι-σ' έν' στον Γιωρίαν.

ΠΑΝΑΪΛΑ Μάνα, και σίναν θελτς να έν';

ΠΑΡΕΣΑ Όλα καλά, πουλόπο μ', άμα τα πράματα 'κ' είναι αέτσ'.

ΠΑΝΑΪΛΑ Καλά και ντο πρέπ' να ευτά(γ)ω;

ΠΑΡΕΣΑ Παναΐλα, έλα άκ'σον τον κύρη σ', άκ'σον τη μάνα σ', το καλό σ' θέλ'νε, ας σην στράταν ατουν μ' εβγαίντς. Εξέρτς πόσον αγαπούμε σε και πόσον τρανόν αδυναμίαν έχουμε σε.

ΠΑΝΑΪΛΑ Μάνα, εξέρ' ατο και κανέναν παράπονον 'κ' έχω. Ντο είπετε με και 'κ' έν'σα σας;

ΠΑΡΕΣΑ Εμεις πα , πουλόπο μ', 'κ' έχουμ' κανέναν παράπονον ας εσέν.

ΠΑΝΑΪΛΑ Κιάμ' άλλο ντο είν' ατά ντο λες και στεναχωρεύς με;

ΠΑΡΕΣΑ Πώς θελτς να λέγω σ' ατ' και να εγροικιάς.

ΠΑΝΑΪΛΑ Μάνα, ντο να εγροικιώ;

ΠΑΡΕΣΑ Λέγω, κανείται ντο εποίκες υπομονήν.

ΠΑΝΑΪΛΑ Και ντο πρέπ' να ευτά(γ)ω;

ΠΑΡΕΣΑ Τα χρόνα αγλήγορα δαβαίν'νε. Κάθαν πράμαν στον καιρόν αθες.
Φογούμαι, αέτσ' όπως ευτάς, σα τελευταία θ' απομέντς σι τσάχ' κ' εκείνο 'κι θα σύριεται.

ΠΑΝΑΪΛΑ Μάνα, ντο αγνά και θαυμαστά πράματα είν' ατά ντο λες;

ΠΑΡΕΣΑ Ναι τσιάρι μ', εκείνο ντο έπρεπεν να εποίκες, εποίκες ατο. Ενέμ'νες ατον, έλλαψες, ετυρρανίες, ετυράντσες κ' εμάς.

ΠΑΝΑΪΛΑ Ντο να ευτά(γ)ω, τ' εμόν πα το τυχερόν αϊκον έτον.

ΠΑΡΕΣΑ Ατό μη λες ατο.

ΠΑΝΑΪΛΑ Ε! πώς πρέπ' να ευτάμε;

ΠΑΡΕΣΑ Καλός να έτον, έναν χαπάρ' θα εστείλνεν. Πέει με, καλά 'κι λέγω; Όσον πόσον θ' αναμέντς ατον;

ΠΑΝΑΪΛΑ Έπρεπεν να εστείλνεν και 'κ' έστειλεν. Ίσως να στείλ'.

ΠΑΡΕΣΑ Αχ! Πόπα, εσύ ποίσον τον εσπερινόν κ' εγώ ας γομώνω το κιφάλ' τη Παναΐλας. (Και ξαφνικά)
Παναΐλα, έλα έπαρ' τον Πανίαν.
Πολλά καλόν παιδίν έν' κι ας σο χέρ'ν ατ' όλα έρταν. Τα κυρουκά 'τ' πα καλοί και προκομμέν' άνθρωποι είναι. Μη χαντς έναν αϊκον καλόν τυχερόν.

ΚΩΣΤΗΣ Παναΐλα, ε Παναΐλα, απέσ' είσαι;

ΠΑΝΑΪΛΑ Ναι, απέσ' είμαι.

ΠΑΡΕΣΑ Ποίος να έν', 'κ' εχώρτσα την λαλίαν ατ'.

ΠΑΝΑΪΛΑ Άμον τη Κώστη η λαλία εφάνθε 'με. (Τρέχει αμέσως στην πόρτα).

ΠΑΡΕΣΑ Νέκουτση, τίνος Κώστη;

ΠΑΝΑΪΛΑ Τη ξαδέλφονος τη Γιωρίκα. Λάχ' φέρ' έναν καλόν χαπάρ'.

ΠΑΡΕΣΑ Ατόν εροθύμεσα μ' ατώρα. Ας αφήν' μας κι ατός σην ησυχίαν εμουν.

ΚΩΣΤΗΣ (Μπαίνει με τη γυναίκα του τη Σοφία) Ύαυ και χαιρετίας.

(Η Παναΐλα τους καλωσορίζει και περιμένει με αγωνία να μάθει κάτι για το Γιωρίκα. Φιλιούνται και αγκαλιάζονται με τη Σοφία. Η Παρέσα τους καλωσορίζει ψυχρά.)

ΠΑΝΑΪΛΑ Καθέστεν, ας τερούμε ντο ευτάτε.

ΣΟΦΙΑ Ολίγον θα κάθουμε γιατί αηληγορούμε. (Κάθονται)

ΠΑΝΑΪΛΑ Ε! πώς αέτσ' απαδακέσ'; Πολλά καιρόν είχα να έλεπα σας.

ΚΩΣΤΗΣ Σο Κιλκίς έμ'νες. Την Σοφίαν επέρα κ' επήγα σο διατρόν. Αβούτα τα ημέρας 'κ' έχ' το καιρόν ατ'ς, όλεν ψυχούται. Σίτ'α εδεβήναμ' απαδακέσ', είπαμ' ας κρούμε έναν κιφάλ' ση Παναΐλας να τερούμε ντο ευτάτε και αν επέρετε κανέναν χαπάρ' ας στον Γιωρίκαν.

(Η Παρέσα είναι συνέχεια κατσουφιασμένη και καθώς βρίσκεται πίσω από τον Κώστη και την Σοφία, κάνει νοήματα στην Παναΐλα να μη τους δίνει σημασία για να φύγουν γρήγορα).

ΠΑΝΑΪΛΑ Εμείς δεν 'κ' έμαθαμ', και τα δώδεκα μήνας έρθαν κ' εδέβαν κ' εκείνος ούτε εφάνθεν και ούτε έναν χαπάρ' έστειλεν. 'Κ' εξέρω ντο να βάλω σο νου μ'.

ΠΑΡΕΣΑ (Ευχαριστιέται μ' αυτά που λέει η Παναΐλα).

ΚΩΣΤΗΣ Εμείς πα, Παναΐλα δεν 'κ' έμαθαμ', άμα μη στεναχωρεύκεσαι, θα έρται. Ίσως να έτυχεν ατον έναν εμπόδιον.

ΠΑΡΕΣΑ (Πάλι αγριεύει με αυτά που λέει ο Κώστης)

ΠΑΝΑΪΛΑ Πώς να μη στεναχωρεύουμαι. Πονώ τα κυρουκά μ'. Εκείν' πα έναν κ' έναν με τ' εμέν στεναχωρεύουνταν.

ΠΑΡΕΣΑ (Ευχαριστιέται).

ΣΟΦΙΑ Σωστά λες, Παναΐλα, άμα ποίσον ολίγον κι άλλο υπομονήν. Ενέμ'νες κ' ενέμ'νες, ανάμ'νον ολίγον κι άλλο.

ΠΑΡΕΣΑ (Πάλι κατσουφιάζει)

ΚΩΣΤΗΣ Εσύ, θεία Παρέσα, δεν 'κι λες;

ΠΑΡΕΣΑ Εγώ ντο ηζέρω και ντο θα λέγω.

ΚΩΣΤΗΣ Πολλά στεναχωρεμέντσαν ελέπω σε.

ΠΑΡΕΣΑ Εγώ πα άμον την Σοφίαν όλεν ψυχούμαι, κρυφόν ψύχον έχω.

ΚΩΣΤΗΣ (Με τρόπο στη Σοφία). Σούκ', Σόφια, ας πάμε, 'κ' ερέχτα το σουφάτ'ν ατ'ς (Σηκώνονται).

Εμείς, Παναΐλα, ας πάμε, κι αν παιρτς κανέναν χαπάρ', να μενύσ' ατο και σ' εμάς. Κ' εσύ πα, θεία Παρέσα, περαστικά, αηλήγορα να χάται από πάν'-ι-σ' ο κρυφόν ο ψύχον.

ΠΑΝΑΪΛΑ Ντ' αηληγορείτε, καθέστεν.

ΠΑΡΕΣΑ (Με τρόπο στην Παναΐλα). Αφ'ς ατ'ς ας πάνε χάνταν απαδακέσ'.

ΚΩΣΤΗΣ Θα πάμε, Παναΐλα, γιατί ατώρα θα έρταν και τα ζα και σ' οσπίτ' κανείς 'κ' έν'.

ΠΑΝΑΪΛΑ Έναν κέρασμαν πα 'κ' εποίκαμε σας, πολλά εηληγόρεσετε.

ΣΟΦΙΑ Σ' άλλ' το μίαν, Παναίλα, 'κι πειράζ'.
ΠΑΝΑΪΛΑ (Αγκαλιάζεται και φιλιέται με τη Σοφία) Να πάτε σο καλόν.
ΠΑΡΕΣΑ (Στον εαυτό της) Τέρεν εσύ τα δοχράτα, εθαρείς άλλο 'κ' είδαν τ' έναν τ' άλλο, θα ευτάνε με και σπάνω.
ΣΟΦΙΑ Όπως είπαμε, Παναίλα, υπομονήν (Φεύγουν και η Παναίλα τους ξεπροβοδίζει).
ΠΑΡΕΣΑ (Μονολογεί) Απόθεν έρθαν ειρεμίγαν αδαπέσ' τ' αφορισμένα τα νεραξίας. Ας ετσακούσαν τα ποδάρα τουν κι αδαπέσ' να μη επάτ'ναν. Θα χαλάνε την δουλείαν εμουν αν 'κ' εχάλασαν ατο. Ατώρα πα ποίος εξέρ' ντο θα λένε την Παναίλαν να γομών'νε το κιφάλ'ν ατ'ς.
ΠΑΝΑΪΛΑ (Μπαίνοντας) Μάνα, ντ' εμούστρωνες όντες είδες τον Κώστην και τη Σοφίαν;
ΠΑΡΕΣΑ Χάσον τα ναλλάττα, πώς ονοματίεις ατ'ς πα. Ποίος δάββολος έστειλεν ατ'ς αδακέσ'; 'Κ' εντράπαν πα κι άμον ασπρομάντιλα έρθαν ας εμάς να μαθάν'νε χαπάρα. Ατόσος καιρός εδέβεν κι αδακέσ' 'κ' επάτεσαν. Επει' αγλήγορα επακλαεύταν απαδαπέσ'. Όντες είδα 'τ'ς να έξερες μαναχόν ντ' άγνεσσα εγένουμ'νε. Έρθεμε να χατεύ' ατ'ς. Πώς εικρατέθα εγώ πα 'κ' εξέρω.
ΠΑΝΑΪΛΑ Μάνα, πώς θα εποίνες αίκον πράμαν; Οι άνθρωποι ντο εποίκαν εσε; Εκείν' πα, εστεναχωρεύταν που 'κ' έστειλεν ο Γιωρίκας έναν χαπάρ'.
ΠΑΡΕΣΑ Εσύ, Παναίλα, τσαχάλαίνα είσαι, πολλά πράματα 'κι ηξέρτς. Κι άλλο 'κι θέλω να ονοματίεις ατ'ς και ούτε τα κατσία τουν να ελέπω. Με τ' ατείντς κανέναν δουλείαν 'κ' έεις.
ΠΑΝΑΪΛΑ Μάνα, είπα σε, κανέναν κακόν 'κ' εποίκαν εσε.
ΠΑΡΕΣΑ Και τον λες εσύ, καλόν εποίκανε;
ΠΑΝΑΪΛΑ Καλόν πα αν 'κ' εποίκανε, κακόν πα 'κ' εποίκαν.
ΠΑΡΕΣΑ Άκ'σον, Παναίλα, τα κυρουιά τη Πανίκα θέλ'νε να έρταν σο ψαλάφεμαν. Εγώ λέγω να ευτάμε και τα σουμάδα και να ησυχάζουμε. Νούντζον και τον πατέρα σ', Σην ύαν, εξέρτς, 'κ' έν' καλά και πολλά φογούμαι να μη 'ίνεται χειρότερα.
ΠΑΝΑΪΛΑ Ντο να λέγω σε, μάνα, ας 'ίνεται όπως θέλετε εσείς.
ΠΑΡΕΣΑ Αρ' δόξα σοι ο θεός, η δουλεία πάει καλά (Γρίβει από χαρά τα χέρια της).
ΠΑΝΑΪΛΑ Άμα το όρωμαν το είδα 'κ' εξέρω πώς να εξηγώ ατο.
ΠΑΡΕΣΑ Ντο όρωμαν είδες, Παναίλα; Για πέει ατο κι ας ακούγ' ατο.
ΠΑΝΑΪΛΑ Ευρίγουμ'νε σο πανοϋρ' τ' Αποστολαρί'. Σο κιντίν κέσ' ερχίνεσεν ένας τρανός χορός. Ο λυριτσήσ ατόσον γλυκέα έπαιζεν την λύρα (Ακούγεται στο παρασκήνιο μία λύρα), ντο να λέγω σε. Εθαρείς εμάγευεν τοι χορευτάντας. Κάποτε εσέβα κ' εγώ σον χορόν, άμα η καρδιά μ' ζάι 'κ' εγέλανεν. Σίτα εχόρνεα, έρθεν εσέβεν σο τέκι μ' είνας παιδάς κι άμον τον Πανίκαν ομοιάζεν κι άμον τον Γιωρίκαν. Εγώ έρθα κ' ελωλώθα. Μίαν κι άλλο μίαν ακούω τον Γιωρίκαν να λέει: Παναίλα, ενούντζες καλά και θα ευτάς έναν αίκον δουλείαν; Ντο δουλείαν είπα 'τον, εγώ δεν 'κ' εξέρω κι ατότε εγέντον γαίπ'. Σ' ατό απάν' εγνέφ'σα.
ΠΑΡΕΣΑ Φανερόν, πολλά φανερόν το όρωμα σ', Παναίλα. Χωρίς άλλο θα 'ίνταν τα σουμάδα με τον Πανίκαν.
ΠΑΝΑΪΛΑ Λες, μάνα, αέτσ' να 'ίνεται;
ΠΑΡΕΣΑ Ναι, Παναίλα, χωρίς άλλο αέτσ' θα 'ίνεται. Άπ αύριον πρέπ' ν' αρχινούμ' κι αποσκευαρίζουμ' τ'

οσπίτ'. Εσύ ατώρα δέβα σο πεγάδ' και φέρον έναν τενίμ' νερόν να ποτίζουμ' τα ζα.

ΠΑΝΑΪΛΑ Καλά, μάνα. Πέει με πού έν' η τσοκάνα (τσοκούλ', ζυγόν, κάντζα, μουσλούκ', κουκάρρα);

ΠΑΡΕΣΑ Σ' αχερών' απέσ' κρεμάεται.

ΠΑΝΑΪΛΑ Ντ' άσκειμα έρθαν τα πράματα. Η καρδιά μ' ζάι 'κι γελά. (Φεύγει).

ΠΑΡΕΣΑ (Μονολογεί) Ντ' έμορφα έρθαν τα πράματα. Σ' εφτά καρφία απάν' ειάθουμ'νε. Ντο θα εποίνα αν έλεεν όχι η Παναΐλα; Καλά ενούντζα να ευτάμε και τα σουμάδα. Το σίδερον ζεστόν κοπανίζ'ν ατο. Άμα θαμάουμαι και με την Παναΐλαν, να είπεν ατόσον εύκολα το ναι και να έκοψεν τ' ομούτ' ας στον Γιωρίαν. Αγρόν έρται με. Ο ποπάς θα χάν' τ' αχούλα 'τ', όντες έρται και μαθάν' πώς η Παναΐλα είπεν το ναι, πώς έγνα σο κιφάλ' ατο τη δουλειαν. Γι ας πάω κι ολίγον σο μαντρίν να τερώ ντο ευτάει εκεινο το τσιλάρ' το μουσιάρ'. Εκεινο θα εβγάλ' μας ασπροπρόσωπους σα σουμάδα. (Φεύγει).

ΠΟΠΑΣ (Μπαίνοντας και μη βλέποντας καμία στο σπίτι, φωνάζει) Πάρεσα, Παναΐλα, πού ήστουν; (Υστερα άπο λίγο) Πού επήγαν εχάθαν; Γιάμ' η Παναΐλα ετάβιζεν με την μάναν ατ'ς κ' επέρην την απόφασην να ευτάει έναν παλαλόν δουλειαν; Αν επέρην την απόφασην να ευτάει έναν αϊκον δουλειαν εχάθαμε. Θα 'ίνουμες ρεζιλ' σον κόσμον.

ΠΑΡΕΣΑ (Μπαίνοντας) Πότε έρθες και χαπάρ' πα 'κ' επέρα σε;

ΠΟΠΑΣ Πού έσ'νε; Εγώ εκουίξα και λαλίαν 'κ' επέρα.

ΠΑΡΕΣΑ Σο μαντρίν έμ'νε (Δεν εκδηλώνεται για την επιτυχία της και κρατάει σε αγωνία τον παπά).

ΠΟΠΑΣ Η Παναΐλα πού έν';

ΠΑΡΕΣΑ Επήεν σο πεγάδ' να φέρ' νερόν για τα ζα.

ΠΟΠΑΣ (Μονολογεί) 'Κ' ελέπω το πρόσωπον της Παρέσας χαρεμένον. Πώς θα ερωτώ ατεν για την Παναΐλαν; Ας ερωτώ πρώτα για το μουσιάρ' αφού επήεν σο μαντρίν. Πάρεσα, ντ' ευτάει το μουσιάρ';

ΠΑΡΕΣΑ Αναθεμά το, το τσιλάρ'ιον, με το ζόρ' στέκ' σα ποδάρα θε'.

ΠΟΠΑΣ Πάρεσα, μη βλαστημάς ση ποπά τ' οσπίτ' απέσ'.

ΠΑΡΕΣΑ Επέφυε με, ντο να ευτά(γ)ω.

ΠΟΠΑΣ (Διστακτικά) Πάρεσα, η Παναΐλα.....

ΠΑΡΕΣΑ Η Παναΐλα είπες;

ΠΟΠΑΣ Ναι η Παναΐλα.

ΠΑΡΕΣΑ Η Παναΐλα γιατί έργησεν ατόσον πολλά;

ΠΟΠΑΣ Εγώ πα ατό θα ερώτανα σε, γιατί έργησεν ατόσον πολλά.

ΠΑΡΕΣΑ Φαίνεται θα έυρεν κάτιναν' κ' επιάστεν σην καλατσήν.

ΠΟΠΑΣ 'Κι θα λες με ντο εποίικες μετ' εκεινεν;

ΠΑΡΕΣΑ Θα λέγω σε, γιατί να μη λέγω σε.

ΠΟΠΑΣ (Κορυφώνεται η αγωνία του)

ΠΑΡΕΣΑ Η Παναΐλα (Αρχίζει και γελάει).

ΠΟΠΑΣ Νέκουτση, ντο γέλ'τα είν' ατά;

ΠΑΡΕΣΣΑ (Συνεχίζει να γελάει)

ΠΟΠΑΣ Αβούτε γιάμ' εζάντυνεν;

ΠΑΡΕΣΣΑ Εγώ ποίον δουλείαν επίασα και 'κ' έγια το σο κιφάλ'.

ΠΟΠΑΣ Αέτσ', πέει με, αφορισμέντσα, ήμαρτον, θεέ μ', συγχώρα με, έκοψες τη χολή μ'. Και χα χα χα και

ΠΑΡΕΣΣΑ Εγώ ποίον δουλείαν επίασα και 'κι 'εγκα το σο κιφάλ';

ΠΟΠΑΣ Άντζαχ έρθεν η ψη μ' στον τόπον ατ'ς.

ΠΑΡΕΣΣΑ Καλά εσύ 'κι ηζέρετς τίναν έεις;

ΠΟΠΑΣ Χάσον ντο λες, άμα ας είσαι καλά, τρανόν χαράν εδώκες με. Τεμάκ' η δουλεία έχ' απέσ';

Ε! Πώς εγέντον, για πέει με.

ΠΑΡΕΣΣΑ Στην αρχήν ολίγον εμούστρωσεν, άμα επειεί εδέχτεν εκείνα ντο είπα τεν.

ΠΟΠΑΣ Ας είσαι καλά και ευλοημένον το όνομαν τη θεού. Άλλο ντο είπετε; Για πέει ας μαθάνω κ' εγώ.

ΠΑΡΕΣΣΑ Είπα τεν απ' αύριον να ετοιμάουμες. Ν' αποδικευαρίζουμ' και να συνορθάξουμ' όλεν τ' οσπίτ'. Και τη Σάββα ντο έρται, ευτάμ' και τα σουμάδα.

ΠΟΠΑΣ Πολλά φοβερέσσα είσαι εσύ η ποπαδία.

ΠΑΡΕΣΣΑ Τον Κώστην και την Σοφίαν 'κ' είδες στην στράταν;

ΠΟΠΑΣ Όχι, κανάν' 'κ' είδα.

ΠΑΡΕΣΣΑ Αδά έταν απράναν, 'κ' έν' πολλά ασσό έφυγαν.

ΠΟΠΑΣ Και ντο εθέλναν; Εροθύμεσαν εμας;

ΠΑΡΕΣΣΑ Ας εμάς έρθαν να μαθάν'νε χαπάρα για τον Γιωρίαν ατουν. 'Κ' εντράπαν πα τα δοχράτα.

Εφογώθα να μη χαλάν'νε και τη δουλείαν.

ΠΟΠΑΣ Κι ατώρα ντο λες, ντο θα ευτάμε;

ΠΑΡΕΣΣΑ Εσύ τέρεν να μενύεις τα κυρουκά τη Πανίκα να έρταν και ση Σάββαν κέσ' να ευτάμε τα σουμάδα και ησυχάζουμε.

ΠΟΠΑΣ Θα ευτά(γ)ω όπως λες, ζάι μη στεναχωρεύνεσαι.

ΠΑΡΕΣΣΑ Το σίδερον ζεστόν κοπανίζ'ν ατο.

ΠΟΠΑΣ Πολλά αφορισμέντσα είσαι, για τ' όλα νουνίεις, Θαμάουμαι με τ' εσέν την γαρήν. Πολλά αχούλ' έεις. Φτου να μη ομματάζω σε.

ΠΑΡΕΣΣΑ Ξυμύτ' θαγατέρα είμαι, τ' αχούλι μ' πα ζυμυτόν έν'.

ΠΟΠΑΣ Το μυτί σ' πα ζυμυτόν έν'.

ΠΑΡΕΣΣΑ Ας έν' και το μυτί μ' ζυμυτόν.

ΠΟΠΑΣ Η Παναίλα γιατί 'κ' εφάνθεν ακομάν;

ΠΑΝΑΪΛΑ (Μπαίνει χωρίς να είναι και πολύ χαρούμενη).

ΠΑΡΕΣΣΑ Αχά και η Παναίλα, άμον το ενομάτσεσ ατεν αμάν έρθεν.

ΠΟΠΑΣ Για φέρτε ας τρώγω, πολλά επείνασα.

ΠΑΡΕΣΣΑ Οσήμερον η Παναίλα εμάειρεψεν.

ΠΟΠΑΣ Ντο εμάειρεψες, Παναίλα;

ΠΑΝΑΪΛΑ Τανωμένον δουρβάν, πατέρα.

ΠΟΠΑΣ Έμορφα, φέρτε αγγήγορα ελιγώθα.

ΠΑΝΑΪΛΑ (Στρώνει το τραπέζι).

ΠΟΠΑΣ Τσάκωσον και τρία τέσσερα ωβά και ποίσον φούστορον, πολλά πεινώ.
(Όταν όλα είναι έτοιμα ο παπάς ευλογεί το τραπέζι με τη παρακάτω ευχή) Χριστέ, ο θεός ημών, ευλόγησον την βρώσιν και την πόσιν και πλήθυνον την βρώσιν και πλήθυνον αυτά εις τον οίκον σου τούτον και εις το χωρίον τούτο.
Και ντ' έμνοστον έν' τ' οσημερ'νόν το φαΐν. Μπράβο, Παναΐλα, έμαθες και μαιρευές κι άλλο καλλίων ας σην μάνα σ'.

ΠΑΡΕΣΑ (Στραβομουτσουνιάζει λίγο).

ΠΟΠΑΣ (Μετά το φαγητο ευλογεί και πάλι με τα παρακάτω λόγια). Χριστέ, ο θεός ημών, ευλόγησον τα περισσεύματα των κλάσμάτων και πλήθυνον αυτά εις τον οίκον τούτον και εις τον κόσμο σου άπαντα.

ΠΑΝΑΪΛΑ (Μαζέυει τα πιάτα και απομακρύνεται).

ΠΟΠΑΣ Εγώ, Πάρεσα, θα τερώ αύριον και μενώ τα κυρουκά τη Πανίκα για τα σουμάδα. Το σίδερον ξαφτόν κοπανίζ'ν ατο.

ΠΑΡΕΣΑ Πολλά καλά θα ευτάς.

ΠΟΠΑΣ Άλλο δεν έχουμε να λέμε; Θέλω να πάω ησυχάζω, πολλά νεγκασμένος είμαι.

ΠΑΡΕΣΑ Κάθικα ολίγον κι άλλο, ας τερούμε ντο ετοιμασίας θα ευτάμε για τα σουμάδα. Να μη αφήνουμ' ατα τελευταία κι ανασπάλλουμ' τ' έναν και τ' άλλο. Πρέπ' να έχουμ' ατα όλα έτοιμα.

ΠΟΠΑΣ Ατό τ' εσόν δουλείαν έν', εμέν ξάι μη ταράεις.

ΠΑΡΕΣΑ Εσύ πα ντ' άγνος είσαι, βοήθα ολίγον, όλον το βάρος μ' αφήντσ' ατο απάν'-ι-μ'.

ΠΟΠΑΣ Εγώ, Πάρεσα, ας αΐκα χαπάρ' 'κ' έχω, άφ'ς με ας πάω.

ΠΑΡΕΣΑ Αν 'κ' είεις χαπάρ', τολάϊστον άκ'σον.

ΠΟΠΑΣ Τε για πέει κι ας ακούω. Εξέρω εύκολα 'κι θ' αφήντς τη γιαχά μ'.

ΠΑΡΕΣΑ Θα σπάζουμ' καν δέκα κοσσάρας και τον τρανόν τον πετεινόν. Ωβά ευρίουνταν, τυρίν έχουμε. Αν τερούμε έρταν πολλοί με τοι συμπεθέρτς, σπάζουμ' κ' εκεινο το τσιλλάρ' το μουσικάρ'. Ρακίιν και κρασίν στείλουμ' και παίρουμ' ας σο Κιλκίζ'.

ΠΟΠΑΣ Άλλο εμέν ντο βασανίεις, όλα με τη σειράν είπες ατα. Ατώρα άφ'ς με ας πάω, είπα σε πολλά νεγκασμένος είμαι.

ΠΑΡΕΣΑ Για δέβα κι ας ησυχάζω κ' εγώ. Όλεν το βάρος απάν'-ι-μ' αφήντς.

ΠΟΠΑΣ Ευμύτ' θαγατέρα είσαι, 'κ' είσαι όποιος και όποιος. (Φεύγει)

ΠΑΡΕΣΑ Μετ' από πολεμάς να γαντουρευές με. Άμα τ' εσόν η ψη έν' ψη και τ' εμόν γαμψή;
(Προς τους θεατές) Ελέπετε κ' εσεις ατου αφικά που κάθουστουν, ντο σύρν'νε οι γονέοι για τα σκυλοπαίδα τουν, ντο θυσίας ευτάνε; Άμα πώς 'κι οικνεις, ατό αέτσ' έρθεν κι αέτσ' θα πάει. Ας πάω ησυχάζω κ' εγώ. (Πάλι προς τους θεατές) Εσεις ακόμαν μη φέγετε, θα ευτάμ' τα

σουμάδα και ύστερα. Χωρίς εσάς 'κ' επορούμε να ευτάμε. (Φευγεί)

ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΑΞΗ Ε

Σκηνικό

(Στο σπίτι της Παναΐλας, ο χώρος είναι έτοιμος, στολισμένος για τους αρραβώνες.)

ΠΑΝΑΪΛΑ (Στεναχωρημένη) Αβούτο η εβδομάδα πολλά αηλήγορα έρθεν κ' εδέβεν. Να μη εδεβήγεν καμίαν. Απόψ' θα 'νταν τα σουμάδα με τον Πανίαν. Νουνίζω κι απονουίζω πώς έρθαν αέτσ' τα πράματα. Γιατί να έρχουσαν απόσον ανάποδα, γιατί να μη έρχουσον ο Γωρίκας, γιατί, γιατί, θεέ μ'. Άλλο 'κι ηζέρω ντο να λέγω. Ε! Γιώρικα, ντο έτον αβούτο σ' εμόν το κιφάλ'; Γιατί 'κ' εφάνθες, γιατί 'κ' έστειλες με έναν χαπάρ'; Γιάμ' επιδεύες με κ' εγώ η μαυράχαρος εποίκα απόσον υπομονήν κ' ενέμ'να σε; Η καρδιά μ' εγέντον άμον πέτρα, η γούλα μ' γομούται. Έρται με να κλαίω (Τραγουδάει συρινητικά)

Γωρίκας, έν' πολλά καιρός χαρά ντο έν' 'κι ηζέρω

κι αιτία εγένουσαν'ε εσύ τα όσα υποφέρω.

Την κάρδα μ' έταξα σ' εσέν, σ' εσέν, πουλί μ' Γωρίκας,

κι απόψ' θα σουμαδεύ'ν εμε τη Νάστας τον Πανίαν.

Τα δάκρυα μ' τρέχ'νε άμόν ποτάμ', τα νύχτας 'κι κοιμούμαι

κ' εσύ πουδέν 'κι φαίνεσαι, θεέ μ', θα παλαλούμαι.

Ωφ, ντο έτον αβούτο σ' εμόν το κιφάλ'. Εκόπαν τα φτερά μ'. Έρται με να παίρω το κιφάλι μ' και να πάω χάμαι.

(Πέφτει μετά σε βαθιά σκέψη, όταν ξαφνικά ακούει τον Γωρίκας να τραγουδάει. Τινάζεται και τρέχει στο παράθυρο).

ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Τραγουδάει έξω από το σπίτι της Παναΐλας)

Έρθα, πουλί μ', ση μαχαλά σ', έρθα ση γειτονία σ'

κανείς 'κι κουίζ' τ' όνομα σ' ν' ακούω τη λαλία σ'.

ΠΑΝΑΪΛΑ Ο Γωρίκας, ο Γωρίκας!... 'Κι πιστεύω να επάρει'σα. Άμον ψέμαν έν', θα ζαντώνω.

Ντο θα ευτά(γ)ω ατώρα; Εθαρείς όπως είδα τον σ' όρωμα μ'. Εγώ γιατί 'κ' εποίκα ολίγον κι άλλο

υπομονήν; Ντο θα λέγω και ντο θα ευτά(γ)ω ατώρα; (Χτυπάει τα χέρια της και δεν ξέρει τι να κάνει.

Αποφασίζει να τον καλέσει μέσα). Γιώρικα, έλα, έλα απέσ'. (Στέκεται κοντά στη πόρτα και μόλις έρχεται ο

Γωρίκας τον καλωσορίζει) Καλωσόρισες, Γιώρικα, κάθικα ας τερούμε ντο ευτάς και πώς επέρασες.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Άμον κλαμέντσαν ελέπω σε. Ντο έεις;

ΠΑΝΑΪΛΑ Ντο να λέγω σε, φαρμακωμέντσα είμαι. Επειδή εδέβεν πολλά καιρός κ' εσύ 'κ' εφάνθες, τα κυρουκά μ' επέραν την απόφασην να σουμαδεύ'νε με, με τον Πανίκαν.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εζάντνες, Παναΐλα, ντο είν' ατά ντο λες με; Ενούτσες καλά και θα ευτάς αϊκον δουλειαν;

ΠΑΝΑΪΛΑ (Με χαμηλωμένο το κεφάλι και συγκινημένη λέει) Παναΐα, Παναΐα, όπως είδα τον σ' όρωμα μ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ντο λες Παναΐλα;

ΠΑΝΑΪΛΑ Γιατί, ευλογημένε, 'κ' έστειλες έναν χαπάρ' να ηζέρω ντο ευτάς;

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ, Παναΐλα, όντες εξέβα ας ση πεντικού τα τρυπία, ας σην φυλακήν ας λέγω σε να εγροικάς, επήγα εύρα δουλειαν κ' εδούλεψα. 'Κ' εθέλνα να έρχουμνε με εύκαιρα χέρω. Έγκα σε αβούτο την χετιάν (Ανοίγει ένα μικρό δέμα και το δίνει στην Παναΐλα, προσέχοντας πώς θα αντιδράσει).

ΠΑΝΑΪΛΑ (Μένει αποσβολωμένη και δεν ξέρει αν πρέπει να το δεχτεί) Πώς να ευτά(γ)ω ατώρα 'κι ηζέρω.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Τεμάκ' αέτσ', Παναΐλα αμάν ενέσπαλές με;

ΠΑΝΑΪΛΑ Αέτσ' ας εθαρείς. Έλα ερώτα την καρδιά μ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Να επέρες την απόφασην να σουμαδεύεσαι με τον Πανίκαν.

ΠΑΝΑΪΛΑ Εθαρείς εθέλνα; Με το ζόρ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Για πέει, εγώ ατώρα ντο πρέπ' να ευτά(γ)ω;

ΠΑΝΑΪΛΑ Κάθκα κι ας ευτάμ' την καρδιαν τη πατέρα μ' και τη μάνας-ι-μ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Παναΐλα, ατό μαναχόν 'κ' επορώ να ευτά(γ)ω. Αν αγαπάς εμέν και θελτς με, έλα ας φέγουμε.

ΠΑΝΑΪΛΑ Πώς να ευτά(γ)ω έναν αϊκον δουλειαν, πονώ τα κυρουκά μ'.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ή εμέν ή τα κυρουκά σ', νούτσον και ποίσον. (Εγώ θα φέγω).

ΠΑΝΑΪΛΑ Γιωρίκα, πολλά σιληρός εγένουσ'νε. Εγώ ατόσα στεναχωρίας έσυρα για τ' εσέν, γιατί ευτάς αέτσ';

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Έσυρες κι αχά ντ' ευτάς.

ΠΑΝΑΪΛΑ Άλλο 'κι ηζέρω ντο να λέγω η άχαρος.

ΓΙΩΡΙΚΑΣ Έπαρ' απόφασην, Παναΐλα, εγώ άλλο 'κ' επορώ να στέκω.

ΠΑΝΑΪΛΑ Αέτσ' αν έν' έστα, θα φέγω με τ' εσέν. Ηζέρω πως θα φαρμακώνω τα κυρουκά μ', άμα αλλέως 'κι 'ίνεται

(Η Παναΐλα γράφει γράμμα στους γονείς της και ετοιμάζονται να φύγουν. Ο Γιωρίκας περνάει στο λαιμό της Παναΐλας το χρυσαφικό και ρίχνει στον ώμο της μία μαντίλα. Φεύγουν από τη σκηνή και την επόμενη αμέσως στιγμή η Παρέσα ακούγεται από έξω όλο χαρά...)

ΠΑΡΕΣΑ Έρθα, Παναΐλα, να εξέρτς μαναχόν ντο χαράν έχω. (Μπαίνοντας) Ζαντίας θα ευτά(γ)ω απόψ'. Θα χορεύω, θα τραγωδώ, τον κόσμον θα χαλάνω. Τ' απάν' αφικά θα φέρω. Κι αναμένω να έρταν οι συμπεθέρ'. (Μετά τραγουδάει).

Ποπά κορίτσ' που αγαπά καμίαν 'κι κομπούται
μετ' έναν, κύριε ελέησον το δίσικον γομούται.

(Χορεύει και τραγουδάει).

ΠΟΠΑΣ (Μπαίνοντας λέει) Παρέσα, μαναχέσσα χορευς; Λέτσ'ς καμίαν 'κ' εποίνες, ντο έπαθες;
ΠΑΡΕΣΑ Αν θελτς έλα χορεψον κ' εσύ.
ΠΟΠΑΣ Εγώ θα χορευώ, όντες έρται η σειρά. Εποίικετε τα ετοιμασίας;
ΠΑΡΕΣΑ Τα πολλά εποίικαμε, ολίγα επέμ'ναν.
ΠΟΠΑΣ Η Παναίλα πού έν'; Ποίικτε αγλήγορα, μ' αφήνετ' ατα το τελευταίον την ώραν.
ΠΑΡΕΣΑ Να εξέρτς μαναχόν ντο χαράν έχω. Ζαντίας θα ευτά(γ)ω.
ΠΟΠΑΣ Χαράν εγώ πα έχω, άμα ζαντίας 'κι ηξέρω αν θα ευτά(γ)ω.
ΠΑΡΕΣΑ Ποίικον όπως θελτς, εγώ εσέν 'κι θα τερώ.
ΠΟΠΑΣ Ας ερωτώ σε μίαν κι άλλο, η Παναίλα πού έν';
ΠΑΡΕΣΑ Αδά εφέικα τεν, όντες επήγα σο πεγάδ'. Σε καλόν παιδίν απάν' ερούζαμ', τυχεροί έμ'νες.
ΠΟΠΑΣ Σωστά λες και τα κυρουκά 'τ' πα πολλά καλοί άνθρωποι είναι, θεού μουμούλκ. Η Παναίλα μουν
καλά θα περάζ' με τα πεθέρ'κα 'τ'ς.
ΠΑΡΕΣΑ Για ας πάω τερώ πού έν' η Παναίλα (Βγαίνει έξω).
ΠΟΠΑΣ Τ' εμέτερον το κορίτσ' πα καλόν έν'. Ολίγον ετυράντσεν μας, άμα 'κι πειράζ'. Αίικα πάντα 'ίνταν.
Γι ας 'ίνταν τα σουμάδα και γλιτώνουμ' ας εκείνον τον Γιωρίκαν. Θα κόφτ' ας εκείνον τ' ομούτ' και
θα ησυχάζουμε. Ντο τσατίνα είν' ατά τα δουλείας.
ΠΑΡΕΣΑ (Μπαίνοντας φουρτουνιασμένη λέει) Πουδέν 'κ' έν' τ' αφορισμενόπο μ', γιάμ' εποίικεν κανέναν
παλαλόν δουλείαν;
ΠΟΠΑΣ Ντο λες, Πάρεσα, λες να εποίικεν κανέναν παλαλόν δουλείαν;
ΠΑΡΕΣΑ (Χτυπιέται) Εχάσα το παιδί μ', ντο θα 'ίνουμαι, ντο θα ευτά(γ)ω;
ΠΟΠΑΣ Νέκουτση, ησύχασον, ο νούς-ι-σ' μη πάει σο καλόν.
ΠΑΡΕΣΑ Εχάσα το παιδί μ', εχάσα την Παναίλαν, ν' αίλι εμεν, ν' αίλι εμεν την άχαρον, ν' αίλι εμεν την
μάρσαν, πουλόπο μ', πού είσαι;
ΠΟΠΑΣ Πάρεσα, ησύχασον, μη φερτς τον κατακλυσμόν.
ΠΑΡΕΣΑ Έχασα το παιδί μ', έκοφες τα φτερά μ'. Ντο έτον αβούτο ντο έγκες σο κιφάλν'ν εμουν;
ΠΟΠΑΣ Νέκουτση, γιάμ' εζάντνες; Εσύ καλά έλεες απράναν, ζαντίας θα ευτά(γ)ω. Φαίνεται κάτ' ελάλ'νε σε.
ΠΑΡΕΣΑ Λέτσ' φαίνεται, κάτ' ελάλ'νε με. Ντο θα ευτά(γ)ω, ντο θα 'ίνουμαι, πούικες' θα δαβαίνω;
ΠΟΠΑΣ Ατώρα όπου έν' θα έρταν κ' εκείν', οι συμπεθέρ' ας λέμε.
ΠΑΡΕΣΑ Τ' εκεινέτερον το ζόρ' 'κ' έχω, εγώ το παιδί μ' θέλω. Αν έπαθεν κάτ', θα ζαντώνω. Θα παίρω τα ραχία.
ΠΟΠΑΣ Εσύ η γαρή άλλο δεν 'κι εξέρτς να λες. Μίαν ζαντίας θα ευτά(γ)ω, θα ζαντώνω, τα ραχία θα παίρω...
Ας τερούμ' ντο άλλο θα ευρήκ'ς να λες. Ησύχασον κα μη τογραεύς και τ' εμόν την καρδιαν.
ΠΑΡΕΣΑ Πού είσαι, πουλόπο μ', δος λαλιαν.
ΠΟΠΑΣ (Βρίσκει το γράμμα της Παναίλας)
ΠΑΡΕΣΑ Σούκ', δέβα αράεψον το πουλόπο μ', θα ζαντώνω είπα 'σε.
ΠΟΠΑΣ Ξάι πα μη ζαντώντς και ξάι πα μη τρωσ την ψη σ'. Έλα άκ'σον ντ' εποίικεν τη τσουνας το κουτάβ'.
ΠΑΡΕΣΑ Ντο εξέρτς, για πέει με αγλήγορα.

ΠΟΠΑΣ (Διαβάζει) Πατέρα και μάνα, να μη στενωχρνούκουσαν για τ' εμέν. Είμαι καλά, πολλά καλά.
ΠΑΡΕΣΑ Καλά έν' το πουλόπο μ', πολλά καλά; Ας έν' καλά μαναχόν το πουλόπο μ' κι άλλο τιδέν 'κι θέλω.
Άλλο ντο λέει το γαβρόπο μ';
ΠΟΠΑΣ (Διαβάζει) Έρθεν ο Γιωρίκας και μετ' εκείνον έφυγα.
ΠΑΡΕΣΑ Δόξα σοι ο θεός, ας έν' καλά το πουλόπο μ' κι άλλο τιδέν 'κι θέλω. Ας εστενωχρνούτα κι απόσον πολλά.
ΠΟΠΑΣ (Συνεχίζει) Εξέρω θα κακοκαρδιζώ σας, άμα ντο να εποίνα, αλλέως 'κ' εγίνουσον. Φαίνεται αέτσ' έτον γραμμένον να 'ίνεται. Να σ'χωράτε με.
ΠΑΡΕΣΑ Τ' αφορισμενόπο μ' έκοψεν τα γόνατα μ'.
ΠΟΠΑΣ Εγώ ντο θα ευτά(γ)ω ατώρα;
ΠΑΡΕΣΑ Ησύχασα, έρθεν η καρδιά μ' στον τόπον ατ'ς.
ΠΟΠΑΣ Τ' εσόν η καρδιά έρθεν στον τόπον ατ'ς, άμα τ' εμόν ελατάρτσεν.
ΠΑΡΕΣΑ Εγώ ας ησύχασα και ό,τι θελτς ας 'ίνεται.

(Ο Πανίκας με τη παρέα του τραγουδάνε καθώς πλησιάζουν στο σπίτι του παπά. Ακούγεται λύρα και νταούλι)

Τα στράτας ντ' επορπάτεσα όλx τσαμουρωμένα.
Τα κόρτσοπα ντ' εγάπεσα όλx σουμαδεμένα
Που είπανε ας είπανε, που λένε ας πάν' λένε
εγώ κ' εσύ ας χαιρούμες κι οι τούσμαν ας πάν' κλαίνε.

ΠΟΠΑΣ Ντο θα ευτάμε ατώρα, Πάρεσα; Ντο θα λέμ' ατ'ς;
ΠΑΡΕΣΑ Ατό τ' εσόν δουλείαν έν', ό,τι θελτς δέβα πέει ατ'ς. Ατό έπρεπεν να ενούνιζες ατο με τον καιρόν.
ΠΟΠΑΣ Αφορισμέντσα, ήμαρτον, εκολατίγα.
ΠΑΡΕΣΑ Και ντο θα έλεες, για πέει ατο.
ΠΟΠΑΣ Εσύ 'κ' είσαι π' έστειλες με τσουνας θαγατέρα...
ΠΑΡΕΣΑ Τ'ιναν είπες τσουνας θαγατέρα;
ΠΟΠΑΣ Να σ'χωράς με, Παρέσα, επέφυε με.
ΠΑΡΕΣΑ Γιάμ' θελτς να συρτς το βάρως σ' εμέν απάν';
ΠΟΠΑΣ Άφ'ς ατά και πέει με ντο θα ευτάμε ατώρα; Έρχουνταν και στέκ'νε.
ΠΑΡΕΣΑ Το τάχρι μ' εκείν' 'κ' είναι. Όπως έρταν αέτσ', πα θα φέγ'νε. Την στράταν εξέρ'νε. Κανείται που Παναΐλα μ' έν' καλά.

(Ο Πανίκας με τη παρέα του έχουν πλησιάσει και, ακούγονται πιό δυνατά)

ΠΟΠΑΣ Πάρεσα, σουμών'νε και στέκ'νε, θα ζαντώνω. Ντο θα ευτάμε;
ΠΑΡΕΣΑ Έρθεν και τ' εσόν η σειρά, πάντα εγώ 'κι θα ζαντώνω.
ΠΟΠΑΣ Πάρεσα, θα ζαντώνω είπα σε.

ΠΑΡΕΣΣΑ Αν θελτς να ζαντύντς, ζάντυνον.
ΠΑΝΙΚΑΣ (Στην αυλή του σπιτιού) Ας γουρεύουμ' κ' έναν χορόν σην αύλαν τη Παναίλας. (Τραγουδι και χορός)

Λάχανα, πούλι μ', λάχανα, σ' εμέτερον τη μαχαλάν,
με τα χέρσ σ' εποίκεσα, σ' εμέν μ' ευρήκ'ς μαχανάν.

ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ Λελεύουμ' το παλικάρ'ν εμουν, τον Πανίαν. Να έν' καλά και η Παναίλα. Να ζούνε και να έχουμ' ατ'ς.
ΠΑΡΕΣΣΑ Η Παναίλα καλά έν', εσείς φογούμαι θ' αρρωσταίνετε.
ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ Να είν καλά και οι συμπεθέρ'.
ΠΑΡΕΣΣΑ Πολλά καλά πα 'κ' είμεσ, άμα 'κι πειράζ'.
ΠΟΠΑΣ Πάρεσα, έβγα οξωιά και πέει ατ'ς ας πάνε χάνταν.
ΠΑΡΕΣΣΑ Καλόν αν έν', έβγα εσύ.
ΠΟΠΑΣ Πάρεσα, μ' ευτάς το 'νάτι σ'. Να μη εντρέπουμ'νε θα έβγαίνα.
ΠΑΡΕΣΣΑ Και μάρ' εγώ 'κ' εντρέπουμαι; Τ' εμόν το κατσίν ο σκύλον έγλείψεν; Ντο είμαι εγώ;
ΠΟΠΑΣ Εγώ πώς θα φανερούμαι, ποπάς άνθρωπος, αέτσ' όπως εγένταν τα πράματα.
ΠΑΡΕΣΣΑ Εμείς ντο να έξεραμ' πως θα έρχουνταν αέτσ' τα πράματα.
ΠΟΠΑΣ Εγώ θα πάω κρύφκουμαι κ' εσύ ποίσον ήνταν θελτς.
ΠΑΡΕΣΣΑ (Τον πιάνει και λέει) Έλα αδά, πού θα πας; Θα δίγω σε σο χέρ'.
ΠΟΠΑΣ Νέκουτση, άλλο μη τυραννίεις με, κρίμαν είμαι, 'κι πονείς με;
ΠΑΡΕΣΣΑ Ξαν εγώ θα εβγάλω τ' σφιδ' ας σο τρυπίν, εγώ τη ξυμύτ' η θαγατέρα. Εσύ ατώρα κάθια και τέρεν ντο θα 'ίνεται.
ΠΟΠΑΣ Πάρεσα, να είσαι καλά και ν' αγιάζ' τη κυρού σ' η ψη. Επέρες έναν τρανόν βάρος από πάν'-ι-μ'.
ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ Αβούτειν ντ' επάθαν και κανείς 'κ' εβγαίν' οξωιά;
ΠΑΡΕΣΣΑ Μ' αλληγορείτε, ατώρα θα εβγαίνω και θα χαρεντερίζω σας. Απόθεν κέσ' θα φέγετε, εσείς πα 'κι θα εξέρετε.
ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ Πάρεσα, Παναίλα, πού ήστουν;
ΠΑΡΕΣΣΑ (Βγαίνει έξω) Εγώ αδακά είμαι, η Παναίλα 'κ' έν'. Την Παναίλαν έρθαν επέρην ατεν ο Γιωρίκας και κάπουκεσ' εδέβαν.
ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ Τη τσουνας το κουτάβ' ρεζιλ' εποίκες μας.
ΠΑΡΕΣΣΑ Καλά εποίκε σας. Οξώκα εθέλντε να έβγαίνα. Αρ' επάρτ' ατο και τρέζ'στεν. (Μπαίνει μέσα και λέει στον παπά) Είδες ντ' έμορφα εποίκα 'τ'ς κ' επακλαεύταν απαδακέσ';
ΠΟΠΑΣ Πολλά αφορισμέντσα είσαι. Άμα, είπαμε, τη Ξυμύτ' η θαγατέρα είσαι. Καλά εποίκες ατ'ς κ' επήγαν εχάθαν. Ας τερούμ' ντο άλλο θα έρται σο κιφάλ'ν εμουν. Άμα αφού έχω τη Ξυμύτ' την θαγατέραν ανάγκην 'κ' έχω.
ΠΑΡΕΣΣΑ Με την Παναίλαν και τον Γιωρίκην ντο θα ευτάμε;
ΠΟΠΑΣ Ας έρταν κ' επεκεί νουνίζουμ' και για τ' εκειντς. Έναν τρανόν βάρος έφυεν από πάν' εμουν.
ΠΑΡΕΣΣΑ Ώσνα έρταν θα έχουμ' και τ' εκεινέτερον την στενοχώριαν.

(Εκείνη τη στιγμή ο Γιωρίκας και η Παναίλα μπαίνουν στη σκηνή και φιλούν το χέρι του παπά.)

Η Παρέσα γεμάτη χαρά αγκαλιάζει την Παναΐλα και λέει.)

- ΠΑΡΕΣΑ Αφορισμενόπο μ', έκοψες τη χολή μ' . Αρ' δοξα σοι ο θεός (κάνει το σταυρό της) Ας είσαι καλά και ό,τι εποίκες ας εποίκες. (Προς τον Γιωρίκα) Εσύ, αφορισμένη κατακέφαλε, 'κ' επόρνες να έρχουσ'νε κι άλλο εμπροστά κ' εποίκες μας κ' εγένουμνες ρεζίλ' σο χωρίον;
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ (Με κατεβασμένο το κεφάλι) Πολλά εμπόδια έρθαν εμπροστά μ'. Εγώ πα πολλά εστεναχωρεύτα, άμα 'κ' επόρνα να εποινα αλλέως. Να σ'χωράτε με.
- ΠΟΠΑΣ (Στην Παναΐλα) Ατό ντ' εποίκες, Παναΐλα, άλλο να μη ευτάς ατο.
- ΠΑΝΑΪΛΑ Καλά, πατέρα, όπως λες θα ευτά(γ)ω.
- ΠΑΡΕΣΑ Κι ατώρα ας τερούμε πότε θα ευτάμε τη χαράν. Ντο λες εσύ, Γιωρίκα; Για πέει κι ας ακούμε σε.
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ Εγώ λέγω 14 Καλανταρι'.
- ΠΑΡΕΣΑ Έμορφα, πολλά έμορφα. Ντο λες, Γιωρίκα, θα λαλούμε κι αβουτείντς (δείχνει τους θεατές) που καθουνταν αδαφικά καιιά κ' ευτάνε μας σεϊρ';
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ Ατείντς όντες 'κι λαλούμε, τίναν θα λαλούμε;
- ΠΑΡΕΣΑ Αέτσ' αν έν', ας λέμ' ατ'ς ατώρα και πάνε σ' οσπίτχ τουν. Κανείται ντ' εποίκαν εμας σεϊρ'.
- Εμείς πα ενεγκάσταμε, θέλουμε ν' αναπάουμες.
- ΓΙΩΡΙΚΑΣ Πολλά καλά λες, αέτσ' πρέπ' να 'ίνεται.
- ΠΟΠΑΣ Αφορισμέντσα έν' αβούτε τη Ξυμύτ' η θαγατέρα. Ολα φέρ' σο κιφάλ'. Τέρεν και να ομάεις ατεν, Παναΐλα.
- ΠΑΡΕΣΑ (Στους θεατες) Έκ'σετε ντο είπαμε; Ατώρα με το καλόν να πάτε σ' οσπίτχ σουν κι όντες ευτάμε τη χαράν 'κι θ' ανασπάλλουμ' εσάς. Ετοιμάστεν και τα δώρα για την νύφεν και τον γαμπρόν.